

Ančka Gošnik Godec —
DEKLICA

OB TEDNU OTROKA

Jutrišnji svet gradimo na njih

Otroci so največje bogastvo sveta, moramo jih zaščititi, moramo jih pripraviti za bodočnost — njihovo in za bodočnost družbe. Potrebe otrok so številne in raznovrstne, v prvi vrsti pa potrebujejo ljubezen in zaščito.

Otroku moramo zagotoviti pravilno rast in razvoj, da bo razvil vse svoje sposobnosti in se pripravil na življenje. V tej pripravi ima izobrazba pomembno mesto in vlogo.

STARŠI!

Vi ste prvi in najpomembnejši vzgojitelji svojih otrok. Ni dovolj, da otroka nahranite in oblačite, morate ga tudi pravilno vzgajati in izobraziti.

Vzgoje in izobrazbe pa otrok ne dobiva le iz knjig. Vzgoja ga vse, kar ga obdaja, vzgoja ga tudi to, kar vidi in sliši. Vsak od rasel človek, ki ga otrok

(Nadaljevanje na 11. str.)

Republiški del ceste še čaka!

Prejšnji teden je bila gradnja ceste Semič—Gradac končana. Asfalt je prekinjen čez Stransko vas in tik pred Semičem, kjer je cesta republiška. Med občani je vse več negotovanja, ker od republiškega cestnega sklada še zmeraj ni odgovora, če bodo za odsek svojega dela ceste prispevali denar ali ne. Cestno podjetje Novo mesto je mehanizacijo premestilo na drugi konec Semiča, kjer modernizirajo cestišče od naselja do železniške postaje. Ker bo nova cesta po občinskem območju v celoti zgrajena s samopriskevkom prebivalstva ter s prispevkom tovarne Iskra v Semiču, ni mogoče več utišati glasov, ki pravijo, da Belokranjci takega nerazumevanja zares niso zaslužili.

Sto novih števil

Novomeško podjetje za št. promet je letos sklenilo pogodbo za priključitev 100 novih telefonskih priključkov na krško avtomatsko centralo. V kratkem bodo priključili nanjo tudi naročnike iz Leskoveca, zato nameravajo razširiti podzemno kablovsko omrežje.

Pred staro osnovno šolo v Kočevju, kjer je bila septembra 1943 ustanovljena IX. brigada, je 3. oktobra odkril spomenik predsednik občinske skupščine Kočevje Miro Hegler. Spomenik je delo domačega kiparja Staneta Jarja (Foto: Jože Primc)

ZAVAROVANCI IN UPORABNIKI OČAL
S KOČEVSKO-RIBNIŠKEGA
OBMOČJA!

OPTIKA, Kočevje, Ljubljanska 5

sporoca vsem, da

ODSLEJ V KOČEVJU:

- izdelujemo očala vseh vrst na recept in brez recepta,
- potrjujemo recepte socialnega zavarovanja,
- določamo ustrezna očala brez okulista in brezplačno,
- popravljamo očala in optične instrumente,
- očala izdelamo isti dan in jih dostavimo na dom po pošti brezplačno!
- Velika izbira domačih in tujih okvirov, barometrov, toplomerov, zaščitnih očal, daljnogledov, fotomateriala in drugega!

Odprto vsak dan od 8. do 16. ure,
vsak četrtek od 10. do 18. ure,
vsako prvo soboto v mesecu pa od 8. do 13. ure.

• SE PRIPOROČAMO!

Letošnja bogata jesen je kmete na Krškem polju obradovala z obilno žetvijo ajde. Zanjice in kosci, ki smo jih zmotili pri delu na njivi pri Drnovem, so nam povedali, da bo letos dovolj ajdovih žgancev in kruha. Drugje na Dolenjskem pa je zgodnja slana naredila svoje (Foto: S. Dokl)

LEP PRIMER MEDREPUBLIŠKEGA SODELOVANJA

Devetnajst občin ustanavlja skupnost

Spoznanje, da bodo skupni načrti prej odprli vrata turizmu, je privedlo do sodelovanja med slovenskimi in hrvaškimi občinami

Razprave o zaščiti doline ob Kolpi in njenih pritokov ter izkoriščanje tega prostora v turistične namene trajajo že od leta 1967. Predstavniki obkolpinskih občin so se že večkrat sestali, pretresali vsak svoje načrte v zvezi s

Uboj z nožem kaznovan

Senat peterice okrožnega sodišča v Novem mestu je 6. oktobra obsodil na dve leti strogega zapora 66-letnega Jožeta Rusa iz Lončarjevega doia pri Sevnici. Rus je bil obtožen, da je 8. novembra 1967 v večernih urah v domači kuhinji z nožem večkrat zabodel leto dni mlajšo ženo Ljudmilo, da je umrla. Kot se je izkazalo v razpravi, je to storil po prepiru z ženo, ki ga je z istim nožem, s katerim jo je kasneje ubil, prva napadla. Jože je bil osebni upokojenec, Ljudmila pa družinska upokojenka. Spoznala sta se prek časopisnega oglasa in se potem poročila.

Spet medved na cesti pri Ljubnu

V petek, 2. oktobra v mraku so se proti Ljubnu peljali z osebnim avtomobilom Franc Kopic, Stane Gradlišar in Franc Jenič. Blizu Dirčne vasi jim je cesto prečrnil medved, težak blizu 100 kilogramov.

Ljudje pravijo, da so v tem letnem času kozmalinci stalni obiskovalci ljubenskih gor. Ob takih izletih naredijo precejšnjo škodo v vinogradih.

S. D.

OD 8. DO 18. OKTOBRA

Nekako okrog 8. in 13. oktobra nestalno s padavinami, v ostalem pretežno lepo vreme.

Dr. V. M.

Priznanja topničarjem

Dan topničarjev je svečano proslavila 6. oktobra ribniška vojaška enota. Na slovesnosti so podelili tudi nagrade in priznanja najbolj prizadevnim vojakom in starešinam.

Vsem borcem in oficirjem topničarskih enot JLA priskrbeno čestitamo za njihov praznik!

Predsednik Bundestaga obiskal Kostanjevico

V petek, 2. oktobra, proti večeru je Kostanjevico obiskal predsednik Bundestaga Uwe von Hassel. Z njim je bila tudi vsa 17-članska delegacija zahodnonemškega parlamenta, ki je prišla na pogovore z jugoslovanskimi parlamentarci. Gostje so si ogledali glavne kostanjeviške znamenitosti. Spremljali so jih predsednik republiške skupščine dr. Jože Brilej, predsednik zunanje-političnega odbora pri zvezni skupščini Bogdan Osojnik, Edo Brajnik in drugi.

Odlični dolenski sekači

Na državnem tekmovanju gozdarjev-sekačev je Slovenija po daljšem času spet osvojila prvenstvo. V Rogški Slatini so se še posebej izkazali tudi dolenski gozdarji, ki so bili v slovenski reprezentanci. Strumbelj iz novomeškega Gozdnega gospodarstva je celo postal državni prvak. Kraševac iz Kočevja je bil drugi, Novomeščan Bobnar, sicer doma iz Podturna, pa je osvojil sedmo mesto. Državni prvak Ivan Strumbelj iz Trebeče vasi, ki je bil na slovenskem prvenstvu tretji, dela kot sekač v straškem gozdnem obratu.

V Kočevju so za občinski praznik priredili tudi tek z počastitev obletnice zasedanja Kočevskega zbora. Zmagovalci Jože Hudolinik (v sredini), Jancz Žuk in Ivan Novak so prejeli zlato, srebrno in bronasto medaljo. (Foto: J. Primc)

ZAHTEVAJTE
PROSPEKTE!

inles

ribnica

TELEFONI:
87-068
87-099

OKNA VSEH VRST
VRATA — SOBNA,
BALKONSKA
VHODNA
IN GARAZNA

PRODAJA NA KREDIT

Kdo sme odkupovati les?

Ali samoupravni organi lastnikov gozdov lahko prodajo les mimo komercialne službe gozdnega gospodarstva? - Različni mnenji v skupščini SR Slovenije

Nedavno so iz taborišča za prisilno delo pustili sovjetskega književnika Julija Daniela, ki je bil obsojen na pet let prisilnega dela zaradi svojih povesti in ertic, ki jih je sodišče ocenilo kot klevetanje Sovjetske zveze. Ko so ga po prihodu iz taborišča obiskali novinarji, ga je nekdo vprašal, če bo še pisal. »Ne vem, je odgovoril Daniel, ustvarjalno delo je težko in občutljiva naloga. Po takih izkušnjah mu to vsi verjamejo...

Jordanski kralj Husein je zama, kot eleganten in svetovljanski človek, ki ima tudi smisel za humor. Toda po zadnjih dogodkih v Jordaniji, ko je njegov položaj močno omajen, je tudi njegov humor bolj črn. Nedavno je na vprašanje koliko let mu je, odgovoril: »Vprašajte me raje, koliko let bom še... V ZDA so objavili uradne podatke, po katerih je bilo lani v državi 5 milijonov zločinov, od tega samo umorov 15.000. To je za dvanajst odstotkov več kot leta 1968 in ameriški tisk žalostno ugotavlja, da je nasilje postalo značilna poteza ameriškega vsakdanjega življenja... Španski ribič Francisco Simo toči vlado ZDA. V začetku leta 1966 je namreč našel blizu obmorskega mesta Palomares vodikovo bombo, ki jo je izgubilo neko ameriško letalo. Ameriške nojaške oblasti so najditelju obljubile veliko nagrado, toda Simo ni dostojno dobil še ničesar. Zato je zdaj vložil tožbo proti ameriški vladi, od katere zahteva, naj mu izplača vsaj toliko, da bo lahko kupil novo ribiško barko... Ugodni sovjetski zunanje-politični tednik »Novoje vremja« je v zadnji številki zapisal tudi tole upotično: »Dejstvo, da je albanski narod zdaj izoliran od ZSSR, od socialistične skupnosti ter od skivnega boja proti reakciji in imperializmu, povzročajo ogorčenje pri sovjetskih ljudeh. Ni opaziti, da bi to povzročilo ogorčenje tudi pri Albancih...

Izpopolnjen zakon o gozdovih je prinesel lastnikom širše samoupravne pravice, kot so jih imeli doslej. Pri gozdnih gospodarstvih bodo imeli samoupravne organe, ki bodo lahko odločali o gospodarjenju v njihovih gozdovih, prodaji lesa in delitvi dohodka. Vzlic temu se je v republiški skupščini pojavilo vprašanje, ki ga še ni utegnila razvozlati, in sicer, kdo sme odkupovati les. Ali le gozdna gospodarstva ali tudi nekateri porabniki, ki bi

dobili posebna pooblastila? Poslanci republiškega zbora so na zadnji seji še vedno vztrajali, naj bi poleg gozdnih gospodarstev imela pravico odkupovati les še nekatere pooblašene gospodarske organizacije. Le tako bi razbili sedanji monopol gozdnih gospodarstev v trgovini z lesom. Po mnenju večine poslancev gospodarskega zbora pa je ta monopol moči odpravljati s samoupravljanjem lastnikov gozdov.

Samoupravne pravice lastnikov gozdov v okviru gozdnih gospodarstev po dosedanjih razpravah pomenijo, da bodo lahko odločali tudi o prodaji lesa. Na gozdnih gospodarstvih sicer to razlagajo različno. Zato naj bi dopolnjeni zakon o gozdovih te pravice natančno določil.

Kadar samoupravna skupnost lastnikov gozdov, ki je s samostojnim gospodarskim računom obrat v okviru gozdnega gospodarstva, lahko odloča o delitvi plodov svojega dela, menda ne bi smelo biti sporno, ali bo prodajala les preko centralne komercialne službe ali mimo nje. Ovisno bi moralo biti le od podjetnosti in stroškov te službe. Možnost neposredne prodaje pooblaščenim gospodarskim organizacijam bo slika komercialista k zniževanju stroškov. Zato jo lastniki gozdov morajo imeti, sicer bo njihovo samoupravljanje okrnjeno.

Razmere na trgu z lesom bi se lahko poslabšale le, če bi pooblašene gospodarske organizacije — mišljena je predvsem lesna in papirna industrija — odkupovale les neposredno od lastnikov gozdov, torej mimo njihovih samoupravnih organizacij. Od takega odkupa bi včasih imeli korist prodajalci lesa, drugič kup-

MIR V AMANU — Po hudih bojih med Palestinci in jordansko armado vlada zdaj v glavnem mestu Jordanije mir. Toda polovica mesta je še vedno brez vode in elektrike, primanjkuje pa tudi hrane. Na sliki je središče Amana, ruševine pa pričajo, kako hudi so bili boji.

TELEGRAMI

BRUSELJ — Predsednik republike Tito se muči na uradnem obisku v Belgiji. Po pogovorih z najvišjimi belgijskimi voditelji bo obiskal še Luksemburg, proti koncu oktobra pa še Nizozemsko.

AMAN — Iz judanskega glavnega mesta so se umaknile jordanske in palestinske sile. V mestu in v vsaj delu je v glavnem mirno, pač pa še vedno hudo primanjkuje zdravil, hrane, odelj in šotorov.

PHNOM PENH — Nacionalna skupščina in senat Kambodže sta soglasno sprejela sklepe o ukinitvi v monarhijo v Kambodži. Republika bodo uradno razglasili 9. oktobra.

PARIZ — Na francoski sredozemski obali so tri dni bezneli hudi gozdni požari. Največ ljudi je v ognju izgubilo življenje, velike površine gozdov pa so uničene.

BONN — V zahodnonemškem glavnem mestu so obnovili pogajanja med Poljsko in Zahodno Nemčijo. Ojij pogajanj je sklenitev sporazuma, s katerim bi državi normalizirali odnose. Zahodna Nemčija pa priznava poljsko mejo na Odrji in Nisi.

NEW YORK — Senator Edward Kennedy, brat pokojnega ameriškega predsednika Johna Kennedyja, je sporočil, da bo na prihodnjih predsedniških volitvah leta 1972 kandidiral za predsednika.

MOSKVA — Predsednik francoske republike Georges Pompidou se muči na uradnem obisku v Sovjetski zvezi.

ci. O tem imamo veliko izkušnje v kmetijstvu. Verjetno se le redki navdušujejo za tako svobodno trgovino, ki ne mara odkupiti ponujenega blaga.

Kadar bi samoupravne organizacije lastnikov gozdov prodale les mimo komercialne službe svojega gozdnega gospodarstva, bi seveda morale plačati vse stroške dela osrednjih organov v njihovih gozdovih, ki jih zdaj obračunavajo ob prevzemu lesa.

Gre za osnovno vprašanje, ki se pojavlja tudi v drugih gospodarskih organizacijah in ga rešujejo različno: ali obrat s samostojnim gospodarskim računom sme prodajati svoje proizvode mimo centralne komercialne službe svojega podjetja, če najde boljše kupce? Nekateri to zavračajo, češ da škoduje organizirani prodaji, drugi pa pravijo, da jih k temu sili neuspešna komercialna. Tako možnost samoupravnih organizacij lastnikov gozdov lahko le spodbuja k boljšemu poslovanju, kajti prodaja lesa bo še vedno organizirana.

JOZE PETEK

tedenski zunanje-politični pregled

Smrt predsednika ZAR Gamala Abdela Naserja je močno odjeknila po vsem svetu, med njegovimi prijatelji, sovražniki in tistimi, ki niso bili ne to ne ono. Predsednik Naser je bil nedvomno najmočnejša oseba v arabskem svetu in njegov osebni vpliv na politično dogajanje na srednjem vzhodu je bil zelo močan. Znano je, da je arabski svet hudo necnoten, poln medsebojnih nasprotij in protistovij in celo tako vpliven voditelj, kot je bil Naser, ga je velikokrat le s težavo obvladoval. Pristanek na mirovna pogajanja z Izraelom s posredništvom Gunnarja Jarringa je bil mogoč edino zato, ker ga je dal Naser. Arabska javnost namreč še vedno v precejšnji meri živi v utvarah, da bi bilo mogoče Izrael vojaško uničiti, nekateri arabski voditelji — posebno tisti, ki so daleč od Izraela — pa zaradi svojih računov tako mnenje še razpihujejo. Mirovna pogajanja z Izraelom niso naletega na navdušenje pri arabskih množicah, toda ker se je zanje zavzel Naser, so bila vseeno mogoča.

Smrti predsednika ZAR Gamala Abdela Naserja je močno odjeknila po vsem svetu, med njegovimi prijatelji, sovražniki in tistimi, ki niso bili ne to ne ono. Predsednik Naser je bil nedvomno najmočnejša oseba v arabskem svetu in njegov osebni vpliv na politično dogajanje na srednjem vzhodu je bil zelo močan. Znano je, da je arabski svet hudo necnoten, poln medsebojnih nasprotij in protistovij in celo tako vpliven voditelj, kot je bil Naser, ga je velikokrat le s težavo obvladoval. Pristanek na mirovna pogajanja z Izraelom s posredništvom Gunnarja Jarringa je bil mogoč edino zato, ker ga je dal Naser. Arabska javnost namreč še vedno v precejšnji meri živi v utvarah, da bi bilo mogoče Izrael vojaško uničiti, nekateri arabski voditelji — posebno tisti, ki so daleč od Izraela — pa zaradi svojih računov tako mnenje še razpihujejo. Mirovna pogajanja z Izraelom niso naletega na navdušenje pri arabskih množicah, toda ker se je zanje zavzel Naser, so bila vseeno mogoča.

Ameriški predsednik Richard Nixon je med svojo evropsko turnejo obiskal Jugoslavijo. Pogovori Tita in Nixona in njunih sodelavcev so bili zelo izčrpni in so obsegali vsa pereča mednarodna vprašanja. Kot je bilo pričakovati, sta obe strani ostali pri svojih pogledih, kar pomeni, da se glede nekaterih važnih vprašanj — na primer Srednji vzhod in Vietnam — ne strinjata. To pa pomena obiska ne zmanjšuje, kajti neposredna izmenjava mnenj in informacij, daje obema stranema obilo snovi

Kako brez Naserja?

za razmišljanje in jima omogoča boljše poznavanje različnih stališč. Nixonov obisk in njegovo zanimanje za jugoslovansko mnenje je pokazal, da ZDA le morajo upoštevati stališča nevrščenih držav, med katerimi zavzema Jugoslavija zelo vidno mesto.

Obisk je bil pomemben tudi zaradi naših gospodarskih odnosov z ZDA. Z njimi imamo namreč močno razvito sodelovanje, ki je za naš gospodarski razvoj velikega pomena. Nedvomno je zelo pomembno, da sta obe strani pripravljene na sodelovanje še naprej razvijati, kljub različnim in političnim ocenam mednarodnega položaja. Razen tega je za Jugoslavijo velikega pomena, da ima normalne odnose z obema velesilama — ZDA in ZSSR — saj se nahaja na zemljepisno, politično in strateško zelo občutljivem področju. Za našo neodvisnost in varnost je izrednega pomena, da nas velesili jemljeta take kot smo in da ne skušata spreminiti naše osnovne politične usmeritve k neodvisnosti in suverenosti. Nixonov obisk je bil dokaz, da so ZDA pripravljene računati z Jugoslavijo takšno kot je in da v celoti priznavajo in upoštevajo njeno neodvisno politiko. V sodobnem svetu je to za našo nacionalno varnost velikega pomena, zato smo z Nixonovim obiskom lahko samo zadovoljni.

tedenski notranje-politični pregled - tedenski notranje-politični pregled

■ IZHODIŠČA ZA REFORMO POLITICNEGA SISTEMA — Predsedstvo Zveze komunistov Jugoslavije je v nedeljo obravnavalo in sprejelo izhodišča za reformo političnega sistema. Prvič je o tem spregovoril tovariš Tito na svojem nedavnem obisku v Zagrebu, tovariš Kardelj pa je v svoji razpravi za sejo predsedstva ZKJ obravnil bistvo predlaganih sprememb, ki so izredno daljnosežnega pomena. Na seji predsedstva ZKJ je predsednik Tito pojasnil, kako se je rodila zamisel o tem, da bi predlagali reorganizacijo najvišjih družbenih in državnih organov. Opozoril je, da so se za to odločili po daljšem razglabljanju, kaj bi bilo treba storiti, da bi se v prihodnje izognili raznim razprtjam in da bi se naša skupnost bolj normalno razvijala. Porodila se je misel, da bi ustanovili en sam avtoritativen najvišji državni organ — predsedstvo SFRJ. V tem organu naj bi sodelovale vse republike s svojimi najvidnejšimi, najuglednejšimi tovariši. Tako bi se izognili raznim špekulacijam o tem, kaj se bo zgodilo, ko nekega dne ne bom več na tem položaju, je dejal Tito. Edvard Kardelj je nato poudaril, da bo morala Zveza komunistov ustrezno odgovoriti na nekatera vprašanja oziroma težave, ki so se pojavile v našem razvoju. To še zlasti velja za družbeno-gospodarske oziroma proizvodne odnose, za politični sistem v ožjem pomenu besede ter za funkcije federacije in položaj republik. V razpravi, ki je sledila, so navzoči podprli predlagane spremembe. Poudarili so, da je zamisel o ustanovitvi predsedstva SFRJ plod spoznanj,

da moramo iskati nova oblike organizacije naše socialistične skupnosti. Predsedstvo SFRJ naj bi kot izvršno-politični organ zagotovilo stabilnost in enotnost glede bistvenih vprašanj našega razvoja. Natančno je treba določiti vlogo federacije ter odnose med republikami in federacijo ter med republikami samimi. Po tej poti naj bi pomagali razrešiti vprašanja, ki so v skupnem interesu naših narodov in dosegli višjo stopnjo enotnosti med našimi narodi in narodnostmi na temelju njihove popolne enakopravnosti. Z vsem tem naj bi razširili prostor samoupravljanju oziroma vplivu delovnih ljudi na politiko.

Širši prostor samoupravljanju

■ SINDIKATI O PODRAŽITVI KRUHA — Predsedstvo centralnega sveta jugoslovanskih sindikatov je izjavilo, da razume razloge za podražitev moke in kruha, vendar pa se je kruh marsikje podražil bolj kot je bilo določeno. Predsedstvo sindikatov je ob tej priliki izreklo zahtevo, naj se minimalni osebni dohodki povečajo v skladu z večjimi življenjskimi stroški.

■ VSKLADITEV POKOJNIN Z ŽIVLJENJSKIMI STROSKI — Na zasedanju skupščine republiške skupnosti socialnega zavarovanja je prevladal predlog, naj bi upokojnenci dobili od novega leta dalje

okrog 12 odstotkov večje pokojnine na račun večjih življenjskih stroškov. Poleg tega naj bi k pokojninam primaknili še odstotke, s katerimi bi pokojnine vskladili s porastom osebnih dohodkov.

■ OLJE SE NE BO PODRAŽILO — Ponekod je v trgovinah začelo zmanjkovati olja, ker so ga ljudje kupovali čez običajno potrebo zaradi govoric, da se bo podražilo. Zvezni sekretariat je te govorice zanikal. Poudaril je, da je v tovarnah nepredelane olja dovolj in tovarne samo zaradi pretiranega nakupovanja ne morejo kriti dnevnih potreb. Razen tega bomo 50 tisoč ton olja tudi uvozili.

■ SINDIKATI O STANARINAH — Slovenski sindikati podpirajo predloge, naj bi z Novim letom odmrznili stanarine in ukinili sedanji način subvencioniranja stanarin. Sindikati namreč pravijo, da imajo od sedanjega načina subvencioniranja največ koristi tisti, ki že imajo visoke dohodke. Zato se sindikati zavzemajo za takšno subvencioniranje stanarin, da bodo družbene pomoči deležni predvsem tisti, ki jo najbolj potrebujejo.

■ ODKUP KLAVNE ŽIVINE — V prvih osmih mesecih letošnjega leta je bilo odkupljenih v Sloveniji 30.254 ton klavnih govedi, lani v enakem času pa 39.387 ton. Povečal pa se je odkup prašičev in perutninskega mesa.

■ RAZSTAVA SODOBNE ELEKTRONIKE — Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so v torek odprli sedemnaesto razstavo sodobne elektronike. Na njej sodeluje kakih 280 podjetij iz 19 držav,

Zdaj ko Naserja ni več, bo položaj veliko težji. V vsem arabskem svetu ni videti osebosti, ki bi ga lahko nadomestila in ki bi si lahko pridobila njegov ugled in avtoriteto. Prav zaradi tega moramo žal pričakovati, da bodo spori med arabskimi državami zdaj še resnejši in da bo še težje voditi pametno in realistično politiko. Nedvomno prispeval delež tudi Izrael, ki bo skušal seveda izkoristiti Naserjevo smrt. Ze zdaj ni bil navdušen za mirovna pogajanja, komaj nekaj dni po Naserjevi smrti pa je — kot vse kaže — s pogajanj sploh konec. Gunnar Jarring, ki jih je vodil, je že napovedal, da se bo vrnil k prejšnji dolžnosti švedskega veleposlanika v Moskvi. Tako po Naserjevi smrti je besednjak izraelskih voditeljev postal znatno bolj bojevit in ob-

■ QUITO — V Ekvadoru se nekaj dni trajajo izredno močne demonstracije študentov, delavcev in žena, ki so naperjene proti diktatorju predsednika Velasca Ibarre. Demonstranti zahtevajo obnovitev demokratičnih svobod in državi.

■ BUDIMPEŠTA — Madžarski parlament je sprejel spremembe v dosedanjem volilnem sistemu. Po novem bo za eno poslansko mesto odsej kandidiral več ljudi. Doslej je bil praviloma za eno mesto en sam kandidat.

■ KAIRO — Med pogrebom predsednika Naserja je v strahoviti gneči, ki je vladala na kairskih ulicah, izgubilo življenje 48 ljudi, okrog 700 pa so jih zaradi poškodb dobljenih v gneči prenesli v bolnišnice.

Slovenska blagovna menjava

Naše gospodarstvo v prerezu števil: večji izvoz, še večji uvoz in večji primanjkljaj

Medtem ko je letos slovenska proizvodnja v prvem polletju večja za desetino, se je izvoz v tem času — v primerjavi z enakim lanskim obdobjem — povečal za 11,6 odstot. Kljub večjemu izvozu pa se je slovenski primanjkljaj v trgovinski bilanci povečal za skoraj četrtino: zdaj znaša 1.165 milijonov dinarjev.

Tudi letos je opaziti, da naša podjetja vse več izvažajo na konvertibilno področje, žal pa od tam tudi največ u-

važamo, tako da sta si izvoz in uvoz na tem trgu še vedno v precejšnjem razkoraku. Letos je najbolj opazen skok v industrijskem izvozu, ki se je dvignil za 16,6 odst. zato pa izvoz kmetijskih proizvodov iz meseca v mesec pada. V jugoslovanskem merilu se je v prvih šestih mesecih izvoz povečal za 24,2 odst. v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, uvozili pa smo za 19 odst. več izdelkov.

Podatki govore, da je Slovenija tako v izvozu kot v uvozu na tretjem mestu med jugoslovanskimi republikami. Pri uvozu je udeležena z 18,9, pri izvozu pa s 17,7 odstot.; v obeh postavkah je na prvem mestu Srbija, na drugem pa Hrvaška.

V Sloveniji smo uvozili 56,6 odstot. gotovih izdelkov, 35 odst. polproizvodov in 8,4 odst. nepredelanih proizvodov, uvozili pa smo 67,7 odst. gotovih izdelkov, 24,5 odst. polproizvodov in 7,8 odst. nepredelanih proizvodov.

Do nedavnega je bil traktor v Slemenih redkost, zdaj pa jih je samo v okolici Sv. Gregorja že 12. Nakup priključkov je omogočila ribniška občinska skupščina, saj so lastniki v glavnem izpraznili žepa že za same traktorje (Foto: France Modic)

KAKO POMAGATI NERAZVITIM?

Kovčke gor, kovčke spet dol...

Pred leti smo govorili, da bo obrt zaposlila odvečno delovno silo, zdaj pa spet upamo, da bo sprejela delavce, ki so odšli na tuje

Kot stara obrnjena gramofonska plošča so bile slišati pred nedavnimi izjave, naj bi prevsem obrt zaposlila tiste naše delavce, ki so v zadnjih letih odšli na delo na tuje, pa se bodo, kot vse kaže, začeli vračati domov.

Upanja in računi, da se bodo ti delavci po vrnitvi v domovino lahko zaposlili pretežno v obrti, je prav tako jalovo, kot so bila enaka upanja pred nekaj leti. V novomeški občini je v družbeni in v zasebni storitveni obrti zaposlenih danes le 742 občanov. Od leta 1964 se je število zaposlenih povečalo za 200. Letos bi morali biti v novomeški občini v obrti zaposlenih 1.680 delavcev (to je še enkrat več, kot jih dejansko dela) in čez 10 let 2.197 delavcev. Medtem pa je odšlo na delo v tujino

precej več občanov.

Ce upoštevamo, da smo v zadnjih petih letih zmogli v obrti porasti za 200 delavcev ali za 40 na leto, ne moremo v prihodnjem desetletju pričakovati čudežev. Še posebej ne, če se ne bomo posušeno potrudili.

Odborniki so v razpravi predlagali vrsto ukrepov. Naj naštejemo zelo na kratko najprej domače: razne davčne olajšave, več lokacij za delavnice, povečanje osebnih dohodkov v obrti in bolj prilagojen delovni čas v obrtnih obratih.

Republiški in zvezni organi bi morali zagotoviti s spremembo predpisov večjo moč in učinkovitost občinskih inšpekcijskih organov, omogočiti uk v posameznih obrtnih poklicih tudi mladini, ki nima 8 razredov osnovne šole, tistim delavcem, ki se vračajo iz tujine in nameravajo odpreti obrtne obrate, omogočiti uvoz strojev in orodij brez carine ali s carinskimi olajšavami, povečati zgornjo mejo za vodenje poslovnih knjig, oprostiti obrtne organizacije plačevanja obresti od poslovnega sklada, zagotoviti združeno zbiranje rezervnega sklada iz obrtne dejavnosti v občini in kredite za zasebne obrtnike.

Z izseljevanjem v tujino se srečujemo največ na nerazvitih območjih, zato bi lahko republiški in zvezni organi tem območjem s spremembo ustrezne zakonodaje pomagali tudi brez denarja, ki ga nerazvita območja zaman pričakujejo. Ljudje bi odhajali na delo v tujino manj kot do zdaj, tisti, ki bi se vrnili

od tam, bi se doma laže ustalili. Tudi izredno zaočanje storitvene obrti v nerazvitih območjih bi se popravilo. O teških ukrepih republiških in zveznih organov pa so na seji govorili s precejšnjim dvomom in nezaupanje ter poudarili, da zasebni kmetje že skoraj celo desetletje zaman čakajo na odpravo ali amajšanje carin za uvoz majhnih kmetijskih strojev.

M. J.

Kako med razvite?

V Ribnici so se 2. oktobra posvetovali o težavah, ki tarejo nerazvite slovenske občine. Največ časa so posvetili razpravi, kako zagotoviti denar za razširitev podjetij in večjo proizvodnjo. Na ta način bi namesto sedanje nerazvitosti došli, da bi ribniško občino lahko uvrstili med razvite. Menili so, da sedanje določanje nerazvitih občin ni najprimernejše in da bi bolj ustrezala geografska določitev nerazvitih predelov v Sloveniji.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Da je turistične sezone za res konec, izpričuje tudi odločitev Člatskih Toplic, kjer od 1. oktobra ni več barskega programa. Obiskovalcev je pač premalo, stroški so preveliki: odslej bo bar sicer še odprt, bo pa v njem namesto programa le plesna glasba.

Pogrešamo turističnih prireditelj; napovedovali su, da bodo prirejali poljske love, da bodo kostanjevi večeri, vinske trgatve. Doslaj nismo slišali, da bi gostinci pokazali za te vrste prireditev kaj prida zanimanja.

Na Otočcu so gradili garni hotel: Hotel grad Otočec je podpisal pogodbo z novomeškim Pionirjem, ki se je obvezal, da bo hotel zgrajen do 15. julija prihodnje leto. Novi hotel bo imel 130 ležišč in bo vsaj deloma omilil hude težave, ki jih imajo ob avtomobilski oestri vsako sezono, ko morajo pošiljati turisti v Zagreb ali Ljubljano. Pričakovati je, da bo prihodnje leto precej boljše, ker bo verjetno do sezone delal tudi nov motel pri groopeljskem odcipu.

Delegati za 76.000 zavarovanih ljudi

V skupščini zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov v Novem mestu sta sredi prejšnjega tedna izvolili po dva delegata, ki bosta zastopala interese 76.000 zavarovanih ljudi iz petih dolenjskih občin v novo ustanovljeni zvezi skupnosti kmečkega zavarovanja Slovenije. Zvezi pokrajinskih skupnosti bosta zamenjali dosedanja republiški skupnosti za delavsko in kmečko zavarovanje, ki pa ju je novi republiški zakon ukinil.

Skupščina zdravstvenega zavarovanja delavcev je za zvezo delavskih skupnosti izvolila Jožeta Padovana in Tonea Pirca, skupščina zdravstvenega zavarovanja kmetov pa za zvezo kmečkih skupnosti Franca Jevnikarja in Zdenka Dularja.

Devetnajst občin ustanavlja skupnost

(Nadaljevanje s 1. str.)

svojega predstavnika inž. Iva Kostelca, podpredsednika občine. Sedež skupnosti bo v Karlovcu, njene naloge pa bodo v glavnem tele:

skrb za razvoj in napredek turizma, gostinstva in uslužnostne obrti; razvoj lova in ribolova; zaščita posebnih prirodnih lepot in kulturnih spomenikov; skrb za zaščito vode pred onesnaženjem; preprečevanje črnih gradenj ter modernizacija prometnih zvez.

Načrt za programsko turistično izgradnjo vzdolž Kolpe je že v izdelavi pri urbanističnem inštitutu v Zagrebu, dogovorjeno pa je, da bo del stroškov prevzela nase vsaka občina.

Skupščina predstavnikov vseh 19 občin bo zasedala najmanj dvakrat na leto; v svojem sestavu pa ima tudi dve komisiji: 1. za ekonomska

vprašanja in 2. za zaščito spomenikov, prirode in urbanizma.

Dolenjske občine si od skupnosti precej obetajo. Znano je, da so kraji ob Kolpi

zelo lepi, toda revni, naravne lepote so turistično neodkriti, zato imajo dobro pripravljene turistične načrte veliko možnosti za uresničitev.

R. B.

GRADISOVIH 25 let

Hkrati so slavili tudi 20 let samoupravljanja

Pretekli petek, 2. oktobra, je ljubljansko gradbeno industrijsko podjetje Gradis slavilo 25. obletnico ustanovitve. Ta jubilej je toliko pomembnejši sategadelj, ker predstavlja Gradisov jubilej tudi 25 let slovenskega gradbeništva. Hkrati so v tem gradbenem podjetju kot prvi v slovenskem povojnem gradbeništvu izvolili delavski svet. To je bilo pred 20 leti.

Ljubljanski Gradis je v svoji 25-letni zgodovini gradil gigante naše industrije. Spomnimo se Litostroja, Kidričevega, mariborske tovarne avtomobilov, hidroelektrarn ob Dravi in Savi, prve termoelektrarne. O velikanskem vzponu podjetja pa pričajo tudi samoupravljalški podatki: v 20 letih je več kot 10.000 članov kolektiva sodelovalo v organih upravljanja. Gradis je že zdavnaj prerasel gradbeno dejavnost, to je zdaj industrijsko podjetje s lastnimi projekcijskimi biroji, kovinskimi in lesnimi obrati, birojem za študij in razvoj... Njegovo ime se

uveljavlja tudi v zahodni Evropi.

Sicer pa, kaj bi naštevali! Gradis je zgradil v svojem obstoju 3.850 najrazličnejših objektov in pretekli petek je nadvse slovesno praznoval svoj ubilej. Ob tej priložnosti mu je v imenu IS SRS čestital tudi predsednik Stane Kavčič.

Dveletna kovinarska šola v Sevnici

Na pobudo občinskega sindikalnega sveta v Sevnici je srednja tehnična šola iz Krškega ustanovila v Sevnici dveletno delovodsko šolo za delavce v kovinarski stroki. Skoraj 30 slušateljev bo dve leti sledilo predavanjem, ki bodo 16 ur na teden. Vodili jih bodo strokovnjaki iz sevnjskih podjetij in prosvetni delavci sevnjske osnovne šole. Med slušatelji je največ ključavničarjev iz krmeljske METALNE in sevnjskega kovinskega podjetja. Po uspešno opravljenih izpiti bodo dobili naziv strojni delovodja.

A. Z.

Sejmišča

Sejem v Novem mestu

V ponedeljek, 5. oktobra, je bil v Novem mestu sejem, ki pa ni bil posebno dobro obiskan. Naprodaj je bilo 693 pujskov in 132 glav goved. Od tega so kupci pokupili 311 prašičkov in samo 46 goved. Cene: pujski 140 do 430 din, volji 6,50 do 7,40 din kg, krave 4,50 do 5,50 din kg in mlada živina 6,50 do 7 din kg.

Brežiško sejmišče

V soboto, 3. oktobra, je bilo na brežiškem sejmišču naprodaj 585 prašičkov, prodanih pa je bilo 469. Za manjše pujske so zahtevali 11 do 11,50 din za kilogram, za večje pa 7 do 7,50 din za kilogram.

Ob vsakodnevem naraščanju cen brčkone tudi zadnja odločitev zveznega izvršnega sveta, po kateri sta se podružila kruh in moka, ni posebno prizadela občanov: na najbolj raznovrstne podražitve so pač že tako navajeni, da so pousem otopeli. Za nekatere dolenjske občine je bil ta ukrep toliko bolj neprijeten, ker so prav pred skupščinskimi počinicami po dolgih dobatah na svojih sejah sprejele odločitve o podražitvi kruha. V nekaj mesecih se je zato kruh še dvakrat podražil.

Če so občani že otopeli ob nenehnem dviganju cen, s tem ni rečeno, da bodo brez težav prenesli novo podražitev. Humorist je zapisal, da bodo nove, višje cene kruhu odpravile tisti neugledni podatki, po katerem nerazviti pojedjo preveč kruha: zdaj, ko smo cene spet dvignili, bomo kruha pojedli manj...

Vsekakor pa drži, da bo podražitev kruha najbolj prizadela prav tiste z najmanjšimi dohodki. K temu dodajmo še, da so se v zadnjem času dvignile tudi cene mesu in nekaterim drugim živilom!

Ker pa se hkrati dvigujejo tudi osebni dohodki — čeprav ne vedno skladno s dvigovanjem cen — vse to prav gotovo ne koristi naši borbi za trdnost in urejenost trga in se je bati, da se s takimi ukrepi zmanjšujejo napovedi o konvertibilnosti dinarja. Brčkone bi prej verjeli, da peljejo taki skoki v vode inflacije.

21-227

NE HODI DOMOV BREZ

Kmetijski nasveti

Krmiti s sečnino

Med krmno boste pomešali določeno količino belega zrnate snovi — sečnine in vaša živina bo na najcenejši način preskrbljena s sicer dragimi, a nujno potrebnimi beljakovinami. Tako nekatro so govorili takrat, ko so v Velenju pripravljali gradnjo energokemičnega kombinata. Z gradnjo kombinata, kot je znano, sicer ni bilo nič, zanimiv način nadomeščanja beljakovin s sečnino pa je ostal in ni odveč, če se rejci spoznajo z njim.

Kot vemo, živali pri svoji prehrani nujno potrebujejo beljakovine, organske snovi, ki vsebujejo tudi dušik. Samo krmiljenje s čistim škrobom, ki ima v sebi veliko energije, nima pa beljakovin, bi bilo sila enostransko, tako da bi živali sčasoma propadle. Zato mora krmilni obrok vsebovati tudi beljakovine, ki jih je veliko na primer v detelji, oljnih tropinah in še nekaterih krmilih.

Poskusi so pokazali, da živali, ki hrano prežvekujejo in imajo zato posebno ohlikovana prebavila, lahko izkoriščajo dušik tudi iz bolj preprostih dušičnih snovi, kot so to beljakovine. Posebno uspešno se je izkazala sečnina, v primerjavi s beljakovinami kemično mnogo bolj preprosta snov, ki jo pridobivajo v velikih količinah iz zračnega dušika in premoga. To naj bi delal tudi EKK Velenje. Raziskovalci so ugotovili, da lahko s sečnino nadomesti prežvekovalce vse vrste beljakovin, vendar to ne more dolgo trajati, ker prevelike količine sečnine zastrupljajo organizem.

Tudi pri nas so v praksi dosegli že lepe uspehe. Sečnino (ureo) dodajajo krmilom, ki imajo malo beljakovin. Takšno krmiljenje je v Ameriki že vsakodnevna stvar. Poznavalci napovedujejo, da se bo zaradi cenovnosti uporaba sečnine mnogo bolj razširila tudi pri nas. Če pravilno krmimo, lahko z njo nadomestimo tretjino potrebe po beljakovinah, kar nikakor ni malo. Pri tem pa opozarjajo, da vendarle ne kaže pretiravati s količino. Sečnina mora biti dobro premešana, da bo koristna in da ne bo imela nezaželenega učinka.

inž. M. L.

ISKANJE - POT DO SPOZNANJA

Novomeški umetnostni prerod je bil globoko zakoninjen v plodnih tleh vseplošne in dinamične preosnove, ki se je z vso ostrino izrazila neposredno po prvi vojni. Takrat so se sprostile kipeče moči, stopile so na plan in se odločno spoprijele z odmirajočo preteklostjo, z vsem, kar je bilo zaznamovano s pečatom konvencionalnosti in nazadnjaštva. Ne le po naključju je postalo prav Novo mesto isto žarišče, kjer je bil manifestativno objavljen novi program kot nasledek odločnih in idealnih stremiljenj napredne mladine. Vsa njena prizadevanja, hotenja in iskanja so bila usmerjena h koreniti družbeni preosnovi in prepojena z vero v novo in pravičnejšo družbo.

V tem programu pa je tudi umetnosti pripadla zelo važna vloga. Za nas, ki smo neposredno sodelovali v novomeškem umetnostnem prerodu, je bila najučinkovitejša pot k temu cilju pot umetnosti. Pri tem pa smo se zavedali, da ni dejavne umetnosti brez reformirane družbe, pa prav tako tudi, da je družbo mogoče preroditi z umetnostjo, ki je najneposrednejše in najintimnejše povezana s človekovim obstojem. In ravno v tem bližnjem spoznanju je daljnosežen pomen novomeškega preroda, ki je namah prerastel okvir province in se razrastle navzven, najprej na Ljubljano, zatem pa tudi na Maribor, Gorico in druge slovenske kraje.

Ljubljanska repriza novomeških umetnostnih manifestacij, ki je bila v novembru istega leta, je na široko razmaknila obzorje. S »Tremi labodja in zatem

s »Klubom mladih« je novomeški avantgardni program dobil vseslovenski poudarek, našel pa je tudi stik s podobnimi gibanji in enako usmerjenimi skupinami po širni Jugoslaviji, predvsem z onimi v Zagrebu in Beogradu.

Ni slučaj, da je že ob samem zorenju in zatem se toliko bolj med novomeškimi umetnostnimi prireditvami našel novomeški umetnostni prerod tolikšno soglasnost ne le med mlado slovensko avantgardo, ki so jo v najboljši meri predstavljali Josip Vidmar, Marij Kogoj in Miran Jarc, ampak tudi in predvsem pri obeh takrat vodilnih in najnaprednejših umetniških osebnostih, pri Rihardu Jakopiču in Franu Tratniku. Tudi vsi ti so se z vso moralno in družbeno odgovornostjo zavedali neobhodnosti in utemeljenosti dejavne umetnosti in njene družbene reformne vloge, ob njih pa prav tako tudi naši vodilni umetnostni zgodovinarji in kulturni delavci: Vojeslav Molč, France Stelč, Izidor Cankar in Karel Dobida, ki so pozitavno ocenili novomeški umetnostni prerod in tudi kasneje spodbudno in naklonjeno spremljali to, kar se je h kraju široko razmahnilo in kvalitativno poglobilo, dobilo pa prizvok slovenske moderne umetnosti.

Že to, kar je bilo v tem skopo odmerjenem obsegu povedano, dovolj osvetli in podkrepi pomen novomeškega umetnostnega preroda. Ta njegov pomen pa je bistveno vezan na njegov avantgardni značaj. Zato si ničesar bolj ne želimo kot to, da bi Novo mesto znova postalo kulturno žarišče in podobno, kakor takrat, pri-

tegnilo mladino in v njej vzbudilo zanimanje za višje vrednote. To pa bo mogoče doseči le s tem, da ne bo zakrnelo in odrekalo upravičenosti iskanja novih poti tudi mladim in najmlajšim rodovom, zakaj

MARJAN MUSIČ

Na prvi pokrajinski umetniški razstavi v Novem mestu sta 1920 razstavljala tudi mlada domačina Marjan Mušič in Božidar Jakac, zdaj oba slovenska akademika. Na sliki: prijatelja v letu 1954.

S prve pokrajinske umetniške razstave v Novem mestu 1920 — z leve na desno: Ivan Čargo in Anton Podbevšek. Sredi med njima je Čargov kipec z razstave.

Priobčujemo doslej še neobjavljeno fotografijo Hinka Dolenca o septembrski umetniški razstavi iz 1920. Na sliki sedijo od leve proti desni: Josip Vidmar, Božidar Jakac, Fran Tratnik, Anton Podbevšek, Miran Jarc, Karel Dernovšek in Marjan Mušič; stoje (od leve proti desni): Marij Kogoj, Emil Pureber, Leon Strukelj, Karel Pleiveis, Stanko Svajger, Fric Gabauer, Viktor Svajger, Karel Barborič, Alojz Mušič in Zdenko Skalický.

RIHARD JAKOPIČ:

Po vojni...

Pomlad je šla in žito je dozorelo. Dolgo je že kličo v mladih srcih na skrivaj hrepenenje po življenju in razodevanju, po besedi. Na tistem se je pripravljalo in sililo na dan. Ko je dozorelo, tedaj je z radostnim krikom izbruhnilo in splamtelo v svet.

Dne 26. septembra 1920 je bil v Novem mestu velik praznik. Sorodne duše so se našle in združile. Bili so to mladi umetniki: pisatelji, slikarji, kiparji, glasbeniki. Združili so se, da dajo duška svojemu hrepenenju in da stopijo prvič skupaj na plan. Ljubljana je to početje malo po strani gledala, nekako nezaupljivo. Mi pa, ki sodustvujemo z vsem, kar je živega, smo pohiteli tja, da se z njimi veselimo.

Mesto je bilo v svečanem razpoloženju. S streh so vihrale zastave, plakati pa so vabili občinstvo k proslavi.

Že zgodaj zjutraj so se zbirali Novomeščani in se sprehajali po Glavnem trgu, živahno se razgovarjajoči v pričakovanju dogodkov.

Okrog 12. ure se je vršila otvoritev umetnostne razstave v Vinčarjevem salonu v Kandiji. Udeležba je bila izredna kakršne mi Ljubljančani že dolgo nismo vajeni. Z zanimanjem so sledili obiskovalci besedam razstavljalcev, ki so jim kazali in razlagali svoja dela. Razstavili pa so: Ančik, Avsec, Cvelbar, Čargo, Grad, Jakac, Mušič, Skalický in Zupan. Razstavil sem tudi jaz eno sliko, da pokažem s tem svoje veselje nad mladim pokretom.

Po kosilu smo bili povabljeni na dom dvornega svetnika Sukičeta. Tam se je vršil intimen glasbeni popoldan, na katerem se je posebno izkazal temperamentni Marij Kogoj s proizvajanjem svojih kompozicij. Sledile so debate o problemih sodobne glasbe, ki so se zavlekle tako dolgo, da je prišel čas za odhod v Narodni dom. Tu je bila zbrana že množica občinstva, ki je nestrpnost čakala na literarni večer. Dvorana je bila zasedena.

Ob splošni tihozi se prikaže mistična postava Mirana Jarca. Pobožno, kakor romar, ki se poda na božjo pot, je stopil na oder, s skrivnostnim glasom je hral odlomke iz svojega »Skrivnostnega romarja«. Ko je bil končan, je sledilo prisrčno priznanje besedam odhajajočega mladega upornega pisatelja.

Nato pa je prišel človek — človek z bojnih poljan. Po oblakih je priplaval, poln napetosti, in iz višav fantazije je jel spuščati med presenečeno občinstvo kače-klopataše in s smelim pogumom in mirnim srcem metati svoje učinkovite bombe. Občinstvu je zastala sapa in nastalo je gibanje. — Ent so bili mnenja, da se nam poniznim Slovincem ne spodobi imeti posla z bombami, drugi zopet so bili nasprotnega mišljenja, češ da so prav bombe pravi instrument za sodobno razodevanje. Vnela se je nato živahna debata, ki je trajala do pozne noči. Sedela je bilo po vsem tem treba pomiriti razvnete duhove, kar se je zgodilo v restavracijskih prostorih z razsvetljavanjem z najboljšo kapljičo s Trške gore. Tako se je končal ta slavni dan. Pretepa in prelivanja krvi ni bilo.

Ni pa bilo še vse pri kraju. Prihodnji dan je bil namenjen oddihu in prebavljanju.

Prišel pa je večer. V počastitev gostov se je vršila v Narodnem domu slavnostna predstava. Ne spominjam se več, kaj so igrali. Prišli smo malo prekasno. Igra se je že pričela. Po hodnikih je bilo nabito polno občinstva. Kar začujem iz notranjščine silno pokanje in divje kričanje... Aha! Bombe! Na pomoč! Na odru so se prepirali in vpili, da je odmevalo od vseh strani, in streljali so, — pa le s pištolami! Dva mrliča sta se že po tleh zvijala — no, da ne lažem, nista bila še prav docela mrtva... Vse to pa ni bilo zares; šlo je le za primerno počastitev gostov.

Po končani predstavi smo se zbrali, da zaključimo ob pogrujenih mizah v krogu novomeške elite in ob zvoku muzike, s plesom in petjem to znamenito slavje.

Jaz pa sem se zamislil. Nekaj mi je šlo po glavi in sem ugibal sedm in sem ugibal tja, kdo ima prav: ali ti ali oni? In po temeljitim razmišljanju, upoštevajoč neke, no — recimo neke naše čednosti — sem prišel do zaključka... zdajje pa storim najbolje, če neham, kajne?

MIRAN JARC:

Zamrznjeni ribnik

Težka veja se je zganila, bela kopa se je epršila v dih... Kako je gluha tišina!

Mlada ptica na ledu sameva, tu še krūk zamre brez odmeva... vse bo zamrlo nekoč brez spomina...

ZDENKO SKALICKY:

Videl sem...

Nebó je bilo mrtvo, polno belih sanj... In bledi mesec pačil je obraz kot jaz, ko zrl sem ga v vsej gnusobi nad seboj...

In tedaj — o groza — sem spoznal, kako se širi bledi ta obraz, kako objema vse nebo, iz grča v grča hlapši, z neba v nebó...

Ze žar med temne hoje se zapleta, med tihé sanje nemo sega, med tihé sanje nemo sega...

Tedaj plameni v mrtvo zagoreli so nebó, zaplamteli so, kot žari vlekemesta v črno noč ta plazí se po tleh, ta bode sanje vrhe temnih hoj, oni vzpenja plašno se na rob gorá...

Le eden smelo vzpel se je v nebó, bledo sonce z žarom je objel in pesem še svetlejšo — o višavah — je razlil pod noč...

V njem videl sem očí v vsemir hlepeče...

(Novembra 1919)

Resnica o sporazumevanju

(med državo in katoliško cerkvijo v socialistični Jugoslaviji)

Vrsta dogodkov v zadnjih letih, zlasti od 1966 dalje, še posebej pa v zadnjih mesecih, je zopet vzbudila v javnosti zanimanje za verska in cerkvena vprašanja pri nas, kakor temu pravimo v dnevnem političnem jeziku. Naj naštetim nekatere od teh dogodkov: podpis protokola (zapisnika) o razgovorih med vlado SFRJ in Vatikanom v letu 1966; izmenjava pisma med predsednikom Titom in papežem Pavlom VI., obisk predsednika zveznega izvršnega sveta M. Špiljaka pri papežu v letu 1968; vzpostavitev vladnih odposlanstev pri Vatikanu in jugoslovanski vladi; vzpostavitev polnih diplomatskih odnosov med Vatikanom in Jugoslavijo avgusta 1970; obisk vatikanskega državnega tajnika A. Casarolija v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani 1970 in končno še vesti, da so bo predsednik Tito ob državnem obisku v Italiji verjetno srečal tudi s papežem Pavlom VI. O teh dogodkih je poročal dnevni tisk, radio, televizija in še posebej tudi katoliški verski list »Družina«.

Ne glede na več ali manj izčrpna časopisna in RTV poročila o razvoju odnosov med našo državo in katoliško cerkvijo pa so omenjeni dogodki sprožili med ljudmi, komunisti in nekomunisti, verujočimi in neverujočimi, tudi različna ugotovila, komentarje, ugovore, celo proteste, pa tudi napovedi glede prihodnosti. Vse to je vsaj deloma razumljivo. Ne smemo namreč pozabiti, da so bili v preteklosti med našo državo in katoliško cerkvijo hudi spori in spopadi. Spomnimo se npr. politike cerkvene organizacije med osvobodilno vojno, ko so ljubljanski škof in mnogi duhovniki v imenu vere zahtevali od vernikov, da se borijo proti osvobodilnim partizanskim enotam, proti komunistom, kot so tedaj govorili duhovniki s prižnico. Pa tudi dobrih deset let po vojni (1945-1955) je bila cerkvena politika hudo nasprotna novi socialistični državi in družbeni ureditvi. Državni organi so seveda na ta nasprotovanja in kršitve zakonov ostro odgovarjali; prenekateri duhovnik se je v teh časih moral zagovarjati pred rednim sodiščem.

Skrajnosti v mnenjih

Ko so se po letu 1960 (kmalu za tem, ko je prišel na vodstvo katoliške cerkve papež Janez XXIII, ki je korenito menjal cerkveno politiko tudi do socializma in socialističnih držav) začeli kazati prvi vidnejši znaki izboljšanja odnosov med državo in cerkvijo in ko je prišlo tudi do prvih sporazumov, smo lahko slišali, poleg splošnega odobravanja med večino ljudi — verujočih in neverujočih, tudi troje zanimivih, a skrajnih mnenj:

Po prvem mnenju naj bi zblizanje med cerkvijo in državo pomenilo izdajstvo socialističnih in komunističnih idealov. Država je kapitulirala, pokleknila pred cerkvijo, priznala je njeno nadvlado, pravilo. Državni in partijski voditelji so pozabili, koliko krvi je preteklo med vojno. Zblizanje cerkve in države pomeni potuho bivšim belogardistom. Državno in partijsko vodstvo se obrača po vetru, s tem pa zabija nos v hrbet vsem padlim in živim borcem za svobodo. Kam vse to vodi?

Drugo skrajno mnenje podarja, da pomeni zblizanje oz. pomirjenje med socialistično državo in cerkvijo smagoslavje cerkve. Komunisti so, tako pravijo, med vojno in po vojni storili vse, da bi cerkev in vero uničili. Pregarjali so duhovnike in vernike, jih po nedolžnem gnani pred sodišča, zapirali so cerkve, vernikom so prepovedovali obiskovati cerkve in jim na vsakem koraku gledali pod prste, toda svojega cilja niso dosegli. Cerkev je vzdržala vse napade, tagobé in preganjanja. In končno je socialistična država le morala pripoznati njeno moč in ugled

in se z njo sporazumeti. Komunisti so potisnjeni tako k zidu in za cerkev se zdaj obetajo novi časi zmagoslavja. Tretji skrajneži pa z ogorčenjem tarnajo, da je cerkev pokleknila pred komunisti in socialistično državo. Papež, škofje in duhovniki so pozabili tisto, kar so dolgo sami učili: da je komunizem najhujše zlo na svetu, da se morajo pravi kristjani boriti proti socializmu, da bi v svetu vzpostavili krščanski družbeni red in državo. Ni res, da so se socialisti in komunisti spremenili. Ostali so tisto kar so bili: najhujši sovražniki vere in cerkve. In s takimi se zdaj papež in drugi cerkveni voditelji dogovarjajo. Kam vse to pelje? To je izdajstvo krščanstva!

Kolikor poznam razpoloženje ljudi in njihove poglede, moram reči, da so opisana skrajna mnenja zares v manjšini. Kljub temu pa je prav, da smo jih omenili. Prav je to zato, ker v kraju, kjer taki skrajneži žive, ustvarjajo nove napetosti, prepire, dvome in nezaupanja. Resnici na ljubo pa moram še reči, da k »sprilivljanju olja na ogenj« sem in tja prispeva tudi pisanje v verskem listu »Družina«. Mislim zlasti na tiste članke, komentarje in izjave posameznih cerkvenih funkcionarjev, ki skušajo ustvariti vtis, kot da je bila pri nas doslej cerkev pomembno okrnjena v marsikaterih pravicah in da je zdaj prišel čas, da vse te pravice dobi. Tako pisanje na oni strani vzbuja varljiva in neuresničljiva upanja pri enih,

celo do razgovorov prav na vrhu, da je prišlo do podpisa protokola v letu 1966?

Zdaj se spuščam na zelo spodrsljiv teren. Govoriti moram tudi o preteklosti, čeprav ne želim prav ničemer ugotavljati krivde za to, da so bili odnosi naše države s katoliško cerkvijo kar dobro desetletje po vojni zelo ostri, a eno besedo: zelo slabi. Vse do nastopa papeža Janeza XXIII (1958) je bila cerkvena politika ostro uperjena zoper komunizem in socializem in s tem tudi zoper socialistične države. Tej politiki protikomunističnega in protisocialističnega boja so pri nas sledili mnogi (a ne vsi) škofje in mnogi duhovniki (a ne vsi). Verni državljani, katoličani, so bili zato dostikrat v hudi stiski in zadregi. Videli so, da je novi socialistični družbeni red pravičnejši od prejšnjega, da se da bolje živeti. Toda mnogi duhovniki so govorili drugače. Kljub temu pa lahko rečemo, da so verujoči in neverujoči državljani, komunisti in kristjani, že od rojstva nove Jugoslavije z roko v roki sodelovali pri graditvi nove države in družbe. Pri mnogih neverujočih, ateistih in komunistih, pa je protikomunistična in protisocialistična cerkvena politika ustvarila občutek, včasih celo prepričanje, da socializmu ni le nasprotna samo cerkvena organizacija, marveč da je nekak slabega, sovražnega in reakcionarnega celo vera sama, vera kot taka. Zato so, kljub sodelovanju, dostikrat gledali na verne sodržavljane z nezaupanjem ali celo kot na reakcionarje samo zato, ker hodijo npr. k maši ali pošiljajo npr. svoje otroke k verouku.

Danes že lahko rečemo, da sta papež Janez XXIII in drugi vatikanski koncil postavila zahtevo, da se cerkvena politika do socializma in socialističnih držav spremeni v temelju. Janez XXIII in drugi vatikanski koncil sta, kakor je to znano, razglasila geslo o možnem dialogu (enako-pravnem pogovoru in sodelovanju) med marksisti in kristjani. Od leta 1960 se začne spreminjati tudi politika Vatikana do socialistične Jugoslavije, politika, ki izraža

»Ne samo politično škodljivo, ampak tudi nepravilno bi bilo, če bi se komunisti postavili na stališče, da je religiozno prepričanje nekega človeka samo po sebi ovira, da bi tak človek lahko pošteno in zavestno delal ter enakopravno sodeloval in ustvarjal v sistemu socialističnega upravljanja, v socialistični državi.«

EDVARD KARDELJ

na drugi strani pa neutemeljen strah in ogorčenje. Ne morem se znebiti občutka, da takšno (čeprav posamično) pisanje v »Družini« hoče »mobilizirati« javno mnenje vernikov, da bi tako ali drugače »podprli« različne zahteve in želje cerkve. Prepričan sem, da ta cerkvena politika ne doprinese k sporazumevanju, marveč se od njega oddaljuje.

Kakšna je potemtakem resnica o sporazumevanju med socialistično državo in katoliško cerkvijo pri nas?

Zakaj so se odnosi med državo in cerkvijo spremenili?

Najprej poskusimo prav na kratko pojasniti, zakaj je, po našem mnenju, sploh prišlo do tega, da so se odnosi med državo in katoliško cerkvijo pri nas spremenili, da je krenilo na bolje, da je prišlo

željo, da bi se zgradili novi odnosi, na temelju medsebojnega priznavanja in spoštovanja. Jugoslovanska država in državno vodstvo ni imelo razlogov, da ne bi pozitivno in z zanimanjem gledalo na delo novega papeža in na novo cerkveno politiko in to iz več razlogov:

— ker ni nikoli iz čistega mirasa želela spopadov s cerkvijo;

— ker je od nastanka nove države dalje venomer podarjala, da želi zagotoviti versko svobodo in svobodo delovanja cerkve v verskih in cerkvenih stvareh;

— ker ve, da so pri nas tudi številni katoličani, ki so se z vsem srcem bili v revoluciji in sedaj pošteno delajo za socializem, pa jim tudi zato ne gre kratiiti njihovih osebnih pravic glede svobodnega izražanja verskega prepričanja;

— ker je socialistična ideja

Med krajšim obiskom v slovenskem glavnem mestu letos avgusta je sprejel vatikanskega državnega tajnika g. A. Casarolija tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. France Hočevar.

globoko človeška in zato izključuje zapostavljanje človeka zaradi vere;

— ker je eden izmed mostov nove družbe ustvarjati takšno življenje, da bo v njenem mestu vsakomur, ki želi pošteno delati in živeti, ne glede na osebno, npr. versko prepričanje in v katerem je sožitje vsakogar z vsemi in vseh z vsakomur glavno pravilo in norma.

Razlog tega je papež Janez XXIII tudi v mednarodno politiko Vatikana vnesel velike pozitivne spremembe, tako glede problema mihi in vojne, atomske oborožitve, politike sile, pomoči deželam v razvoju, pa tudi vietnamskega, srednjevzhodnega in drugih konkretnih mednarodnih vprašanj. Tako je prišlo do prvih stikov med našo vlado in Vatikanom, do razgovorov in končno do protokola leta 1966 ter obnovitve diplomatskih odnosov avgusta letos. K temu je treba dodati, da se o trdnosti in trajnosti socialistične družbene ureditve pri nas ni prepričalo le cerkveno vodstvo v Rimu, marveč več ali manj tudi cerkveno vodstvo pri nas (škofje) ter večina duhovščine. Zato se želi vliveti v novo družbeno ureditev in tudi v njej zagotoviti mesto cerkvi za njeno versko in cerkveno delovanje.

Podpis protokola o razgovorih med Vatikanom in Jugoslavijo junija 1966 izraža predvsem voljo in pripravljenost obeh strani, da se zagotovi verska svoboda državljani, svoboda cerkve v verskih in cerkvenih stvareh, toda na temelju USTAVE in zakonov socialistične države, kar prav tako pomeni, da cerkev kot organizacija sprejema na znanje in priznava socialistični značaj naše družbene ureditve oz. da se odpoveduje prejšnjemu protisocialističnemu boju, vsaki zlorabi vere in cerkve v politične namene. Podpis protokola vsekakor prav tako potrjuje voljo in pripravljenost države, da ustavna in zakonska načela o verski in cerkveni svobodi tudi v praksi uresničuje, saj je zakonitost eno izmed osrednjih načel nove družbene ureditve.

Sporazum o vzpostavitvi diplomatskih odnosov v tem okviru pomeni, da tudi naša

država upošteva, da je osrednje in najbolj odgovorno vodstvo katoliške cerkve v Rimu, da je Vatikan hkrati tudi država, s katero ima večina sedanjih držav diplomatske odnose. Vatikan pa s temi (diplomatskimi) odnosi nedvomno izhaja iz prepričanja, da se je z Jugoslavijo kot s socialistično državo možno pogovarjati ali celo sodelovati tako v zadevah mednarodne politike, kakor tudi glede pogojev za življenje in delo katoliške cerkve v Jugoslaviji.

Kako bo v prihodnje?

Teoretično gledano bi morali biti v prihodnje odnosi med našo državo in katoliško cerkvijo (z njenim vrhovnim vodstvom, pa tudi z vodstvi pri nas) popolnoma uglajeni, brez nesporazumov, očitkov, skratka idealni. Življenje je in bo, v to sem prepričan, tudi v prihodnje nekoliko bolj zapleteno. Zakoni, pa tudi sporazumi in protokoli, nikoli ne morejo izraziti vsega, kar je v življenju, pa tudi predvideti tistega, kar bo šele prišlo. Močne so prav tako različne razlage zakonov, pri čemer vsak misli, da ima prav. Preteklost, v kateri je bilo med cerkvijo in državo toliko spopadov, je še vedno vsaj deloma prisotna v sedanjosti. Tisti, ki so doživeli marsikaj hudega, tega ne morejo enostavno pozabiti. Del te preteklosti v sedanjosti je npr. tudi občutljivost nekaterih cerkvenih funkcionarjev, ki ne morejo pozabiti, da se v kraju, kjer so bili, ni moglo zgoditi ničesar brez njih ali proti njihovi volji. Prav tako je del sedanjosti vsaj spomin nekaterih na tiste čase, ko je imela cerkev odločilno besedo v vseh stvareh, od vere do kulture, šole in gospodarstva in po tistem želijo, da bi se ti časi vsaj deloma povrnil.

Prav tako je del sedanjosti tudi nerazpoloženje tistih, ki so pozabili na Titove besede pred mnogimi leti:

»Med bojem nam je bila seveda stalno pred očmi vodilna misel, da ima vprašanje religije neovrgljiv pomen za naše ljudstvo in da tega vprašanja, kakor tudi vprašanja cerkve in njenih odnosov do države ni mogoče ure-

dit z dekretom, ker so takšne odločitve vedno doživele neuspeh in škodile skupnosti, obči ljudski stvari.«

Eso pa je gotovo. Verska svoboda državljanov (svoboda, da veruješ ali pa da ne veruješ, pravna in moralna enakost vseh, ne glede na to, ali verujejo ali ne), pa tudi svoboda cerkve v verskih in cerkvenih stvareh, nista odvisna samo od ene strani, npr. od strani države. V korist te svobode bo, ko to država tudi v prihodnje dosledno izvajala ustavno načela in zakone in tako dajala pravno, zakonsko jamstvo, da se bodo državljani, verujoči in neverujoči, počutili svobodne v osebnem življenju, pa tudi v medsebojnem vsakodnevnem sodelovanju, kjerkoli že žive in delajo v našem samoupravem sistemu. Prav tako pa bo v korist te svobode tudi, ko se bo cerkev dosledno ukvarjala samo z verskimi in cerkvenimi stvarmi ter prepustila drugim stvari, ki niso njena stvar (od politike, kulture, šole do gospodarstva). Vsa doslej znana neresena vprašanja (npr. gradnja cerkvenih stavb, pa tudi tista, ki jih na cerkveni strani vidi država), kot tudi tista v prihodnosti, bodo rešavana mnogo lažje in hitreje, če bodo zlasti vsi odgovorni cerkveni predstavniki in uredniki verskih listov sprejeli in se praktično ravnali po mnenju, ki ga je v verskem listu »Družina« napisal mariborski škof dr. Grmič:

»Razprava o omenjenih vprašanjih bi se morala najprej odvijati v medsebojnih razgovorih strokovnjakov obeh strani, šele potem bi naj naša svoj odmev v časopisju. Najprej bi namreč morali v takšnih razgovorih premostiti navidezna nasprotja. Če bi tega ne storili, bi utegnili ta dobata v časopisju povzročiti razdor in nemir med ljudmi, ki veridar skupaj živimo in imam mnogo skupnih ciljev svojega življenja in dela. Končno je tudi naša krščanska dolžnost, da se izogibamo vsemu, kar bi ustvarjalo neugodna tla za razvoj medsebojnega spoštovanja in ljubezni, kar bi rušilo trdnost države, v kateri živimo.«

ZIDENKO ROJNER

'Moderni' hlapec Jernej

Kako kmet Janko Borse išče svojo pravico

Prišel je Janko Borse, 62 let stari kmet iz vasi Smarješke Toplice, prišel s svežnjem papirjev pod pazduho, trkal na vrata in govoril, da išče svojo pravico. Ni pripovedoval tako kot Cankarjev Jernej o mladem Sitarju, kako da ga je na starost pognal na cesto, Borse je govoril v sodobnejšem jeziku: o birokratih, o krivici in neaklonjenosti do kmeta. »Ne bom odnehal, šel bom do konca in dokazal, da je v tem mojem primeru pravica in resnica na moji strani,« je ponavljal.

Kaj se je zgodilo Borsetu, enemu redkih pionirjev kmetijske mehanizacije, kot se imenuje?

Lani je kupil traktor. Majhen, enosni, izdelek tovarne Rapid, z 10 konjskimi močmi. Po naključju me je pot zanesla k Borsetovim nekaj dni zatem. Otroci so ga božali z očmi in rokami, Borse pa je odločno zavračal pripombe, da je tak traktor premajhen za kmetijo: »Dober je, pomagal nam bo, naš svet je hribovit. Tudi v Svici imajo mnogi kmetje take pomočnike in

pohvalijo se z njimi. Samo da še dobim vse priključke, pa boste videli...«

In res je letos polet s pomočjo sina Alojza kupil še malo prikolico z dvema kolesoma, z nosilnostjo poldruga tona. S tem priklopnikom je traktor šele postal traktor v pravem pomenu besede, saj mora voznik brez njega hoditi peš za traktorjem.

Komaj je prikolica prispolna na carinarnico, že je bilo konec veselja za Borseta. Račun za plačilo carine je znašal dobrih 3.000

novih dinarjev, razen tega pa je bilo treba plačati še nekatere druge stroške. 3.000 dinarjev carine za malo prikolico z dvema kolesoma! In to v času, ko narodni dohodek v kmetijstvu marsikje ne doseže te vsote vse leto!

Janko se je očitno ustel, ko je mislil, da bo prikolica ocarinjena po enaki stopnji kot drugi kmetijski stroji, za katere je bila, kot je znano, carinska stopnja znižana. Toda ne, prikolico so ocarinili drugače.

Na njegovo pritožbo je komisija ljubljanske carinarnice, ki si je zadevo 8. septembra še enkrat ogledala, suho odgovorila takole: »... Ta prikolica spada v tar. št. 87.14/1 — druga vozila (vštevši tudi priklopnike) brez mehničnega pogona, priklopniki odprti za razsutí tovor. Z ozirom na to, da »Odredba o izločitvi posameznih vrst blaga od uporabe enotne carinske stopnje (Uradni list SFRJ št. 13/68) ne obsega tar. št. 87.14 carinske tarife, se ima v konkretnem primeru uporabiti enotna carin-

ska stopnja 30 odst. Proti tej odločbi je dopustna pritožba v roku 15 dni po sprejetju odločbe na zvezno carinsko upravo Beograd...«

Tako torej odločba, ki pozna samo formalno plat predpisa. Nje ne zanima, da se ta mala prikolica s traktorjem da uporabljati le v kmetijski namene, da je enosna diferencialna prikolica bistveni sestavni del, s katerim enosni pogonski del šele postane dvoosno vozilo, da je prikolica trajen sestavni del traktorja. Zanimivo bi bilo vedeti, kako bi pošiljko ocenili, če bi prišla traktor in prikolica istočasno (prikolica že priključena)?

Borse te stvari vztrajno ponavlja in trka na vrata pri ljudeh, od katerih pričakuje, da bi mu lahko pomagali. Pritožil se je tudi na zvezno carinsko upravo v Beograd, od koder zdaj čaka odgovor. Išče, kot pravi, pravico, dolži »birokrate, ki kmetu jemljejo še tiste olajšave, do katerih ima pravico po zakonih.«

M. LEGAN

Nekdanji učenci osnovne šole v Velikih Laščah so prikazali izdelovanje suhe robe in pripovedovali o domačem kraju (Foto: Sever)

OB 500-LETNICI LAŠČ

Akademija mladih v Laščah

24. septembra dopoldne so se v Velikih Laščah zbrali občinstvu predstavili mladi umetniki. Najprej so nastopili gostje, učenci glasbene šole Ljubljana-Vič-Rudnik, pod vodstvom Ovetka Budkoviča in ostalih profesorjev. Glasbeniki so nastopili v glavnem s solističnimi točkami in jih je občinstvo toplo pozdravilo.

Domača instrumentalna skupina je nastopila pod vodstvom Marjana Sajovica. Čeprav igrajo učenci šele leto dni, so se dobro izkazali. Bivši učenci osnovne šole

Primoža Trubarja so bili obsežni v pisane narodne noše in so predstavili domačo obrt v teh krajih: izdelovali so vitre, zobotrebce, grablje, dekleta so pletla in predla. Med svojim delom so v domačem narečju opisovali kraje kot jih je opisoval Ivan Pucelj. Na koncu pa jim je mladi godec zaigral domače viže, da so poskočno zaplesali.

Domači pionirski in mladinski pevski zbor, ki ga je vodil Niko Valjavec, je zapel še nekaj pesmi in s tem zaključil svečano akademijo.

L. S.

Melizirano perilo je lepše!

Kako bela in mehka je ta srajca!
Oprana je v mixalu z bio-oxylanom, ki perilo melizira.
Perilo je belo in mehko hkrati.
Melizirano perilo je lepše!

V pralni stroj **mixal** ker perilo melizira!
+ bio oxylan

DOMINVEST

Novo mesto

prodaja

STANOVANJA

ki jih gradi SGP PIONIR Novo mesto za tržišče na Znančevih njivah v Novem mestu. Za leto 1971 je predvidena gradnja dveh tridesetstanovanskih stolpičev S-6 in S-5, od katerih je S-6 že pretežno prodan.

Stanovanski stolpiči so locirani na najlepšem predelu Novega mesta z izrazito SZ orientacijo ter pogledom na mestno jedro, grajeni po sodobni gradbeni tehnologiji in funkcionalno ter racionalno razporeditvijo prostorov.

Rok vsetitve je določčen za stolpič S-6 julija 1971, za stolpič S-5 pa predvidoma konec oktobra 1971. Informativna cena stanovanj znaša od 2.200,00 do 2.400,00 din za 1 m² čiste stanovanske površine. Plačilni pogoji so določeni tako, da plača kupec stanovanje v štirih, približno enakih obrokih od sklenitve pogodbe do prevzema stanovanja.

Asortiment kakor tudi oprema stanovanj sta prilagojena sedanjim potrebam tržišča.

Ker je število prostih stanovanj za leto 1971 omejeno, vabimo vse zainteresirane, da pravočasno sklenejo pogodbo o nakupu stanovanj za leto 1971.

DOMINVEST, Novo mesto, Prešernov trg 8, kjer dobite vse ostale informacije, sklepa pogodbe o nakupu in prodaji stanovanj po vrstnem redu dopisnih naročil.

DOMINVEST, Novo mesto

Od 1. OKTOBRA, je v nekdanji poslovalnici »Obrtnik« v Brežicah, Cesta prvih borcev 6 (telefon: 72-289), o d p r t a

CVETLIČARNA,

ki je bogato založena:

- z rezanim cvetjem in lončnicami
 - s cvetličnimi semeni in gomolji
 - v vseni potrebnimi sredstvi in dodatki za vzgojo in nego cvetja
 - z raznim priborom in pripomočki
- Se posebej obveščamo, da sprejemamo naročila:
- za izdelavo vencev in šopkov
 - za aranžerske usluge, dekoracijo in oskrbo poslovnih prostorov ter stanovanj
- Za obisk, naročila in nakup se priporoča kolektiv **CVETLIČARNE!**

ODSLEJ NONSTOP

KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«
NOVO MESTO

obvešča

cenjene potrošnike na področju Bršlina in okolice, da bo trgovina »DOM« v Bršlinu

od ponedeljka, 12. oktobra dalje odprta vsak delovni dan neprekinjeno od 7. do 19. ure

V trgovini lahko dobite vse vrste specerijskega blaga, konfekcije, gospodinske aparate in drugo. Poslovalnica ima vedno na zalogi zaklane sveže piščance in sveže pakirano meso.

SE PRIPOROČA IN VAS VABI KOLEKTIV.

STE ŽE
OBISKALI
POSTREŽBO?

Trgovsko podjetje na veliko in malo
KRKA, BREŽICE

vabi

v preurejeno poslovalnico

POSTREŽBA, ki je delno samoizbirna trgovina in lahko v njej kupite vse vrste tekstilnega blaga, galanterijo, žensko, moško in otroško konfekcijo, pohištvo, gospodinske aparate, steklo, porcelan, radijske in televizijske sprejemnike, železnico, gradbeni material in drugo.

Delavcem in uslužbencem vseh sektorjev, upokojencem, kmetom in obrtnikom nudimo v POSTREŽBI na 24-mesečni kredit TELEVIZIJSKE sprejemnike Elektronske industrije NIS.

Spoštovani potrošniki, če ste v Brežicah, ne pozabite si ogledati poslovalnice POSTREŽBA trgovskega podjetja KRKA, Brežice!

Pričakuje vas in se priporoča kolektiv!

TRGOVSKO PODJETJE

»LJUĐSKA POTROŠNJA«
BREŽICE

o b v e š č a potrošnike, da je odprlo v Brežicah v stavbi poleg Turist hotela nov

SALON POHIŠTVA

Na 1000 m² razstavnega in prodajnega prostora si lahko ogledate vso obširnost zaloga pohištva in opreme, ki bo zadovoljila vsako željo in vsak okus.

Za ogled in nakup se priporoča trgovsko podjetje »LJUĐSKA POTROŠNJA« BREŽICE.

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

Kaj bo z mladino v Petrovi vasi?

Sodelovanje med gasilci in mladino na podeželju — tokrat obratno

Mladina v Petrovi vasi je letos spomladaj na novo ustanovila svoj aktiv in izdelala pester delovni načrt. Pomoč so jim obljubili tudi gasilci in so bili celo veseli, da je kulturno in politično delo mladine. Mladinci pa so postali tudi člani gasilskega društva. Toda kmalu so se odnosi začeli krhati in mladim so prepovedali vstop v dom kot članom ZM, kot članom gasilskega društva pa ne. Toda ali niso to isti mladinci?

Do tega je prišlo po besedah predstavnikov mladinskega aktiva zaradi tega, ker so imeli mladinci na veselici velik uspeh. Po veselici so gasilci poslali mladincem račun za plačilo najemnine doma v znesku 300 din, čeprav se o najemnini sploh niso pogovarjali. Mladinci računa seveda niso plačali.

Da bi se odnosi uredili in da bi mladina za jesen in zimo dobila prostor, kjer bi se zbrala, je občinska konferenca ZM Crnomelj 29. septembra sklicala sestanek s predstavniki mladinskega aktiva, gasilskega društva in krujevnih skupnosti. Na sestanku pa niso sklenili ničesar.

Gasilci trdijo, da n.majo nič zoper mladinsko organizacijo, vendar ne dovolijo, da bi se mladi zbrali v domu, kjer je prostor, namenjen pravzaprav za orodjarno in goriva in po njihovem mnenju ni primeren za piese in veselice. Menili so, da bi veselice sicer lahko prirejali, če bi na lepake napisali, da to prireja gasilsko društvo, ne pa mladinski aktiv. Mladinci so tudi že naredili oder za pripravo in izvedbo igr, kar je zelo pohvalno, saj turistične dejavnosti v kraju že dolgo ni bilo.

Se preden bi na sestanku karkoli sklenili, so predstavniki gasilskega društva odšli domov, ker so mladinci izjavili, da poslanega računa ne bodo plačali. Pripravljeni pa so se bili pogoditi za plačevanje določenih odstotkov od dobička, ki bi ga še dobili s prirejanjem veselice. Torej če bi plačali ta račun, bi se

gasilci še pogovarjali, drugače pa ne. Izjavili so, naj si mladinci kulturni dom gradijo sami, kot so si oni gasilskega.

Ali so gasilci delali brez pomoči mladincev in ali ne potrebujejo mladih v svoje vrste?

Menim, da bi starejši le morali malo bolje premisliti, kje se bodo mladi zbirali in kaj bo z aktivom, če jim

bodo prepovedali vstopiti v dom, kajti drugega prostora nimajo. Ali bo aktiv, ki si je zahteval uspešno pot, res obsojen na propad zaradi nekaj posameznikov v vrstah gasilskega društva? Ti člani gasilskega društva bi morali misliti tudi na to, kaj bo v prihodnosti.

MIRKO CADONIC
Trg svobode 2,
Crnomelj

Ob žalostni obletnici

10. oktobra bo poteklo 50 let od nesrečnega, vsiljenega plebiscita, po katerem smo Slovenci izgubili Koroško, zibelko naše besede in naše pesmi. Plebiscit je sicer odtrgal kos slovenske zemlje onstran Karavank, ni pa mogel zatreti slovenskega življenja in rasti v njem.

Tistih dogodkov se tudi sam dobro spominjam. Takrat sem obiskoval realko v Ljubljani. Ko smo zvedeli za plebiscit, smo sklenili pomagati bratom onstran Karavank. V septembru 1920 je bilo na Koroško prirejenih več dijaških izletov. Dobro se spominjam, kako smo po razredih zbirali slovenske knjige in jih potem nželi s seboj na Koroško.

Nasa realka je takrat napolnila dolgo vlak z izletniki. Na koroški strani se je vlak razdelil: skupina z višjimi razredi se je odpeljala proti Celovcu, mi iz nižjih razredov pa smo se ustavili pri Ledenicah ob Baškem jezeru. Najprej smo pohiteli na Petelinjek, od koder smo občudovali koroško jezero in se zazrli tja proti Gospe Sveti. Nato smo šli v Ledence in z otroki tamkajšnje šole nastopili na skupni prireditvi. Recitirali smo Zupančičeve, Aškerčeve in Gregorčičeve pesmi. Spominjam se, da sem jaz povedal Gregorčičevo »Naš narodni dom«. Po prireditvi smo knjige, ki smo jih prinesli s seboj, raz-

delili med otroke in odrasle. Šli smo tudi po domovih.

Veseli in polni vtisov smo se vrnili v Ljubljano, kjer smo naslednji dan pisali slovensko šolsko nalogo o izletu.

Podobno kot mi so prirejale izlete na Koroško tudi druge ljubljanske šole. Prepričani smo bili, da bomo, čeprav še dijaki, tudi mi pomagnili pri propagandi za plebiscit. Seveda je bilo vse to premalo. Skoraj nismo mogli verjeti, da je plebiscit odločil drugače, kot smo želeli mi.

MARJAN TRATAR

OB TEDNU POŽARNE VARNOSTI

Šoferji, zakaj brezbriznost?

Sevniška občinska gasilska zveza je ob tednu požarne varnosti skupaj s postajo milice organizirala pregled vozil, ki morajo po predpisih imeti gasilske naprave. Pregledanih je bilo 53 vozil in ugotovljeno naslednje: dva voznika sta bila brez gasilskega aparata, devet je imelo gasilske aparate prazne, samo štiri so imeli redno pregledane in samo šest voznikov je znalo te koristne pripomočke pravilno uporabljati.

Vsi drugi vozniki so imeli gasilske priprave neurejene: ali niso bile redno pregledane, brez kontrolnih kartonov, tretjina vseh je bila shranjena pod sedeži ali zavita v delovne halje ali celo zaklenjena pod karoserijo. Voznik je uporabil nekaj minut, preden je imel napravo v roki, v tem času pa bi mu vozilo lahko že zgorelo. Namesto varnostnega obročka — plombe, ki varuje napravo pred nepotrebno porabo, so imeli v ročici nameščene žice, nekdo pa celo žebelj tako da bi moral voznik pri odstranjevanju uporabiti celo klešče. Kaj če jih v tistem

trenutku, ko bi vozilo začelo goreti, ne bi gmel pri sebi? Ugotovljene so bile še nekatere druge pomanjkljivosti.

Pri razlaganju, kako bi v primeru nesreče uporabili napravo, so vozniki zamenjavali aparate na vodno in kemično peno, naprave niso znali pravilno uporabljati in se niso posluževali navodil in slik, ki so nalepljene na njih.

Vse te pomanjkljivosti kažejo na nepravilen odnos voznikov, hkrati pa tudi na odnos vodilnih ljudi v podjetjih, ki so odgovorni za družbeno premoženje. Ker so požarnovarnostne naprave redno pregledane, uporabniki pogosto po krivem dolžijo proizvajalca in gasilsko organizacijo. Svetujemo, da jih vsi prizadeti redno vsake tri mesece pošiljajo polniti in na pregled v gasilske servise, ki so pri Zavodu za požarno varnost v Celju in Novem mestu, pri poklicnih brigadah v Ljubljani, na Jesenicah in Kopru, pri občinski gasilski zvezi v Sevnici in še v nekaterih krajih ter pri tovarni PASTOR v Zagrebu.

TONE SIMONČIĆ
SEVNICA

Vojaki - letnik 1900!

Zadnji vojaki bivše avstro-ogrške monarhije, rojeni leta 1900, ki smo bili poklicani v prvo svetovno vojno kot rekruti po 5. februarju 1918, smo stari zdaj že po 70 let. Želimo, da bi se v Novem mestu sestali še vsi živeči nekdanji vojaki letnika 1900, ki smo bili v prvi svetovni vojni. Zajeli naj bi ves nekdanji novomeški okraj: tja do Gorjancov in Kostanjovice ob Krki, Zužemberka, Dolenjskih Toplic in drugih krajev. Želimo, da bi se sestanka udeležili tudi vsi Belokranjci, nekdanji vojaki letnika 1900, ki ste se takrat peljali z vlakom skozi Novo mesto, mi pa smo se vam priključili in skupaj nadaljevali pot v razne kraje.

Sestali naj bi se v nedeljo, 25. oktobra 1970, ob 8. uri v hotelu Kandija v Novem mestu. Vse tiste, ki se sestanka zaradi kakršnihkoli ovir ali bolezni ne bi mogli udeležiti, pa prostimo, naj se pisмено javijo in opišejo svojo udeležbo, v katerem polku so bili, kot tudi prav na kratko svoja glavna doživljenja; radi bi dobili tudi njihov sedanjí naslov.

Se enkrat: želimo si srečanja in prosimo, da obvestite še tiste svoje nekdanje rojake, bivše vojake, ki tega vabila ne bi brali.

Prijave pošljite na začasni naslov: Hotel Kandija — letnik 1900.

Se živeči Novomeščani — vojaki I. svetovne vojne

PROŠNJA: Iščem vojaka Jožefa Prparja iz Velikega Lipovca št. 10 pri Ajdovcu nad Zužemberkom. Ta naslov imam iz leta 1918 in bi mu rad vrnil njegovo vojaško sliko, ki mi jo je podaril za spomin v Ennsu pred odhodom z maršbataljonom na italijansko bojišče. — IVAN KRAJEC.

Pokojni slovenski pisatelj in veliki prijatelj pionirjev France Bevč je vedno rad obiskoval pionirje. Takole je Polde Pungertar pred 10 leti slikal, ko je France Bevč skupaj s Tonetom Seliskarjem in Kristino Brenkovo obiskal šolo v Mirni peči.

ELEKTROTEHNA PRAZNUJE • ELEKTROTEHNA

ELEKTROTEHNA trgovsko uvozno in izvozno podjetje iz Ljubljane, slavi te dni 25-letnico ustanovitve. Dolenjem je podjetje znano, saj ima na našem območju svoje maloprodajne poslovalnice v Novem mestu, Krškem in Sevnici. Sedaj pripravlja ELEKTROTEHNA tudi prodajalno v Brežicah.

ELEKTROTEHNA od ustanovitve leta 1945 vseskozi povečuje svojo dejavnost. Od skromnih začetkov leta 1945, ko so imeli le 100 kvadratnih metrov poslovnih prostorov, je Elektrotehna postala pravi velikan, ki trguje z elektrotehničnim materialom po vsej naši domovini in v inozemstvu.

ELEKTROTEHNA ima sedaj že 30.000 kvadratnih metrov poslovnih prostorov. Maloprodajno mrežo nameravajo v prihodnjih letih razširiti od sedanjih 17 na 100 prodajaln. Skoraj 600-članski kolektiv bo letos ustvaril 100 milijard Sdin celotnega dohodka, za sklade pa bo kolektivu ostalo poldrugeto milijardo Sdin.

Upravno poslopije Elektrotehne v Ljubljani ob Titovi cesti (desno).

Ob jubileju Elektrotehne so nam povedali:

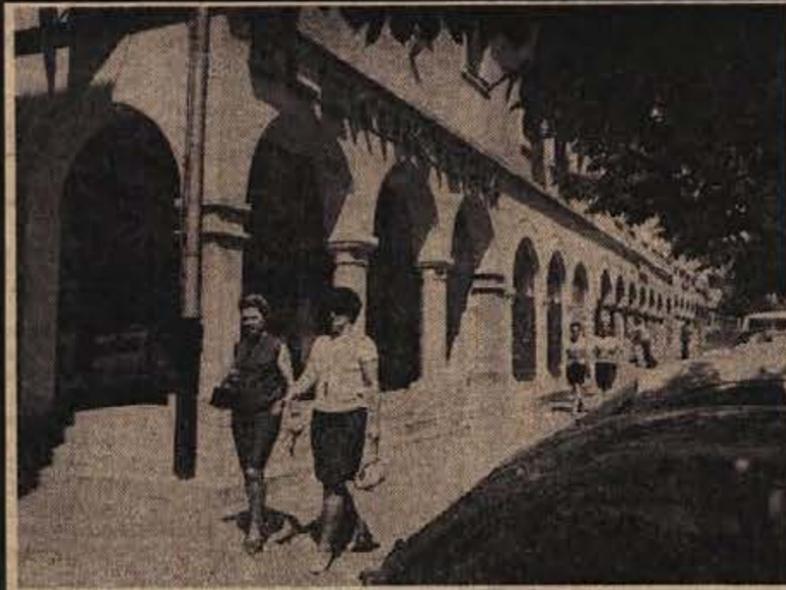
Tone Bele, poslovodja v prodajalni ELEKTROTEHNA v Novem mestu: »Vsak, kdor v Novem mestu kupuje kaj »električnega«, se prav gotovo oglasi tudi v naši prodajalni. Pri nas imamo vse. Promet vedno povečujemo, saj smo sedaj razširili našo dejavnost tudi na prodajo vodnoinstalacijskega materiala. Tudi velika naročila sprejemamo od podjetij, ki potrebujejo material za reprodukcijo.

V prodajalni nas dela 9, zato lahko vsakogar hitro postrežemo. Tudi hitro urejanje nakupa na potrošniški kredit in konkurenčne cene privabita v našo prodajalno veliko ljudi.«

Franci Sraj je poslovodja v sevnici ELEKTROTEHNI: »Naša prodajalna je odprta šele poldrugeto leto. Za Sevnico je ta trgovina velika pridobitev, saj je malo krajev, ki se lahko pohvalijo, da imajo specializirano prodajalno elektrotehničnega materiala. Zadovoljiti slehernega kupca je naša glavna skrb. Prizadevamo si, da imamo vselej na zalogi tako blago, ki ga potrošniki najbolj potrebujejo.«

Franc Šnep, poslovodja ELEKTROTEHNE v Krškem: »Tri leta bo, odkar je odprta naša prodajalna. Ljudje so zadovoljni z nakupom pri nas. Osem ljudi skrbi za to, da je vsakdo hitro postrežen. Odkar smo razširili dejavnost tudi na prodajo vodnoinstalacijskega materiala in centralnih kurjav, se promet še močneje povečuje kot prej.«

Četrta prodajalna ELEKTROTEHNE na našem področju bo v Brežicah. O tem nam je predsednik brežiške skupščine Vinko Jurkas dejal: »Naša skupščina se je zavzela, da bi bili načrti Elektrotehne čimprej uresničeni. Prodajalna bo stala v središču mesta in bo lepa pridobitev za naš kraj. Specializirano trgovino z elektrotehničnim materialom že ves čas pogrešamo, saj morajo ljudje te stvari nakupovati v drugih krajih.«

V Novem mestu je prodajalna Elektrotehne na Glavnem trgu. Lani so jo preuredili in povečali (levo).

Elektrotehna v Krškem je ena največjih prodajaln v Krškem (spodaj).

Vse prodajalne Elektrotehne so velike, lepo urejene in bogato zalozene (zgoraj).

Prodajalna Elektrotehne v Sevnici je v novem trgovskem centru in je ena najlepših prodajaln v tem kraju (desno).

Foto: Mirko Vesel

Kakšno zavarovanje, da bo za vse prav?

Ves oktober bodo v petih dolenskih občinah javno razprave o pravicah in dolžnostih zdravstveno zavarovanih delavcev in kmetov - Družbeni dogovor bo podlaga za načrtovanje zdravstvenega varstva in predpisovanje stopenj za prispevke - Tudi za kmete marsikaj brezplačno

■ Slovenska skupščina je julija sprejela zakon o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah zdravstvenega varstva. S tem je ukinila dosedanja in uvedla nov sistem zdravstvenega zavarovanja. Glede na novosti pa pomeni ta sistem tudi že zametek nacionalnega zavarovanja.

■ Na terenu je to pomenilo razkroj dosedanjih komunalnih skupnosti z vsem redom, ki je veljal do zdaj. Tako je zakon ukinil tudi skupnost, ki so jo sestavljale občine Crnometlj, Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje. V isti sapi pa je dal možnost, da to območje ustanovi novo skupnost.

■ Skupščini zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov ter še zlasti njuna izvršilna odbora so takoj začeli razprave za prehod na nov sistem in ustanovitev nove dolenske skupnosti zdravstvenega zavarovanja. Več komisij je tedne in tedne trdo delalo, da so lahko do roka pripravile osnutke vseh temeljnih samoupravnih aktov za morebitno novo samostojno skupnost.

■ Prejšnji teden sta se v Novem mestu sestali druga za drugo skupščina delavskega in kmečkega zavarovanja, ustanovili vsaka svojo skupnost - obsegata iste občine kot do zdaj - sklenili, da se obe skupnosti vključita v republiški zvezi skupnosti zavarovanja kmetov in delavcev, ki zamenjujeta dosedanja republiški skupnosti, in predložili statutarna osnutka za novo skupnost v javno razpravo delavcem oziroma kmetom.

■ Javna razprava se je medtem že začela s 1. oktobrom, končana pa bo zadnjega oktobra. Do tega dne morajo udeleženci poslati novomeškemu Zavodu za socialno zavarovanje morebitne pripombe in predloge za oba osnutka. Javno razpravo bodo vodili sindikat, Socialistična zveza in številni drugi organi.

■ V pričujočem sestavku bomo poskušali opozoriti bralca na spremembe in novosti v zdravstvenem zavarovanju, v kakšen sistem prehajamo, katere nove pravice dobivajo zavarovani delavci in kmetje, kaj od tega je zapisano v statutar-

nih osnutkih in sploh na to, kako bo v prihodnje urejeno zdravstveno zavarovanje v novomeški (dolenski) skupnosti zdravstvenega zavarovanja.

■ Zaradi boljšega pregleda bomo obravnavali posebej delavsko in posebej kmečko zavarovanje, ker potekata tudi javni razpravi ločeno. Medtem so delavci že lahko prebrali osnutek statuta za skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev in vsaj okvirno zvedeli, kakšne pravice bodo imeli po novem. Kmečki zavarovanci pa bodo o svojih pravicah lahko več prebrali v osnutku statuta za novo skupnost zdravstvenega zavarovanja kmetov, ki izhaja danes kot posebna priloga Dolenjskega lista.

■ Takoj pa moramo pripomniti, da gre v obeh primerih za osnutke; oba statuta bosta sprejeta šele v novembru, zato bodo obveljali samo tiste pravice in dolžnosti, ki bodo zapisane v prečiščanem, opombe in predloge zavarovancev upoštevajočim besedilu. Povedati pa je treba tudi to, da bo novi sistem zdravstvenega zavarovanja začel veljati šele z letom 1971.

Koliko bo kmetom prispevala družba?

Tudi v kmečkem zavarovanju posej obvezno zdravstveno varstvo

Ena pomembnih novosti v zdravstvenem zavarovanju kmetov je nedvomno pravica skupnosti, da si s statutom določijo velikost in pogoje za zavarovanje. Oboje je bilo prej v pristojnosti zakona. Skupnosti bodo imele posej tudi obe stopnji za reševanje sporov in s tem dokončno odločitev.

Novo v kmečkem zavarovanju so obvezne oblike zdravstvenega varstva. Zakon je naštel vse primere, ki so določeni med te oblike. Pomembno pa je, da kmečkimi zavarovancem za te oblike ne bo potrebno nič plačati, ker vse stroške prevzame na svoja pleča sklad. Če je slika kmečka (zavarovana) mati roditelj v bolnišnici, je morala po dosedanjih predpisih plačati 50 odstotkov vseh stroškov. Poslej ji tega ne bo treba.

Zakon je uvedel zdravstveno varstvo šolske mladine do 18. leta starosti in študentov, doma s kmetov, do 26. leta starosti. Varstva pa bodo deležni tudi kmečki mladinci in mladinke (do 18. let stari), ki čakajo na zaposlitev. Zdravljenje v vseh teh primerih bo plačal sklad.

V breme sklada bodo šli vsi prevozi duševnih bolnikov, nevarnih za okolico, prevozi oseb z življenjsko nevarnimi poškodbami in obolenji in prevoz porodnic, pri katerih se je porod že začel.

Sklad zdravstvenega zavarovanja kmetov bo plačal kmečkemu zavarovancu tudi zdravljenje od 31. dne dalje. Po tem dnevu dobi bolnik brezplačno tudi kri in krvno plazmo.

Doplačila (participacije) bodo pri vseh drugih oblikah zdravstvenega varstva kmetov še ostala. Kolikšna bodo v letu 1971, bo skupščina še določila.

Kmetje borci bodo imeli tudi posej ugodnosti. Borci do 1. januarja 1945 bodo uživali enake ugodnosti kot delavci, za borce, ki so v NOB stopili do 9. septembra 1943, pa je na novo uvedena pravica do zdravljenja v zdra-

viliščih na račun sklada.

Financiranje zdravstvenega zavarovanja kmetov bo tudi še nadalje v glavnem slonelo na samoplačevanju zavarovancev. Novost je uvedeni prispevek na člana zavarovane kmečke družine; pavšalnih prispevkov od gospodarstva novi sistem ne pozna več.

Bo sklad splaval na suho?

Ko so kmetje, člani skupščine zdravstvenega zavarovanja kmetov, prejšnji teden odločali o tem, da dajo osnutek statuta (z vsemi predvidenimi pravicami in dolžnostmi zavarovancev) v javno razpravo, so ugotavljali, da se v kmečkem zavarovanju ne bo dosti izboljšalo, če ne bo izdatne družbene pomoči.

V mislih so imeli obljubljeni zakon, po katerem bi družbeno-politične skupnosti prispevale denar za kritje stroškov iz vseh obveznih oblik, ki jih predvideva kmečko zavarovanje, poleg tega pa še vstopnega prispevke in stroške tistih socialno šibkejših kmetov, ki bodo tudi v novem sistemu svedrili v kmečkem zavarovanju.

Kmetom v skupščini se je bilo težko odločiti, da dajo v javno razpravo osnutek statuta, v katerem so predlagane nove in povečane pravice, preprosto zato, ker niso imeli na dani čistih računov o kritju. »Če do zdaj naš sklad ni mogel splavati na suho, tudi v prihodnje ni pričakovati, da bo kaj bolje,« so menili.

Zahtevali so, naj republika še v času javne razprave, vsekakor pa pred sprejetjem statuta, nakaže pomoč, na katero lahko računajo kmečki skladi. Brez te bo v letu 1971 huje tudi zato, ker denarja na rezervnem skladu ne bo možno porabiti za kritje izgub.

Spričo vsega tega je pričakovati precej zanimivo javno razpravo o pravicah in dolžnostih kmečkih zavarovancev, kot predlaga statutarni osnutek.

Stopnja po družbenem dogovoru

V delavskem zavarovanju nič več dodatnih in drugih prispevkov

Novi sistem daje precej pristojnosti skupnostim delavskega zavarovanja. Tako bodo te, torej tudi novomeška, poleg obveznih oblik zdravstvenega varstva, samostojno določile obseg zdravstvenega varstva za zavarovance na svojem območju, predpisale pogoje, kdo je lahko zavarovan, program zdravstvenega varstva in stopnje prispevka pa spet samostojno predpisale na podlagi poprejnega obveznega družbenega dogovora. Stvar skupnosti je tudi, kako bo organizirana, kakšne in katere službe bo imela, kako bo šlo v njej uveljavljanje zdravstvenega varstva, vstevši način, kako se to varstvo zagotovi prek zdravstvenih organizacij.

Pomembno je, da bo v novem sistemu veljal samo en, enoten prispevek za financiranje zdravstvenega zavarovanja. Dodatnih in drugih prispevkov ne bo več. Zato bo skupnost sprejela tako stopnjo, da bo lahko krila vse izdatke.

Tudi v prihodnje bodo v občinah zbori zavarovancev, v delovnih organizacijah pa bodo odbori. Zavarovanci bodo v samoupravi zavarovanja lahko neposredno sodelovali na posvetovanjih v volilnih enotah, v sindikalnih organizacijah, prek ankete in drugih podobnih oblik. Predviden pa je tudi referendum, ki pa ga skupnost lahko razpiše le v dveh primerih: če se ukli- ne katera od pravic, zagotovljenih po statutu, in če se skupnost ali razdruži ali pa se iz nje izloči kakšna občina.

Nova pravica: ugovor

Veliko pravic za zavarovance je novi zakon podeloval od starega, nove pa so med drugim naslednje:

- prosta izbira zdravstvene organizacije,
- pravica do ugovora na zdravstveno organizacijo ali na skupnost zdravstvenega zavarovanja,
- pravica, da zve za diagnozo bolezni in prognozo zdravljenja (zdravnik presodi, v katerih primerih),
- pravica, da so kirurški in drugi medicinski posegi dovoljeni samo (!) s privolitvijo bolnika (nevelja, kadar gre za hude nesreče ali kadar je bolnik nezavesten in mu življenje lahko rešijo samo z operacijo) in
- pravica, da zavarovane lahko zahteva konzilijarni pregled ali posvet z zdravnikom, ki ga sam hoče.

Ponesrečenci brez pogojev

Novi zakon je v vrsti drugih novosti uvedel tudi zavarovanje za osebe, ki se ponesrečijo pri delu ali dobijo poklicno obolenje. V teh primerih je prepovedano zahtevati kakršnekoli pogoje pri zdravljenju ali denarnih prejemkih. Prav tako ni dovoljeno zahtevati od takih oseb kakršna koli doplačila pri zdravljenju ali stroških zdravljenja. Skratka: v obeh primerih participacije ni.

V študentskem zavarovanju, ki ga mimogrede omenjamo, je zakon tako uredil, da so študentje za-

varovani v kraju (skupnosti), kjer je visokošolski zavod, stroške njihovega zavarovanja (zdravljenja) pa mora pokriti skupnost, v kateri je zavarovanec doma.

Po delavsko bodo v prihodnje zavarovani vsi tisti, ki opravljajo samostojne poklice in od tega poklica živijo. Kajpak bodo imeli tudi delavske pravice, če bodo redno plačali vse prispevke.

Kadar se v delavskem zavarovanju zavarovana oseba ponesreči zunaj delovnega mesta, na primer na poti v službo, nima okrnjenega zdravstvenega varstva, poleg tega ima pravico do nadomestila za osebni dohodek za izgubljeni čas, dobi povrnjene vse potne stroške, ki se ji naberejo pri uveljavljanju zdravstvenega varstva, če pa umre, dobijo svojci tudi pogrebno in posmrtnino.

Kdaj in kakšno nadomestilo?

Zavarovanci, ki zaradi bolezni izgubijo redni zaslužek za delo na delovnem mestu, imajo pravico do tako imenovanega nadomestila za osebni dohodek. Novi zakon je obdržal do zdaj veljavne stopnje, predpisal pa pogoje za to, kdaj zavarovanec dobi to nadomestilo.

Pravico za nadomestilo pa je treba, kot pravi zakon, pridobiti. Zato ga lahko izplačajo samo tistim, ki so bili pred samim uveljavljanjem vsaj tri mesece neprekinjeno zavarovani oziroma v zadnjem letu vsaj šest mesecev. Vsi, ki so bili prej zavarovani kot

družinski člani, pa pridobijo pravico do nadomestila takoj, ko se zaposlijo. Takoj dobijo nadomestilo tudi vajenci in učenci poklicnih šol.

Novomeška skupnost je uvedla poleg primerov, ki jih predpisuje zakon, tri nove primere, po katerih se tudi lahko dobi denarno nadomestilo:

- za čas spremljanja bolnika in čas nege več kot tri leta starega otroka in porodnice ter za čas v bolnišnici, če je dal zavarovanec kri ali kožo ali je prišel v bolnišnico zaradi presaditve (transplantacije).

Osnova za nadomestilo je enaka dosedanj. Novo je to, da je nadomestilo za 10 odstotkov večje od prejšnjega, kar je predpisal že zakon. Zakon je tudi izrecno podčrtal, da nadomestilo ne sme biti manjše od minimalnega osebnega dohodka, ki znaša v Sloveniji 500 din.

Kolikšno nadomestilo lahko kdo dobi, je seveda odvisno tudi od zavarovalne dobe oziroma (ne)izpolnjevanja pogojev.

100-odstotno nadomestilo prejmejo zavarovanci v primeru nesreče pri delu in poklicnega obolenja, učenci v gospodarstvu in učenci poklicnih šol in še vsi zavarovanci takrat, kadar dajo v bolnišnici kri, kožo ali jih v bolnišnico pokličejo zaradi presaditve.

Kajpak gre 100-odstotno denarno nadomestilo tudi porođnicam, in sicer od prvega dne porođniškega dopusta.

Omenili smo le nekatere primere, ki jih bodo tudi v javni razpravi še posebej osvetljevali.

Slavje slovenske besede

Literarni večer v slovenskih Firencah

V sredo, 23. septembra zvečer, so se v šolski avli, kjer je bila tudi likovna razstava, zbrali slovenski pesniki in pisatelji, ki jih prištevamo med starejšo živečo generacijo. Literarni večer je pripravil in vodil rojak Jože Brejč-Javoršek.

Med njimi so pogrešali nedavno umrlega njihovega najstarejšega člana — Franceta Bevka, ki je že nekaj časa prej čutil, da se tega slavlja najbrž ne bo mogel udeležiti.

Ob nastopajočih je stal kip očeta slovenske književnosti, Primoža Trubarja, ki ga je v lecu upodobil Tone Kralj. Kip Primoža Trubarja z dvignjeno knjigo je tudi simbol osnovne šole v Velikih Laščah.

Trubarjeve besede, namenjene mladim Slovincem, je spregovoril Stane Sever, ki je kmalu nato z mojstrsko besedo in gromkim glasom, kot pravi Martin Krpan, ošteval gospodo na Dunaju. Prebral je tudi druge odlomke iz Levstikovih del in končno predstavil Stritarjeve Dunajske sonete.

Zbranimu občinstvu, ki je popolnoma napolnilo dvorano, so se nato predstavili prisotni pesniki in pisatelji: Matej Bor je recitiral svoje pesmi, Josip Vidmar je podal misli o Levstiku in svoji

mladosti, Ivan Potrč se je poglobil v življenje internancov v taborišču in Primož Kozak v razgovor o požgani vasi. To so bili odlomki njegovih literarnih del.

Končno je vodja literarnega večera Jože Javoršek v nekaj besedah označil zasluge treh mož — Trubarja, Levstika, Stritarja — ki kot mejniki stoje v zgodovini slovenske književnosti in ki so dotlej zaničevani domači jezik dvignili na raven jezikov drugih narodov.

L. S.

Arheološka razstava na Otoku pri Dobravi

Center za zgodnje srednjeveške in staroslovanske študije pri Narodnem muzeju v Ljubljani je ob koncu prvega dela arheoloških izkopavanj na Otoku pri Dobravi pripravil manjšo razstavo o dosežkih izsledkih in poteku raziskav zgodnje srednjeveške naselbine Guttenwerth. Vodja izkopavanj dr. Vinko Šrbar nas je v torek dopoldne tudi obvestil, da bo arheološka ekipa v času med 12. in 17. oktobrom na voljo vsem, ki bi obiskali Otok in se zanimali za ugotovitve arheologov.

Danes medobčinski svet

V Novem mestu bo danes ob 9. uri seja medobčinskega sveta Zvez kulturno-prosvetnih organizacij za Dolenjsko. Razpravljali bodo o načrtih posameznih občinskih ZKPO, uskladištvu teh načrtov in skupnih kulturnih akcijah v sezoni 1970/71.

V Kostanjevici: prihodnjic Tržačani z »Močjo uniforme«

Po lepem sprejemu Bevkevega »Kajna« bodo Kostanjevci črni 17. oktobra lahko obiskali predstavo Slovenskega gledališča iz Trsta, ki bo v Sloveniji gostovalo z »Močjo uniforme« Jaka Štolca. Na ta kulturni dogodek opozarjajo obiskovalce že zdaj. Napovedana predstava bo ob 19.30 v kostanjeviškem domu kulture.

»BERGER« GOSTUJE!

Ansambel BERGER bo gostoval v nedeljo, 11. 10., ob 11. uri v Studencu, ob 15.30 v Skocjanu, ob 18. uri v Kostanjevici in ob 20. uri v Sentjernejah.

Kot vsako leto bo ansambel tudi letos obiskal Dom onemoglih na Impoljci.

OBIŠČITE KONZERTE PRILJUBLJENEGA ANSAMBLA!

Anton Podbevšek:

Titanova noč

O svetloba meseca in zvezd, ob kateri ga je v njenem objemu tako bridko pretreslo: »Bliski Večnost pred nami in za nami!« Skrit za zelenimi listi v kostanjevem vrhu je pel slavček v mesečino, imel bi pa rajši v noč.

»Podnevi sem mrtev!« so zasanjala z gor vanj strmeča okna kmetakih koč. »Na tej zeleni vaji je moja sreča,« si je rekel in pretreslo ga je skoz mozeg in kosti.

Iz teme so rastle črne perutnice, silen udar s kriji in misli je na njene žareče oči.

Milnska koleša so škropila in se vrtele enakomerno, valovi hiteli v daljavo, on pa, prevzet od noči, se izgubljaj je vanjo.

Anton Podbevšek, rojen 13. 6. 1898 na gradu Grm, je izdal štiri knjige: zbirko pesmi *Clovek z bombami* (1925), monografijo *Ivan Grohar* (1936), monografijo *Rihard Jakopič* (1940), *antologijo Slovenska lirika* (1944). Zdal ga zapostujejo pogovori z *Jakopičem*, ki jih je imel z njim od 1920 do 1943, se pravi do umetnikove smrti. Nekaj odlomkov iz *Pogovorov z Jakopičem* je izšlo v več številkah *Sodobnosti* 1965. Josip Vidmar jim je posvetil v knjigi *Dnevnik poglavje »O Jakopičevih besedah«*. Knjiga je izšla pri Mladinski knjigi 1968.

kultura in izobraževanje

Jutri v Krškem razstava Doreta Klemenčiča-Maja

Jutri zvečer bodo v galeriji v Krškem odprli razstavo oij akademskega slikarja Doreta Klemenčiča-Maja. Umetnik se bo spodnjeposavski javnosti predstavil s krajinskimi, tihožitji in portreti, ki jih je ustvaril v obdobju od 1938 do danes. Razstava bo odprta do 23. oktobra. Jutri jo bo izročil presoji javnosti ravnatelj škofovskega muzeja Andrej Pavlovec, ki bo spregovoril tudi o slikarju Klemenčiču.

Jutri razstava o Miranu Jarcu

V avli Studijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu bodo jutri dopoldne odprli spominsko razstavo ob 70-letnici rojstva znanega novomeškega pesnika in pisatelja Mirana Jarca, ki je padel v NOB. Razstavljeno bo vse razpoložljivo gradivo, ki ga hrani knjižnica, poleg Jarčevega knjižnega dela še literatura in fotografije o njem.

2 + 1 v Črnomlju in Novem mestu

Jutri bo v Beli krajini in na Dolenjskem gostovalo študentsko gledališče, ki deluje pri Pionirskem domu v Ljubljani. Uprizorilo bo tri enodejanske pod skupnim naslovom 2 + 1: »Smešno zgodbo o doktorju Faustus Varioti«, »Pokojnika« Obaklie in Variotovo »Velikaška norosta«. Večer veselih enodejank je namenjen predvsem srednješolcem. Ob 16. uri bo predstava v Prosvetnem domu v Črnomlju, ob 20. uri pa v novomeškem Domu kulture.

Kraljeva razstava drugič podaljšana

Zaradi izrednega zanimanja obiskovalcev je Lamutov likovni salon v Kostanjevici sklenil podaljšati retrospektivno razstavo del mojstra Toneta Kralja do nedelje, 11. oktobra. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 19. ure. Do zdaj si jo je ogledalo že približno 7.000 obiskovalcev, od tega več kot 2.000 obiskovalcev iz Trsta, Gorice in Slovenskega Primorja. Prireditelji vabijo na ogled razstave predvsem šole in ljubitelje umetnosti iz okolice Dobropolj, odkoder je umetnik Kralj doma.

Mali kulturni barometer

»KAJNA« V KOSTANJEVICI — Mirno soboto zvečer se je v kostanjeviškem občinskem predstavitelju Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice s *Bevkovo dramo »Kajna«*. V glavni vlogi je nastopila Elvira Kraljeva — kot pred 46 leti, ko je bila ta drama prvič uprizorjena.

RAZSTAVA GRE V LJUBLJANI — Razstavo Kobetovih monotipij in reprodukcij za Trdinovo knjigo »Bajke in povesti o Gorjancih«, odprto prejšnji teden v Dolenjski galeriji, bodo pokuzali še ljubljanski občinstvu. Razstava je med novomeškim občinstvom vsledila veliko zanimanje, čepav jo je lahko videlo še lasti.

STALNA RAZSTAVA — V vili Okrogliak, kulturnem spomeniku iz 19. stoletja v Zagrebu bodo danes odprli stalno razstavo del akademskega slikarja Zdravka Čučica. Umetnik je med drugim že razstavil v krški galeriji, zato ga vsaj del našega likovnega občinstva dobro pozna.

GLEDALIŠČE ENEGA — Znanstveni gledališki igralec Stane Sever se je odločil ustanoviti Gledališče enega, v katerem bo nastopal kot direktor, umetniški vodja, sopetalec, odrski mojster in sveto igralec. Sicer ni je, da bo nastopal v vsaki slovenski vasi, kamor ga

Na slavnosti sta se srečala tudi soavtorja najnovejše izdaje Trdinovih bajk in povesti o Gorjancih — prof. inž. arh. Boris Kobe, ki je bajke ilustriral, in umetnostni zgodovinar dr. Emilijan Cevc, ki je knjigi napisal lep esej o izrednem sožitju Trdinovega besedila in Kobetovih upodobitev (Foto: Slavko Dokl)

SLOVESNOST V DOLENJSKI GALERIJ OB IZIDU TRDINOVH BAJK

Zares enkratno kulturno dejanje

Izredno sožitje Trdinovih bajk in Kobetovih ilustracij v knjigi, ki jo je Cankarjeva založba začela prodajati v Novem mestu — V galeriji spet razstavljen »Trdinov čebelnjak« — Nagrade za najboljše učence — Pesem Slovenskega okteta je znova navdušila obiskovalce

Na lanskoletni razstavi v Dolenjski galeriji je slikar Boris Kobe presenetil s ciklom monotipij, na katerih je upodobil in dopolnil pravilni svet devetnajstih Trdinovih bajk o Gorjancih. In takoj se je porodila misel, da bi ta »Trdinov čebelnjak«, kot je cikel naslovil sam slikar, zagledal luč sveta v knjigi, kajpak poleg tistih bajk, na katere se »čebelnjaka« nanaša. Od takrat se ni minilo leto dni, ko je Cankarjeva založba izdala prav tako knjigo, kakršna se je ponujala ob Kobetovih monotipijah. Uredila jo je pokojna Sonja Kraigher, opremil Dušan Omanen, uvod v Trdinov in Kobetov gorjanski cvetnik pa je napisal dr. Emilijan Cevc. Z eno besedo: s to knjigo smo dobili Slovenci delo, ki po slikarjevi zaslugi znova izvajlja zanimanje za tako enkratno Trdinov pisateljski svet in njegovo kot studenčnica čisto pisateljsko govorico.

Zavedajoč se velikega kulturnega dejanja, ki je z izdajo Trdinovih bajk in povesti o Gorjancih, oplemenitih s Kobetovim slikarskim dopolnilom, nedvomno storjeno, se je Cankarjeva založba odločila poslati to knjigo med bralce kar najbolj slovesno. Namenila je to storiti v Novem mestu, zadnjem kraju Trdinovega bivanja in ustvarjanja in Kobetovi zibelki.

Slavnost je bila 30. septembra v Dolenjski galeriji ob navzočnosti številnih obiskovalcev in predstavnikov javnega življenja iz Novega mesta, pisca uvodne besede v knjigi dr. Cevca in slikarja Kobeta, čigar razstavo monotipij in reprodukcij, objavljenih v knjigi, so zvečer, po nekaj pesmih Slovenskega okteta, odprli v zgornji galerijski dvorani. Na poti k

bralcu so knjigo pospremile Cevčeve misli o čudovitem sožitju pisateljevega in slikarjevega sveta ob srečanju z isto snovjo...

»Vse doslej sta slikar in pisatelj mirno in tiho hodila čez Podgorje in po gorjanskih strmalih,« piše dr. Cevc tudi v uvodu nove knjige. »Z očmi sta pila govorico zemlje. Nobenega človeka nista srečala, le tu in tam sta naletela na mirne kmečke domove in na zamolčki zven zgodovine v zdovih starih gradov. Toda v trenutku, ko se srečata z bajkami, se oba zasmjeta in se udarita po plečih. »To si dobro zadel,« pravi pisatelj, »čprav si povedal drugače kot jaz. Toda, šnenta, kako pa si z nekaj črtami čopiča zajel vse tisto, za kar sem jaz gore papirja porabil?«

Nato je sledilo plemenito in na Slovenskem izjemno dejanje, ki ga je Cankarjeva založba storila s tem, da je nagradila petnajst vzornih učencev in dijakov novomeških osnovnih, srednjih in poklicnih šol s knjigo »Trdinovih bajk in povesti o Gorjancih.« Darilo je v imenu založbe podelil urednik Tone Glavan.

Obiskovalci so si lahko ogledali tudi razstavo Wagnerjevih vodit Kranjske iz let 1842 do 1848, ki so jo ta večer odprli v spodnji dvorani galerije.

Ze pred slavnostjo in še bolj po njej je bilo v avli galerije možno kupiti knjigo Trdinovih bajk in mapo Wagnerjevih vodit z desetodstotnim popustom.

Za izreden kulturni dogodek se je Cankarjevi založbi zahvalil prof. Janko Jarc, ravnatelj Dolenjskega muzeja, med drugim z besedami: »Ta prireditelj je tudi najlepše darilo občini in Novemu mestu za njegov bližnji praznik.«

Pred razstavo je priredila Cankarjeva založba v prostori Dolenjskega muzeja tiskovno konferenco, na kateri so opisali nastanek nove knjige in povedali, kakšni so nadaljnji načrti založbe z izdajami ilustriranih tekstov slovenskih pisateljev. Sporočili so tudi, da bodo Trdinove bajke s Kobetovimi ilustracijami kmalu izšle tudi pri češki založbi »Arcadia« iz Prage.

Boris Kobe pa je novinarjem med drugim pripovedoval, kaj ga je vlekel v Trdinov pisateljski svet in zakaj se pravzaprav loteva ilustracij samo velikih realističnih tekstov. »Pred bajkami sem slikarsko obdelal že Martina Krpana in Velega Jožo.« »Zdal se temljito ukvarjam z Desetim bratom. Tudi v prihodnje bom prenasal v črte in barve samo svet tistih literarnih del, v katerih bom našel dovolj močno oporo v njihovi izpovednosti.«

IVAN ZORAN

BRZOJAVKE

TREBELNO
Nosilec kulturnega življenja — Vaša aktiv v Trebelnem je najmlajši v občini Trebnje. Že na začetku so člani poudarili prijetno delo. Kljub temu da nimajo veliko izkušenj s pripravljanim kulturnih prireditvah, so občane ob večjih praznikih prijetno presenetili. Radi bi ustanovili tudi dramsko in pevsko skupino.

TREBNJE
Ni zanimanja — Vodstvo družbeno-političnih organizacij in občinska konferenca ZM si še dalj časa prizadevata, da bi delo mladinske organizacije zadelo, vendar brez uspeha. Mladini je na voljo tudi prostor, katerega bi si lahko preuredila v klub. Pred približno pol leta je že kasalo, da bo morda mladinske aktivnosti rednim delom, vendar so vsi upi padli v vodo, kljub temu da so že imeli izdelan načrt dela in zagotovljena sredstva.

METLIKA
Prihodnje leto še bolj uspešno — Pionirji na osnovni šoli so pred kratkim imeli svojo redno letno konferenco. Iz poročil o delu posameznih krožkov so ugotovili, da je bilo delo vseh krožkov in skupin lani redno pestro in uspešno. Sklenili so, da bodo v letošnjem šolskem letu ustanovili še taborniško društvo, modelarski in dramski krožek ter radioamaterski, za katerega se navdukuje veliko pionirjev.

Pogoj za delo: klub — Metliški mladinci se že nekaj let potegujejo za primerne klubske prostore. Vsem je namreč znano, da morajo čim boljše skupine voditi v prostorih Socialistične zveze, da fotokino klub dela v vlogah in majhnih kletnih prostorih doma Partizan. Zadeva se objavljenimi prostori v nekdanjem otroškem vrtcu se sedaj ni rešena. Vse je še vedno pri občini, mladina pa brez primerne prostore.

KRSKO
Manjka povezanosti — Povezovanje in večje sodelovanje z drugimi družbeno-političnimi organizacijami v občini se je v večji meri razvijalo v dveh mladinskih aktivnostih, v drugih pa sodelujejo le ob krajevnih praznikih, volitvah in nekaterih praznikih. Na zadnji seji predsedstva občinske konferenca ZM so razpravljali o tem in sklenili da bodo odločili vsi mladinski aktivisti v občini tesneje sodelovali med seboj in z drugim družbeno-političnimi organizacijami.

Dobili so klubske prostore — Mladina je dobila prostor za klub v domu TVD Partizan. Tu bi si radi uredili disco klub. Upajo, da bodo denar za gramofon in ureditev prostorov sbrali z mladinskimi plesni, ki jih nameravajo organizirati v brestanskem domu svobode. Pri tem jim bo pomagal mladinski aktivist iz Brestanice. Plesni bodo še oktobra igral pa bo ansambel Vinhar iz Ljubljane.

SENOVO
Pomagajo pri gradnji — Da bi imeli boljše pogoje za športno udejstvovanje, pomagajo mladinci pri gradnji garderob, slačnic in umivalnic na nogometnem igrišču TVD Partizan.

BRESTANICA
Mladinci so s prirejanjem plesov zbrali nekaj denarja, ki ga bodo vložili v izboljšanje kluba. Želijo kupiti gramofon in čim lepše urediti klubski prostor.

VAVTA VAS
Proslava za dan pionirjev — Svoj dan je 41 pionirjev osnovne šole proslavilo s koncertom partizanskih in narodnih pesmi. Koncert je bil v obliki tekmovanja, ki ga je ocenjevala 5-članska žirija. Prvo nagrado, ploščo partizanskih pesmi invalidskega pevskega zbora, sta si priborili Lučka Bradava in Marija Plut, ki sta v duetu zapeli pesem Rošic na bom trgala.

Viktor Muser, član predsedstva ZMJ iz Beograda, je pred kratkim obiskal Brestnico in anketal 10 mladincev brestniške gimnazije o reorganizaciji ZMJ ter njihovih vplivih v mladinskih aktivnostih krajevnih skupnosti. Ogledal si je tudi Posavski muzej in se zanimal za probleme mladine v občini.

Do konca meseca nameravajo v vseh mladinskih aktivnostih izvoliti nova vodstva. Izdelali bodo tudi letne načrte dela. Doslej so bile konferenice se v nekaterih aktivnostih na osnovnih šolah in v krajevnih skupnostih.

V Selhi pri Dobovi imajo tečaje zaradi neodgovornosti mladincev do zadanih nalog in neraznosti pri delu, pa tudi z vodstvom gasilskega društva. Ne morejo se sporazumeti, kdaj in kako lahko mladina skorajda prostor v Gasilskem domu. Dom sicer še ni urejen, vendar so mladinci vložili precej prostovoljnega dela pri urejanju.

Dijaki gimnazije se zavzemajo za upopolnitev načrta dela ter za večje sodelovanje v šolskem samoupravljanju in mladinski organizaciji. Predsedniki narodnih skupnosti ter svobodnih dejavnosti so se še večkrat sestali. Izdelali pa bodo tudi anketo o obliki in vsebini mladinskih ur, ki bi jih morali zelo izboljšati.

Disco klub, ki je bil čez pol leta v Domu JLA, je prenehal z delom, ker ne more dobiti prostorov. Občinsko mladinsko predsedstvo se trudi, da bi to vprašanje čimprej rešili in bi se mladina lahko zabavala vsaj tu.

ORIONOVCI z leve na desno: Milan Markelj — solo kitara, Boris Blažon — bas kitara, Franci Turk — orgle, skrajno desno Tone Vidmar — saksofon, zadaj Albin Mrvar — trobenta, spredaj Nace Kovačič (junior) — bobni. (Foto: S. Dokl)

DANES VAM PREDSTAVLJAMO:

Instrumentalni ansambel „Orion“

ki že tretje leto igra na sobotnih plesih v hotelu zdravilišča v Dolenjskih Toplicah — Niso več začetniki, mojstri pa tudi še ne — Skupna ugotovitev: »Vaja dela mojstra!«

Dve kitari, orgle, bobni, saksofon in trobenta. nekaj pravokotnih, precej težkih zabojev, ki so v resnici električni ojačevalci, voč kot 50 m kabla za okrog 20 priključkov ter 6 fantov v starosti od 18 do 30 let — to je ansambel »Orion«. — V Dolenjskih Toplicah igrajo že tri leta. Dobili so že več ponudb, da bi med poletno sezono igrali ob morju, pa so vse zaradi ugodnih pogojev in razumevanja v Dolenjskih Toplicah zavrnili. Gostovali so že skoraj po vseh manjših krajih v bližini Novega mesta ter na mnogih prireditvah in plesih na šolah. Do konca leta bodo igrali še v Dolenjskih Toplicah, za naprej se pa še niso dokončno odločili.

Pred tremi leti so fantje začeli igrati s cenanimi instrumenti in največja želja vseh je bila seveda, da bi si nabavili boljše instrumente in solidno ozvočenje. To je bila želja in hkrati nujnost. Če so hoteli iti v korak z drugimi ansambli, ki so vse to že imeli, pomagali so si, kakor so vedeli in znali. Ves prosti čas so žrtvovali za igranje na prireditvah in plesih.

Sprajeli so skoraj vsaico ponudbo. Marsikatero noč so prečuli — vendar tudi blagajna se je polnila. V teh letih so si nakupili ob pomoči hotela instrumente in ozvočenje v vrednosti 5 milijonov starih din. Vendar dobri instrumenti še ne pomenijo dobrega igranja. Potrebne so ure in ure skupnih vaj. Fantje se dobi- jo dvakrat na teden po tri

ure, pravijo pa, da bi morali vaditi še več, vendar ni časa. Tu so se obveznosti do šole, službe in družine.

Njihov repertoar? Fantje pravijo: »S tem imamo velike težave. Starejši gostje, ki se tu zdravijo, radi poslušajo narodno in umirjeno zabavno glasbo, mladina pa, ki koma čaka sobotnih plesov, zahteva največkrat beat skladbe. Mi pa igramo za vsakega nekaj, da se nikomur ne bi zatrdili.« Vendar najraje zaigrajo skladbo beatlesov »Golden slumber« ali po slovensko »Zlati snig«. Na željo gostov pa največkrat zaigrajo skladbe: Nonio, Monia in Kud plovi ovaj brod.

Največja želja orionovcev je: čimprej odplačati ozvočenje in instrumente in doseči čimboljše uigranost.

Jutrišnji svet gradimo na njih

(Nadaljevanje s 1. str.)

sreča in spozna, je otrok vzgojitelj — tak ali drugačen — dober ali slab.

Le z lastnim zgledom bomo otrokom vcepili prave vrednote, tiste, za katere želimo, da jih neguje in dalje razvija tudi mlad rod.

Otrok, ki je ljubljen, bo tudi sam dajal in vračal ljubezen. Otroci, ki mu zaupamo, bo znal to zaupanje ceniti in se bo trudil pridobiti zaupanje drugih. Otroci pa, ki živijo v svetu napadalnosti, sebičnosti in negotovosti, se bo tudi sam navzel sebičnosti, strahu in sovraštva.

STARSII!

Izobrazba in vzgoja sta najpomembnejši investiciji, ki ju družba lahko vložijo v srečnejši jutrišnji dan.

V načrtih razvoja in praktični dnevni akciji moramo tem investicijam določiti pravi prostor. Vsak otrok ima že pravico do osnovne izobrazbe.

Ne zanemarite možnosti, ki jo imate kot volivec in proizvajalec, kot samoupravljalec in strokovnjak ter družbeni delavec! Vplivajte, da bo samoupravne odločitve in strokovne rešitve služile razvoju družbene materialne baze in koristile vzgoji in izobrazbi otrok in mladine!

Vzgojne ustanove in družbene organizacije vam bo-

do pri tem rade pomagale. Obiskujte šole za starše, poslušajte vzgojna predavanja, seznanjajte se z vzgojnimi vprašanji, prebirajte tisk, poslušajte radijske in televizijske oddaje, ki vam vsak dan pripravljajo nasvete o negi in vzgoji otrok.

STROKOVNJAKI!

Vsi vi, ki ste si nabrali znanja iz izkušenj o zdravstveni in socialni zaščiti, o vzgoji in izobrazbi, o urbanizmu in komunalnih službah — družba pričakuje od vas, da boste vložili vse svoje znanje in sposobnosti, vso svojo ljubezen in zaupanje v mlado generacijo.

Kakšen bo svet čez deset, petnajst let?

To je odvisno od vas, od vseh nas — od načina,

50 mark za otroke na Grč vrhu

Kreditna banka in hranilnica v Ljubljani je sporočila našemu uredništvu, da je Stanislav Bele iz Hamburga poslal 50 nemških mark kot prisrček za Lojzka, Slavka, Jožico in Martico na Grč vrhu. Ko bomo dobili nakazilo iz Ljubljane, bomo tudi ta denar poslali Springerjevi družini na Grč vrh. Medtem so očeta že odpeljali na obvezno zdravljenje zaradi alkoholizma.

Iskrena hvala za pomoč v imenu družine!

UREDNIŠTVO DL

kako bomo danes pripravili otroka za jutrišnji svet. Izkoristimo teden otroka v ta namen!

Svet za vzgojo in zaščito otrok Jugoslavije

41 glasov za „TITANIK“

Med 96 kuponov, kolikor jih je ta teden prispelo v naše uredništvo, se je spet večina bralcev odločila za slikov »Titanik«. Za to ploščo je glasovalo kar 41 bralcev. Ta plošča je doslej zmagala v naši rubriki že trikrat, vendar ji je posebno zadnji teden trdno za petami »Marijana«, pesem, ki jo pojejo Dubrovniški trubačurji; zanjo je glasovalo kar 38 bralcev. Daleč zadaj pa je ostala skladba »Mini-maksia s petimi glasovi in »Serenada Miša Kovača s tremi glasovi. Če odštejemo današnje zmagovalke, lahko po viših predlogih ugotovimo, da se bolj navdušujete za zabavno glasbo kot pa za narodno. Medtem ko je za narodno glasbo glasovalo le 8 bralcev, pa se vsi drugi navdušujejo za domače zabavnoglasbene skladbe, med katerimi prevladujejo spet tiste, ki jih poje Mišo Kovač.

Današnji šreh je nagrajen.

Oglašujte v DL

Pravilni odgovori »Kaj vem, kaj znam?«

Pravilni odgovori na vprašanja od 1 do 10, ki so bila objavljena v prejšnji številki, se glasijo: 1. 1181 m, 2. 1961, 3. Miro Cerar, 4. Beceletova jama, 5. Mini-maksia, 6. 1956, 7. Impresionizem, 8. Smihel pri Novem mestu, 9. Gorenje, 10. Monia Vasi.

Med poslatih kuponov ni bilo nobenega z vsemi pravilnimi rešitvami. Največ bralcev je pravilno odgovorilo na 9. vprašanje.

Danes objavljamo drugo skupino vprašanj. Sodelujte tudi vnaprej, zmagovalca čaka lepa nagrada!

OGLE DALO MLA DIH

Fratella

NAGRADNI KVIZ

KAJ VEM · KAJ ZNAM?

- Kako se imenuje tovarna pohištva v Gorici?
- V katerem stoletju je vladal Aleksander Makedonski?
- Kako se imenuje znana podzemna jama v severni Španiji, v kateri so v 19. stol. odkrili risbe iz stare kamene dobe?
- Koliko meri Mont Blanc?
- V katero morje se izliva reka Amazonka?
- Kako se imenuje grški filozof in utemeljitelj logike, Platonov učenec in vzgojitelj Aleksandra Makedonskega?
- Kdo je napisal ciklus romanov »La comédie humaine« (Človeška komedija)?
- Kdo je napisal opero Norma?
- Točen datum 1. zasedanja AVNOJ v Bihacu?
- Kdo je na fotografiji?

IZREŽITE in prilepite

na navadno dopisnico (zgornji kviz brez slike) ter pošljite na naslov:

DOLENJSKI LIST
poštni predal 33
NOVO MESTO

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal (a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 12. oktober 70

Kupon št. 22

POTA IN STRAŠNOSTI

DEŽURNI POROČAJO

OKRADENI DELAVEC — 2. oktobra zjutraj je nekdo iz kolesarnice trebanjske KEMOOPREME ukradel kolo Alojzu Venčiju iz Gornje Nemške vasi, ki je tedaj delal. Tega dne svačer so nemanzi ukradli kolo tudi Metliškemu Antonu Nemanjiču, ki ga je imel doma pred hiškom.

OKRADENA STANOVALKA V VAGONU — Jusuf Alibegović, delavec novomeške Splošne vodne skupnosti, je miličnikom povedal, da so osemneci njemu in njegovemu tovarišu iz vagona v Bralinu, kjer stanujeta, ukradli uro in nekaj oblačil ter ju oškodovali za 750 dinarjev.

UKRADLI PSA — Nemanzi, največkratje Olgani, so Antona Kostolca iz Poljan pri Mirni počli pred kratkim ukradli 4 mesece starega psa. Oškodovanec je izgubo (tatvino) ocenil na 40 din.

STRELA ZAŽGALA SKEDENJ — 3. oktobra okoli 1,15 je strela udarila na Drebnjem vrbu pri Trebnjem in zažgala skedenj Ane Zagar. Polnjak skedenja je ugnjal zafaj listnako in klet. Požarje je pogorelo do tal, s njim pa tudi 7 ton sena, 1,5 tone slame, vsi poljski pridniki, orodje in voz. Gasilcem s Trebnjske in iz Molekronoga je uspelo rešiti živino iz hišev. Gmota škoda so ocenili na 50.000 dinarjev.

VLOM V KLET — Franc Pat je in Potočnik vnovič je novomeškim miličnikom prijavil, da so mu v njegovem vrtu na 4. oktobra vnovali v klet in ukradli 15 litrov vina.

ZEPAJ V GOSTILNI — Franc Činkule iz Srebrnac je na postaji milicije v Novem mestu povedal, da mu je 1. oktobra neznan človek v gostilni na Drski ukradel 1000 dinarjev.

SPET KRAJA MOPEDOV — 5. oktobra svačer je nemanec vzjel moped Ivana Bolta iz Črnomlja. Bolt je imel vozilo na dvorišču Drenkove gostilne v Gotni vasi. Dan poprej je ugnjal moped tudi Novomeščanu Mihalju Nuniču iz Kletovega drevoreda. Lastnika sta oškodovana za 3.000 din.

VLOM V GOZDARSKO KOČO — Nemanec je 5. oktobra vnoval v gozdarsko kočjo na Gorjancih in odnesel vrata, s tem pa naredil za 100 din škodo.

KRAJA V GOZDU — Ljubljancu Mariji Zajc je tat te dni v gozdu pri Brezovici v Smarješki okolici posekal 11 smrek in 2 bukvi ter jo oškodoval za 3.000 din.

TAT SMUKNIL TRANSISTOR — Transistor, vreden 700 din, je ukradel nemanec iz osebnega avtomobila Ljubljancu Alojzu Udovcu v Doljem Suhodolu. Lastnik je škodo prijavil 5. oktobra.

KOLO IZPREJ MESSNICE — Rose Košak iz Ragovega je minulo nedeljo pustila koleso kolo pri mesnici na novomeškem Glavnem trgu. Ko se je hotela odpeljati, kolesa ni bilo več. Krajo je takoj prijavila.

ZAŽGANI MOPEL — 4. oktobra svačer je bil pred trgovino »Tehnika« v Kočevju ukraden moped Janeza Fabjana iz Gorenja. Moped so našli naslednje jutro v bližini Mahovnika. Tat ga je zažgal. Škoda je za okoli 1.000 din. To je še tretji moped, ki je bil v zadnjih dneh ukraden in zažgan na območju PM Kočevja.

Prometne akcije, ki je bila 30. septembra na parkirišču pred trebanjskim motelom, so se udeležili tudi predstavniki občinskih sodišč, občinskih skupščin, uprave javne varnosti in sodniki za prekrške. Na sliki: preizkus luči z regloskopom. (Foto: M. Legan)

AKCIJA V TREBNJEM

Voznik, je tvoj avto brezhiben?

V treh urah so miličniki ustavili 38 avtomobilov; 14 jih je imelo različne napake — Jesen: več pazljivosti na cesti!

»Čisto zares sem mislil, da bom v Ljubljano kupil nove gume,« je jadoval voznik fička, ko so ga pri Trebnjem ustavili miličniki in začudeno ogledovali tako zlizane gume, da niso imele nič več profila. Takih prizorov bo to jesen brzkone še veliko. Novomeška prometna postaja milice skuša namreč z akcijami, v katerih ugotavlja pomanjkljivosti na avtomobilih, vsaj deloma preprečevati nesreče. Teh pa je žal vse več in na novomeškem območju so jih do začetka oktobra našli že skoraj toliko kot lani v vsem letu.

Na sodiščih se vsak dan srečujejo tudi z mnogimi imeni različnih aparatov, s katerimi miličniki merijo hitrosti, hrup, zavore, luči in druge podatke, ki jim pomagajo odkrivati, v kakšnem stanju so vozila na cesti.

Zadnjega septembra so se pri črpaliki na avtomobilski cesti v Trebnjem zbrali sodniki in tožilci okroglega sodišča in občinskih sodišč iz Novega mesta, Črnomlja in Trebnjega. Od 16. do 19. ure so jim miličniki nazorno pokazali, kako posamezni aparati delajo, delavci sodišč in tožilcev pa so se lahko na lastne oči prepričali, s kakšnimi tehničnimi pripomočki rokuje danes novomeška prometna postaja milice in kako so miličniki s temi napravami sposobni delati. Predvsem so preizkušali radar — napravo za merjenje hitrosti, regloskop — napravo za kontrolo luči, fonometer — napravo za merjenje sluha, in dve vrsti naprav za kontrolo delovanja zavor.

V tem času so ustavili na

14 življenje v vožnji z avtomobili, ki niso dobro opremljeni. Miličniki še posebej opozarjajo, da bo v teh jesenskih dneh, ko bo zaradi meglice vidljivost dostikrat zelo slaba in ko bo zaradi padavin cesta spolzka, pričakovati pa je tudi poledice, potrebno več pozornosti in dosledno spoštovanje prometnih predpisov.

JOZE SPLIHAL

Vlak povozil ponesrečenca

23-letni Miroslav Petrič iz Črešnjaveca pri Semiču se je peljal 4. oktobra približno ob 4. uri z mopedom od Gradca proti Stranski vasi. Ko je prišel izza nepreglednega ovinka, je šele s kratke razdalje videl, da so zapornice pri prehodu čez progo spuščene. Zaletel se je v zapornico, padel in obšel na tračnicah. Tedaj je pridrvel po tiru vlak št. 6523, ki vozi na proti Črnomlju — Metlika—Karlovec, zadel ponesrečenega Petriča in ga vlekel več metrov po progi. Strojvodja Marko Lončar, doma iz Karlova, je ranjenega mopedista med tiri prevrnil, zato tudi ni ustavil vlaka in preprečil hude nesreče. Mrtvega mopedista je opazil šele vlakovodja motornega vlaka, ki je ob 4.45 peljal proti Črnomlju.

Spet je na cestah tekla kri

V dveh dneh dva Novomeščana mrtva, šest pa je bilo ranjenih

Po najnovejših podatkih novomeške uprave javne varnosti se je letos do konca septembra zgodilo na našem območju že toliko prometnih nesreč kot lani vse leto. V minulim tednu sta za posledicami prometnih nesreč dva Novomeščana umrla, šest pa je bilo ranjenih. Približna gmotna škoda pri dveh nesrečah je presegla 28.000 din.

68-letna Pepca Dermastija Dolenčeva, upokojena novomeška mesarica, se je smrti ponesrečila zadnjega septembra dopoldne v avtomobilski nesreči pri Sentjurju. Peljala se je na zadnjem sedalu v renaultu, ki ga je po avtomobilski cesti proti Trebnjemu vozila Marija Dolenc. Poleg voznice je sedela Tončka Novak. Novomeščanke je prehitel osebni avtomobil neznanne registracije. Voznica je zavrla in se umaknila na desno, tedaj pa je renault že zletel s ceste, se prevrnil in

levi strani ceste. Trčenje je bilo strahovito: fička je nelo napraj, kjer je udaril v skarpu in obstal ves razbit, wartsburg pa je prevržen obvisel na drevesu na strmem bregu Krke. Voznika sta dobila hude poškodbe, laže pa sta bila ranjena tudi Sušteršičeva sopotnica Zelenka Vitkovič in Ivan Hren.

1. oktobra pa je v novomeški bolnišnici umrl 47-letni Alojz Potočar z Ljubljanske ceste, ki ga je 28. septembra popoldne v Bršlino podrl kolesar Alojz Sere iz Jablana. Nesreča se je zgodila, ko je Potočar pri hiši št. 8 v Bršlinu prečkal cesto. Ko ga je kolesar zadel, je Potočar tako nesrečno padel, da si je hudo poškodoval glavo.

Nič ni hudega

Skozi mesto sta se vili dve koloni vozil: ena v to, druga v ono smer. Prehitavanje normalnemu človeku skoraj ni bilo mogoče.

Mihol je stopil iz gostilne, njegova žena pa za njim. Rdeč je bil v obraz in oči so mu sijale.

»Stefan,« je plaho dejala, »spojdva raje peš. Saj vidiš, kakšen si...«

»Kakšen neki? Normalen, kot vidiš. Z mopedom se odpeljeva pa miru je odločil Mihol in pri tem je ostalo.

Moped je zadržal in Mihol se je s težavo spravil nanj. Po cesti je šlo zdaj sem in zdaj tja, da so se ljudje ozirali.

»Stefan, počasi vozila mu je zavpila v uho.

»K vragu! Saj počasneje niti ne morem.«

In šlo je po ulicah, kot bi hudič polhe gonil. Prehitel je prvi avtomobil, prehitel drugega, se zrinil pred tretjega... Naenkrat pa je počilo!

Moped je zmečkan ležal na sredi ceste. zraven je stal poškodovan avto. V jarku je ležal Stefan, na cesti pa njegova žena.

»Krsčen duš,« kaj se je zgodilo?« je vpil Stefan iz jarka.

»Zaletel si se,« mu je jokaje odgovarjala žena.

»Kateri osel neki se je zaletel v jarku?« je klet in lezel iz jarka.

Ljudje so se zbirali. Voznik avtomobila je bled stal zraven in ogledoval poškodbe na avtomobilu.

»Norec, me niste videli?« ga je nahrulil Stefan.

»Vi ste krivi, saj ste zavozili na mojo stran ceste...«

»Bomo že videli, kdo je kriv?« je rohnel Stefan. Ona pa je ležala na tleh.

»Tak vstani vendar, greva!« je zaklical Stefan.

»Ne morem. Noga me boli.«

»Vstani, ti pravim...«

Prišli so miličniki.

»Kaj se je zgodilo?«

»Nič hudega. Trčila sta in vozila sta poškodovani...«

»Pa ženska na tleh?«

»O, nič. To je moja žena...«

KRONIKA NESREČ

- MENISKA VAS: PO TRČENJU V GRMOVJE** — Topličan Anton Krušič se je 4. oktobra peljal s fičkom proti Meniški vasi. V gozdu pred Meniško vasjo se je naproti bo levi strani pripeljal Franc Novina s Suhorja pri Doljcih Toplicah. Krušič se je umaknil na boki, nakar je fičko padel s ceste v grmovje. Novina je svojo pot nadaljeval. Škoda je bilo za 3500 din.
- DOLENSKE TOPLICE: NA OVINKU STA SE ZALETELA** — Na nepreglednem ovinku v Doljcih Toplicah sta se 4. oktobra zaletele avtomobilista domačin Jože Fabjan in Leopold Pečarič iz Prečna. Škoda je bilo za 4000 din.
- ZALOKE: NESREČA MED PREHITAVANJEM** — Zagrebčanka Marija Bobanec je 4. oktobra pri Zalokah na avtomobilski cesti med prehitovanjem poškodovala osebni avtomobil Novomeščana Otona Lampreta. Škoda pa so ocenili na 2000 din.
- VELIKI GABER: MED SREČANJEM SE JE PREVRNIL** — Med srečanjem s avtomobilistom na nasuti tretjerazredni cesti pri Velikem Gabru je 4. oktobra zasnelo v kup gramoza zastavo 850, s katero se je peljal Božo Puš iz Ortneka. Z gramoza se je Puš prevrnil na cesto in obetal na strehi. Škoda so ocenili na 4800 din.
- STRANJE: TRIJE RANJENI** — 3. oktobra svačer je vozil Thimor Milosavljevič osebni avtomobil nemške registracije proti Zagrebu. Pri Stranju ga je ustavil voljavla Stojanovič, ki je imel očvaro na svojem vozilu. Ko se je Milosavljevič peljal vzvratno k Stojanoviču, je vrtal trčila z avtomobilom Katarina Rajtak, ki se je pripeljala iz Ljubljane. Ranjeni so bili Boška Milosavljevič in Stefanja ter Zvonimir Mirt. Škoda je bilo za 5000 dinarjev.
- GRADAC: Z AVTOM V DECKA** — 2-letni Edo Paško je stekel 2. oktobra čez cesto pri Gradcu v trenutku, ko se je pripeljal z osebnim avtomobilom Črnomljan Julij Kavšek. Avtomobil je otkota zadel, da je padel in si zlomil nogo.
- JEZERU: VERIZNO TRČENJE** — 3. oktobra zjutraj je s ceste pri Jezuru zasnelo osebni avtomobil NSU, ki ga je vozil Milivoj Mirkovič proti Ljubljani. Avtomobil se je na njivi večkrat prevrnil. Med prevračanjem je iz vozila padla Marina Marjančič in se potokila. Jože Rešek, ki se je s fičkom peljal proti Novemu mestu, je na kraju nesreče svoje vozilo ustavil, isto pa je storil Roman Ivan Trnca, ki se je pripeljal na Reškovo. V Romanovo vozilo je tedaj treščil avtomobil Ludvika Povheta iz Bista pri Trebnjem, posledice pa je občutil tudi Rešek. Poškodovan je bil Povha, gmotna škoda pa so ocenili za 21.000 din.
- PODGRACENO: S FICKOM V TOVORNJAK** — 2. oktobra popoldne je Beograjec Dragič Petrovič med vožnjo proti Ljubljani s fičkom pri Podgradu zadel tovornjak, ki ga je naproti vozil Dursun Ali Bulut iz Turčije. Telesnih poškodb ni bilo, gmotna škoda pa je za 4000 din.
- KAMENCE: S ŠKODO V SMREKO** — 2. oktobra se je peljala Marija Kršper s škodo 1000 MB od karteljskega pečišljaka proti Novemu mestu. Pri Dolnjih Kamencah je vozilo zaneslo s ceste in je udarila v smreko. Škoda je bilo za 4000 din.
- DRUŽINSKA VAS: GRK POBEGNIL** — Grški voznik Christos Vlasekakis je 2. oktobra zjutraj z osebnim avtomobilom pri Družinski vasi oplazil avtomobil Ljubljancina Boža Totha in se odpeljal proti Ljubljani. Voznika, ki je po nesreči pobegnil, so v Ljubljani prijeli.
- RUMANJA VAS: Z ANIJEV V TOVORNJAK** — Med srečanjem na obeh cestah v Rumanji vasi je 29. septembra zaletele Jože Plak iz Doljcih Toplic s anijem in Stane Hribar iz Velikega Gabra s tovornjakom. Škoda je bilo za 300 din.
- BOSTANJ: MED VOZNO GLEDAL NAZAJ** — Stanko Glinjar iz Lukovce se je 28. septembra peljal z osebnim avtomobilom nemške registracije proti Radečam. V Bostanju je med vožnjo pogledal nazaj, treščil najprej v hrib na levi in po 35 metrih še v hrib na desni strani ter naredil na vozilu za 12.000 (din) škodo. Sam se je laže poškodoval.
- DRNOVO: ZBIL MOTORISTA IN SPOPTNICO** — Zagrebčan Franc Štivec je 4. oktobra na križišču pri odsepu za avtomobilsko cesto v Drnovem izsiljeval prednost in zbil motorista Jožeta Zaviška iz Drenelj pri Bliznjem ter njegovo sopotnico Danico Zavišek. Motorist je dobil hude poškodbe in so ga takoj odpeljali v breziško bolnišnico, laže pa sta bila ranjena tudi njegova sopotnica in avtomobilist Štivec.
- ROVIČE: HUDO RANJEN SPOPTNIK** — 4. oktobra ponosi je s cestnega ovinka v Rovičah zaneslo osebni avtomobil, ki ga je proti Impolju vozil Mihalj Pir iz Trbovelj. Vozilo je treščilo v drevo ob cesti, pri tem je bil hujše ranjen sopotnik Alojz Kiler iz Arta pri Velikem Trnu; odpeljali so ga v novomeško bolnišnico. Škoda je bilo za približno 5.000 din.
- TREBEŽ: MOTORIST V BOLNIŠNICI** — 3. oktobra popoldne je Milan Kraj iz Brečic s osebnim avtomobilom na križišču v Trebežu isiljeval prednost, zato sta se zaletele s motoristom Stankom Rebersakom iz Čurnova. Pri sudcu je dobil motorist hude poškodbe; odpeljali so ga v breziško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.
- SENTLEART: PO NASIPU V DROG** — Franc Hotko iz Globolega se je 3. oktobra peljal z osebnim avtomobilom od Pohance proti Brečicam. V Sentleartu ga je zaneslo s ceste na nasip, kjer je po 71 metrih treščil v drog električne napeljave. Vozniku ni bilo nič, škoda pa so ocenili na 4.500 din.
- PLAVSKO: Z AVTOM SE JE PREVRNILA** — V Zgorjem Pijavkem se je 2. oktobra prevrnila z osebnim avtomobilom Vida Logar iz Hraštnika. Peljala se je iz Servnice proti Krškemu. Pri nesreči je dobila hujše poškodbe, zato so jo odpeljali v novomeško bolnišnico. Gmotna škoda je bilo za 7.000 din.
- MOSTEC: TREŠČIL V OGRAJO** — Na nepreglednem ovinku v Mostecu pri Dobovi je 1. oktobra ponosi zaneslo avtomobilista Franca Gašparina iz Guberja. Treščil je v betonsko ograjo hiše št. 44. Škoda so ocenili na 4.000 din.

Bil se je ogorčen boj pod koši

Ljubitelji košarke v Metliki so v soboto zvečer pršli na svoj račun. Derbi srečanje dveh dolenjskih košarkarskih ekip je postreglo s predstavo, ki nas je po eni strani navdušila, po drugi pa precej razočarala. Metličani so igrali zavzeto in so se dostojno postavili od luge, v kateri so se veliko naučili. Na koncu moramo oboževalci, da Belokranjci že prej niso pokazali svojih sposobnosti. Z igrjo, ki smo jo videli, bi zaslužili mesto med najboljšimi. Ni še vse zamujeno, prepričani smo, da bodo fantje zdržali skupaj in si spet priborili mesto v tej zelo dobri ligi.

Novomeščani, ki so srečanje vseli precej neresno, so lahko kmalu občutili, da z domačini na bo šale. Razen tega jim tudi ni šlo kot v prejšnjih srečanjih, ko so se približevali asistencam. Ko so se dobro zavodili, da jih lahko domačini presenečijo, je bilo precej pozno. Vendar so se ob koncu še enkrat zbrali in poskušali zaslužiti zmago.

V precej žalostni luči pa se je pokazala vrsta košarkarjev na obeh straneh, ki so si kar sami krojili pravico. Medsebojnih obratovanj je bilo precej. Na koncu je celo tekla kri, ki je bila višek tega zanimivega, vendar precej grobnega srečanja. Zato je bil košarkar Novoga mesta Jozef Splichal izključen. Ne vemo, zakaj je bilo treba toliko nervozno, saj ni šlo za nič drugega kot za prestiž. Metličani so bili že prej obsojeni na izpad, Novomeščani pa so si tudi že utrdili mesto v samem vrhu razpredelnice.

Med najboljšimi ipa tekmi je bil Novomeščan Zare Kovačević, ki ima celo sposobnost, da žogo položi v koš (slika zgoraj).

Četverica neutrudnih od leve proti desni: Edi Ipavec, Slavko Kovačević, Miroslav Tr-

ca in Boris Šepetave, je precej pripomogla, da je srečanje poleg vsega naštetega bilo tudi živahno (slika spodaj).

BETI (METLIKA) : NOVO MESTO 60:63

Metlika (Gašparič 4, Ivica 21, Cvikovič 11, Ilcnič, Ipavec 8, Vergot 1 in Bajž 15).

Novo mesto (Pilečič, Šepetave 8, Splichal 16, Z. Kovačević 8, Podvirna 12, S. Kovačević, Kopač 6, Spiler in Šobar 13).

AUTOMOBILIZEM

»Rally Loka 70«

Danes popoldne se bo sestala tekmovalna ekipa AMD Novo mesto zaradi nastopa na avtomobilskem rallyju Loka 70, ki ga bo 24. in 25. oktobra priredilo AMD Skofja Loka. Rally se točkjuje za prvenstvo Slovenije. Avtomobilski bodo razdeljeni v 4 razrede: 700 cc (nacionalni), do 1000, do 1500 in nad 1900 cc. Rok za prijavo je 10. oktober, nastopajo pa lahko tekmovalci z društvenimi licencami. Rally bo trajal 15 ur (začne se ob 8. uri zvečer), dolžina proge znaša 630 km, povprečna hitrost vožnje je 42 km na uro. Uspeh na tem rallyju je pogoj za pridobitev republiške tekmovalne licence.

Na dirko v Zeltweg!

Sportna komisija AMD Novo mesto priredi v nedeljo 11. oktobra 1970 za člane sportne sekcije brezplačen izlet na dirko protipov v Zeltweg v Avstriji. Odhod bo v nedeljo ob 3. uri sputraj s avtobusne postaje v Novem mestu.

SE O »GORJANCIH 70«

Krško-Brežice-Novo mesto: trikrat avtomoto šport!

MIRKO ZAGAR, predsednik AMD Krško: »Prireditev je na veliko višji ravni kot lani. Forma se zelo vseh športnih funkcionarjev, kar kažejo že doseženi rezultati dirke Službe postujejo v roku, vse je steklo brez nastojev. In Krškega smo prišli s 106 avtomobil, približno 400 ljudi; imeli smo tekmovalce spot v neznanost, nato pa smo se vključili v dirko Gorjanci 70, seveda kot navdušeni gledalci. Novomeščani so nam omogočili ogled dirke, znanostno vstopimo in parkiranje. Menim, da z Novomeščani in Brežičani odlično harmoniziramo: pri nas s speedway dirkami, Brežičani na Catešu z motoriziranim krosom in zdaj Novo mesto s hitrostnimi gorskimi dirkami. Naj ponovno pohvalim odlično organizacijo in gledno delo vseh športnih funkcionarjev.«

V Ljubljani so Sevnčanom ukradli zmago

Brežičani so v tem kolu presenetili Pirančane, ki so niso nadejali, da bodo morali na Dolenjskem pustiti vse štiri točke. V lepl in zanimivi igri so pod vodstvom SETINCA Brežičani brez večjih težav ugnali lanske prvake. Dekleta so si s zmago nad Pirančankami priborile višjo uvrstitve. Sevnčanice so po krivični doživeli poraz v Ljubljani. Pristranski sodniki so pomagali domačinom, da so osvojili dve podarjeni točki. Krmeljčani so doživeli hud poraz v Kranju, kjer je zelo težko igrati. Tekmovalje v zasavski rokometni ligi je končno steklo tako, kot smo želeli.

- Brežice : Piran 20:11**
- Kranj : Krmelj 33:14**
- Cerklje : Novo mesto 22:17**
- Rudar : Ribnica 18:12**
- Brežice : Piran 16:9**
- Krško : Usnjari (Šmartno) 15:20**
- Olimpija : Sevnica 13:12**
- Dobova : Leskovec 9:17**

NOGOMET

Bela krajina

že v zlati sredini lestvice

Belokranjci so s zmago nad Skofječani že kar v sredini prvenstvene lestvice. So med redkimi ekipami, ki so doživeli samo en poraz. Vse tri ekipe v zasavski ligi, RUDAR, BREŽICE in CELULOZAR, so dosegle tri pomembne zmage, saj so svojim nasprotnikom zabile 16 golov, dobile pa samo tri. Mirenčani so močno premagali Dob. Novomeščani pa so spet morali priznati premoč Litijčanov.

Bela krajina : LTH 1:0

Bela krajina je že v drugi zaporedni tekmi na domačem terenu zmagala. Belokranjci so bili ves čas tekme na polovici Skofječanov, vendar strelci niso znali izkoristiti priložnosti. Edini zadetek je dosegel v 58. minuti Petrovič.

nogometaš Najdov, ki gre na drugo službeno mesto.

Novo mesto : Litija 0:2

Gostje so bili spretnjši in so zanesljivo uveljavili svoje tehnične sposobnosti. Novomeščani bi lahko dosegli tudi kakšen zadetek, vendar žoga ni hotela v mrežo.

Rudar : Vojnik 2:0

Srečanje je bilo zanimivo in precej grobo. Bilo je tudi nekaj nevarnih strelcev na vrata gostov, vendar brez uspeha. Šale v drugem delu so rudarji nabeli po Pieter-skem mrežo gostov in dosegli pomembno zmago.

Mednarodna košarka

V soboto in nedeljo bo pod pokroviteljstvom predsednika občinske konference SZDL v Novem mestu Franca Bega mednarodni košarkarski turnir, ki se ga bodo udeležila moštva tržaškega Borra, Laškega in Novega mesta, medtem ko za zdaj četrti nastopajoči še ni znan. Organizatorji skušajo zagotoviti nastop Radencev, Zalca ali mladincev Olimpije. V soboto se bo turnir začel ob 16.30, v nedeljo dopoldne se bo nadaljeval ob 8.30 in popoldne zaključil s dvema tekmama; prva se bo začela ob 16. uri.

Brežice : Polzela 5:2

Brežičani so predvsem v prvem polčasu povsem nadigrali goste, šal pa niso znali izkoristiti številnih priložnosti za zadetek. Zadetka sta dosegla Maršič (2) in Stefanovič (3). V naslednjih kolicah bo v vrstih Brežice stal vratar Novak, ki je lani nastopal za ptujsko Dravo.

Celulozar : Boč 9:1

Že v začetku tega srečanja se je videlo, da je tokrat moštvo Celulozarja razpoloženo. V moštvo Krčanov se je posebno izkazal novinec Dobnik, ki je dosegel štiri zadetke. Dober je bil tudi bitri Gajšek. Prerogodaj je, da bi dali sklope, vendar vse kaže, da se delo novega trenerja Jožeta Vodopivca že pozna.

Lestvica CPNL po šestem kolu

Rudar	6	4	0	1	20:8	10
Brežice	6	5	0	1	16:5	10
Celulozar	5	1	1	3	13:11	3

Mirna : Dob 6:1

Mirenčani so dobro nastopili mrežo gostov, vendar bi lahko dosegli še kakšen zadetek več. Skretni zadetkov so bili: Stefanovič 3, Najdov 1, Kolenc 1 in M. Tratar 1. Vrsto Mirenčanov bo zamenjal

ODBOJKA

Kemooprema : Bovec 1:3

Eno najlepših tekem zadnjih let so imeli ljubitelji odbojke v Trebnjem priložnost videti v nedeljo, ko so se domačini pomerili s moštvo Bovec, okrepjenim s igralcem Pušinarja in Jesenič, ki v Bovcu slušita vojaški rok. Dveurni boj je vodil sodnik Romih iz Novega mesta in se je končal s zmago zelo borbenih gostov s 3:1 (13, 15, —11, 11). Po tej tekmi je Bovec prevzel vodstvo v drugi slovenski ligi, moštvo KEMOOPREME pa je na drugem mestu.

ROKOMET

Semič : Brežice B 32:37

V četrtem kolu zasavske rokometne lige sta se pomerili ekipi Semiča in Brežice. Po boljji in učinkovitejši igri so zmagali gostje s 37:32. Pri zmagovalcih sta bila najboljša Šefine in Novosel, pri domačih pa Hočevar in Pašnik.

Novo mesto : Semič 31:20

Krško : Sevnica B 23:15
Sevnica B : BELT (Crnomelj) 23:22

Kje, kdaj, kdo?

Nogometaši Bele krajine bodo v nedeljo gostovali v Tolminu. V celjski podzemni ligi bodo naslednja srečanja: Zalec - Senovo, Opekac - Brežice in Vojnik - Celulozar. V ljubljanski podzemni ligi pa bodo igrali Litija - Mirna, Domžale - Elan in Dob - Odrad. Rokometaši in rokometnice Brežice bodo gostovali v Mariboru pri Braniku, Ribičani pa igrajo doma s Šoštanjem. V LCRL bodo srečanja Sevnica - Kršice in Krmelj - Hrastnik. Odbojkarji Novega mesta igrajo doma v Ljubljani, Trebnjanci pa v Trebnjem s TOMOSOM iz Koprca.

Dolenjci med najboljšimi

Ko smo najmanj pričakovali, se je kar dvema dolenjskima namiznoteniskima ekipama uspelo uvrstiti v I. republiško ligo. Dekleta Krškeve so s hvratno igro v Hrastniku šal pred tedni dokazati, da lahko igrajo tudi v zahtevnejši konkurenci. Nekoliko težje je šlo Novomeščanom, ki so morali v ponovljenem neposrednem dvoboju s svojimi tekmovalci ravenskim Pušinarjem odločiti, katera ekipa je boljše. Med tekmo je bilo to važno srečanje v Novem mestu. Brez večjih naporov so Somrak, Krne in Kapš zmagali in tako dosegli največji uspeh novomeškega namiznega tenisa v povojnih letih. Ker vemo, da so teniški igralci zbrav-

Namiznoteniski igralci Novega mesta (od leve) Kapš, Somrak in Krne so dosegli največji doseženi uspeh novomeškega namiznega tenisa z uvrstitvijo v I. republiško ligo.

Šport

Od tu in tam

KOČEVJE — Tek v počastitev zasedanja Kočevskega zborna je 2. oktobra organizirala športno društvo »Pioniri pri osnovni šoli Kočevje, pokroviteljica teka pa je bila občinska konferenca SZDL Kočevje. 47 tekmovalcev je teklo na 1200 m dolgi progi. Prvo mesto — s tem si je priboril zlato medaljo, postal v trajno last in prehodni pokal SZDL — je zasedel Jože Hudolinik — kovinarska šola, srebrno medaljo si je priboril Janez Zuk — Lesna šola, bronasto pa Ivan Novak — osnovna šola. Na tem teku so nastopili te tekmovalci iz Kočevske občine, v bodoče pa bo tako tekmovalje vsako leto, nanj pa bodo povabili tudi tekače iz drugih občin.

KOČEVJE — Na tekmovalju »Mestni sestank strelcov milicoe, ki ga je 30. septembra organizirala uprava javne varnosti Ljubljana, je ekipa postaje milicoe iz Kočevja zasedla četrto mesto. Za kočevsko ekipo so nastopili France Jarc, France Markovič in France Prunrl.

CELJE — Oslabljena moška ekipa atletov Novega mesta je pred dnevi nastopila na republiškem atletskem mostvenem prvenstvu. V vrstah Novomeščanov so manjkali Špiler, Somrak, Šahy in Virant. Dosegli so naslednje rezultate: 100 m: Dragaj 11,9, 110 m ovire: Skrabl 21,1; 400 m: Rataj 54,3, Šimunič 56,5; 1500 m: Košir 4:21,5, Bučar 4:28,4; 4x100 (Štrumbelj, Šimunič, Ketej, Dragaj) 47,1; 1500 m: Dragaj 17,5; daljina: Štrumbelj 5,30, Šimunič 6,18; krogje: Dragaj 54,17, Šimunič 48,88; krogi: Močina 9,90, Jenko 10,13 (M. H.)

SEVNICA — V okviru občinskih sindikalnih športnih igr je bilo tekmovalje v atletiki. Doseženi so bili naslednji rezultati: 100 m — 1. Pipan (Prosveta) 11,7, 2. Podlipnik (Kovinarska podj.) 12,0; 1000 m — 1. Podlipnik 2:39,0, 2. Fevčič (Metalna) 2:40,0 — Ergla — 1. Zapan (Metalna) 10,80, 2. Pipan 10,20; daljina — 1. Podlipnik 5,23, 2. Oluč (IUSCA) 5,15; višina — 1. Repovš (METALNA) 1,45, 2. Ivančič (Kovinarska podj.) 1,40. Na atletskem tekmovalju je vredno pohvaliti 56-letnega tekmovalca Sigmunda in Krmelja, ki je skočil v daljavo 4,30. (A. Z.)

BREŽICE — Sindikalne športne igre v počastitev občinskega praznika so v polnem teku. V tekmi bo za prvo mesto boj med ekipa občinske skupščine in gimnazije. V odbojki je v prvi skupini vrstni red naslednji: 1. gimnazija, 2. Cateška Toplice, 3. Slovenska vino, v drugi skupini bodo srečanja približno sredi. Končno se je tekmovalje v streljanju s malokalibrsko puško. Zmagala je prva ekipa IMV s 166 točkami. Končno je tudi tekmovalje v maleni nogometu. Zmagala je ekipa OKP iz Dobove, sledijo: IMV, Cateška Toplice in Tovarna pehšiva. (V. P.)

MIRNA — V prvenstvenem srečanju mladincev so mladi Mirenčani premagali vrstnike z Doba s 5:3 (A. T.)

KRSKO — Na igriščih ob bazenu in pred dijaškim domom se je v dveh skupinah odvijalo letošnje odlično tekmovalje šestih rokometnih ekip za prvaka krške občine. Končna uvrstitev ekip: 1. Celuloza, 2. ŠOP, 3. Obrtniki, 4. Preskrba, 5. Kovinarska in 6. Papirkonfekcija. Rezultati srečanj: Celuloza — Papirkonfekcija 9:5, Celuloza — Preskrba 12:5, Preskrba — Papirkonfekcija 3:0, ŠOP — Kovinska 8:6, ŠOP — Obrtniki 7:7, Kovinska — Obrtniki 7:7, Celuloza — ŠOP 12:3, Obrtniki — Preskrba 11:7 in Kovinska — Papirkonfekcija 3:0 (L. H.)

CRNOMELJ — Mladinci Bele krajine so gostovali v Zagorju in izgubili srečanje z Zagorjani s 4:1. Osnovni zadetek je dosegel Kure. (P. K.)

KRMELJ — Na oktobrem hitropoteznem šahovskem turnirju sta med 7 igralci delila prvo mesto Šrihar in Markovič s 10 točkami. Sledijo: Debelak in Ferhaz 7, Šidija 5 itd. Igral so dvokrožno. (B. D.)

NOVO MESTO — Do konca dolenjskih športnih iger so ostale še naslednje discipline: tenis, odbojka, kajaklanje in namizni tenis. Prvo mesto je že odločeno. Potovno bodo zmagali športniki PIONIRJA, ki so od večjih kolektivov vzeli to tekmovalje najresnejše. Trenutni vrstni red: 1. PIONIR 289, 2. Družbene službe 311, 3. NOVOTEKS 303, 4. NOVOLES 293, 5. KRKA 197, 6. Prosveta 125, 7. IMV 105, 8. Iskra (N. m.) 100, 9. Zeleničar 99, 10. GG 58 itd. (S. J.)

NOVO MESTO — Danes popoldne bo na Loid nastalo odbojkarško srečanje republiške moške lige med Novim mestom in Savo. Pričetek srečanja bo ob 8. uri. (R. I.)

LJUBLJANA — V soboto, 10. oktobra, bo v Ljubljani v hali Tivoli pregledno gimnastično tekmovalje, na katerem bodo nastopali mladi slovenski telovadci. Novomeščani bodo nastopali s tremi telovadniki. Ob tej priložnosti bodo preizkusili vse tehnične službe. (S. P.)

Portret tega tedna

Prva jugoslovanska sekira

Ko sem ga zagledal, ni bil tak kot K...an, da bi kobilico iz snežne gazi prestavil, zato da bi se cesarski kočiji, ki je imela pot tam mimo, umaknil. Prav tako pa bi lahko zadržal, da mu zdravniki gotovo ne bi priporočali telovadbe, češ da je prešibak. Ivan Strumbelj, 32-letni sekač iz Trebče vasi, zaposlen v straškem obratu novomeškega Gozdnega gospodarstva, je za leto dni uradno in z vsemi častmi proglašen za najboljšega jugoslovanskega sekača. Ta častni naziv in Stihlovo motorno žago, ki nazivu pritiče kot častna nagrada, si je Strumbelj priboril to nedeljo na osmem zveznem tekmovanju gozdarjev sekačev v Rogški Slatini.

— Boril sem se predvsem za ekipo, za slovensko čast in za izgubljene uvrstitve, ki so kvarile naš ugled, pravi zdaj Strumbelj, ki so ga v nedeljo na televizijskih zaslonih budno spremljale oči družine: žene, hčerke prvošolke in triletnega sina. Po n. o. ornem boju so si brčkone vsi oddahnili.

— Kje je šlo najteže, kaj ste začutili, da bi mogli premagati vse?

— Prejšnji teden na slovenskem prvenstvu me je uneslo skladanje celuloznega lesa, ko me je čas pretekel. Tokrat je šlo vse kot po masti: vsch osem disciplin tekmovanja sporeda sem gladko preskočil, tudi v klesčenju vej, ki je bilo izven konkurence, sem dobro delal in tudi zmagal. Boril sem se kajpak za slovensko vrsto. Šele ko so prvi večer, ko je bilo za nami polovico tekmovanja, razglasili rezultate in

ko sem bil na prvem mestu, sem pomislil tudi na zmago.

— Obilo spretnosti, moči, dobrih priprav, znanja in tudi sreče je potrebno za zmago. Kje ste bili najuspešnejši?

— Pri zasčku z motorno žago, kjer je bilo potrebno zarisati se smer padca, mi je šlo najbolj od rok. Delo sem opravil tako dobro, da bi drevo, če bi ga prežagal do konca, padlo do milimetra tako, kot je zahtevala naloga.

— Če bi prišel v Rogško Slatino silak, denimo Krpan, ki pa ne bi imel vaje, a bi bil spreten in sposoben — bi lahko zmagal?

— Prav gotovo ne: v našem poklicu bolj kot kje drugje velja zrek, da vaša dela mojstra.

— Veliko let ste še sekač, gozd je vaš drugi dom. Če bi vam ponudili, da bi zamenjali zdajšnje delo s pisarno, kaj bi rekli?

— Brez obotavljanja — da ne grem. Na gozd sem navezan, rad ga imam in po 11 letih, kolikor sem sekač, se ga nisem naveličal. Se več: dostikrat zaidem tudi polodne v gozd na gobe ali loviti polhe.

J. SPLIČAL

V jami je pozabil na

Novomeščan Milan Eržen je bil med prvimi, ki je čestit nemu rekorderju Milutinu Veljkoviču, ko je pri

Najhujše ure za jamarja Milutina Veljkoviča, novega svetovnega rekorderja, so se začele tisti hip, ko so podrl zazidano pregrado in je iz jame Samar, skozi katero teče tudi ponikalnica istega imena, stopil na prosto, med ljudi. Približno 6.000 ljudi si je hotelo ogledati zmagoviti prihod novega rekorderja, vsak ga je hotel potipati, potrepjati po ramenu: nastal je kloboš, ki so ga z odlično akcijo razrešili šele miličniki in redarji. Pred navdušeno množico so jamarja rešili v bližnjo hišo, da si je vsaj malo opomogel od strahu, ki ga je prestal že prvi hip, ko je po 11.111 urah spet prišel na sonce.

Milan Eržen, predsednik novomeškega jamarskega društva, je bil prav zadnjega septembra na službenem potovanju kajti »Krkca« ima v Svrliku svoj obrat. Do jame Samar, ki se bo odslej imenovala po njenem junaku, je 30 kilometrov prašne ceste. Vas Kopač Košara 30. septembra ne bo zlepa pozabila: star očamec je vzkliknil: »Ljudje, pogledajte, saj to je kot na beograjskih Terzijaht!« Zares, menda ne bo nikoli več toliko avtomobilov naenkrat, toliko ljudi kot tedaj, ko je Veljkovič po 463 dneh ali hidrološkem letu prišel iz jame.

Milan Eržen je moral vključiti brisalce avtomobila, da je od silnega prahu sploh videl skozi sipo: pes, s kolešči, z avtomobil, z vozovi so drli ljudje k jami. Potem je bila množica prikrajanana za vse, ko so jamarja odpekljali v hišo. Kosilo je trajalo tri ure; Eržen je bil med prvimi, ki se je pogovarjal z Veljkovičem in hkrati med redkimi Slovenci, ki so bili tam. O čem sta se pogovarjala jamarja, če ne o jamarstvu! Veljkovič je povedal nekaj svojih vtisov, Eržen mu je sporočil, da so slovenski jamarji nekaj dni prej

odkrili najglobljo jamo: Pološko jamo nad Tolminom, 402 metra globoko in več kot 7 kilometrov dolgo. O podvigu v 3.000 metrov dolgi jami je Veljkovič pisal dnevnik. Medtem ko o psu, kokosh in ni mnogo njih, ki jih teh njegov

Se je ustrašil množice ali pa lase, ki so mu zrasi v 463 dneh v jami Samar. Na to množico lj. Veljkovičevem prihodu iz jame. Na sliki: v spremstvu dr. Jovana srbskega jamarja, in drugih zapu domovanje, kjer je prebil (Foto: M. Eržen)

Živele so ga pol

Ciani Turističnega društva ljažo poljšjo razstavo — razst. oktobra — zbirajo tudi razst. ščine, ki so zabavne, pa tudi nam je pripovedoval Ivan Sm. skali na Sinjem vrhu pri Vincl

»Bil sem star 15 let,« je začel pripovedovati polhar Iva Sneler, sedaj že upokojenec, razen tega pa znan borec NOB, »ko je 1927 zajela svet kriza, posebno našo Belo krajino. Vse je trdo prišlo za delo, staro in mlado, da bi se za silo preživele. Za ves dan kosnje si lahko dobil 15 dinarjev.

Takrat pa so v vas prišli nakupovalci kož, ki bo za lepo poljšjo kožico plačali tudi po 20 dinarjev. Čeprav sem bil še skoraj fantič, sem se lotil lova polhov, je nadaljeval Ivan, »saj mi je to delo prineslo tudi največji zaslužek. Takrat je bilo veliko več polhov kakor danes, polhar-

Polharski

Polharska sekcija Turističnega prireja pod pokroviteljstvom sko-gozdarskega podjetja Kolen. oktobra prvi »Polharski teden.« je tak: Sobota, 10. oktobra. Ob polharske razstave in prostorih ture v Gaju.

Sreda, 14. oktobra — Ob 17. mu predavanje z diapozitivi o vstop prost.

Četrtek, 15. oktobra — Nočni branji revirjih

Sobota, 17. oktobra — Nočni branji revirjih

Nedelja, 18. oktobra — Ob 10 stave in podelitev priznanj udeležu tekmovanja, nato prijateljski Pugled.

V tem tednu bodo v hotelu p. reditve s plesom, in sicer: 11. tobra, vsakokrat od 19. ure dalje

IZBRALA JE OKNO JELOVICA

Tudi vi lahko nabavite naše stavbno pohištvo v maloprodajni trgovini »Jelovica« v Škofji Loki in v poslovalnicah z gradbenim materialom »Smreke« Maribor, »Slovenijales« Ljubljana, »Lesnine« Ljubljana, »Gramex« Ljubljana, »Potrošnik« Murska Sobota, »Murka« Lesce in »Izbira« Ptuj.

JABOLKA IN KROMPIR ZA OZIMNICO!

TRGOVSKO PODJETJE DOLENJKA

obvešča

cenjene potrošnike, da v prodajalnah SAMO-POSTREŽBA in SPECERIJA na Glavnem trgu ter MARKETU v Bršlinu in na Cesti herojev sprejemajo naročila za ozimnico:

- JABOLKA — kvalitetna plantažna: jonnatan, zlati in rdeči delišes in druga
- KROMPIR — cvetnik in igor

CENE SO KONKURENCE! KOLIČINE NAD 100 kg DOSTAVLJAMO NA DOM!

Pridružite se modernim ljudem ki pijejo

CYNAR

AMD SEVNICA

razpisuje

prodajo tovornega avtomobila TAM 4.500

s generalno popravljanim motorjem. Isključna cena je 35.000 din. Prodaja bo v petek, 19. oktobra 1970, ob 9. uri v delavnici AMD Sevnica.

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Princ se je ubil

■ (SAKSONSKI PRINC ALBERT) — padel je iz voza in se ubil. Spasili so se bili konji pred neicim dirjajočim vozom.

■ (POLITIČNI BANKET V PARIZU.) — Predsednik francoske republike je priredil gostijo francoskih županov; udeležilo se je banketa 27.000 županov.

■ (VOJNA NA KITAJSKEM.) — Tavanrednega se zdaj na Kitajskem ne zgodi ničesar, razen, da se tu in tam pojavljajo še vedno posamezni napadi boksarjev nad kristjane, kolikor se jih sploh še nahaja na Kitajskem. Pojavljajo se tudi po nekod nasprotja med rednim vojaštvom in boksarji. Poroča se tudi o klanju kristjanov v Mandšuriji.

■ (PREMESCANJE.) — Gosp. davčni kontrolar Ivan Jereb gre iz Novega mesta v Žužemberk. Kontrolor Alojzij Mušič iz Trebnjega v Novo mesto; pristav Albert Roos iz Novega mesta v Kostanjevico; kontrolor Alojzij Stirme iz Žužemberka v Trebnje in pristav Ivan Perharc iz Kostanjevice v Novo mesto.

■ (NA KORIST PRESERNOVEMU SPOMENIKU V LJUBLJANI) — prirede dne 7. oktobra novomeške gospodične pod pokroviteljstvom preblagorodne gospe dr. Sebgulcve gledališko predstavo, žive slike in koncert. Na vsporedu so mešani zbori, dvospevi violin in glasovirsole ter razne orkestralne točke. Natančen vspored se natančni pravočasno.

■ (GIMNAZIJA V KRANJU) — je veliko obiskovana, da otvorijo paralele. Novo zgrajeno poslopje je premagno.

■ (VELIKA SLAVNOST NA BREZJAH.) bo 7. okt. ob posvečevanju nove cerkve. K slavnosti pride 5 škofov in njegova eminenca Missia

■ (VOLILNI SHOD) — skliče bivši drž. poslanec g. Viljem Pfeifer na nedeljo 30. sept. v Gradacu v gostilni g. Julija Mazella.

■ (PREMOVANJE KONJ.) — Dne 15. sept. vršilo se je v Trebnjem, 17. sept. pa v St. Jerneju premovanje konj. Obširneje poročilo o obeh premovanjih prinesemo radi pomanjkanja prostora prihodnj.

■ (KLETARSKI TEČAJ.) — Podpisani namerava tekom letošnje zime prirediti dva ali tri kletarske tečaje v državni vzornih kleti v Rudolfovem. Vsak tečaj, h kateremu bode pripuščeno le 15 do 20 vinogradnikov, trajal bode dva ali tri dni. — Podučevalo se bode v vseh strokah umnega kletarstva, in sicer teoretično in praktično, v državni kleti, kjer bode tudi poučevanje raznovrstnih vin in novih državnih nasadov.

■ (NOVO DRUSTVO.) — V Ljubljani snujejo novo trgovsko društvo »Merku«. Dotični okliče priobčimo v prihodnji številki.

■ (NAKUPOVANJE BIKOV) — V Novem mestu in Mokronogu Deželni odbor bode danes v ponedeljek, dne 1. t. m. kupoval na živinskem trgu v Novem mestu 1 1/2 do 2 leti stare bike, in sicer ob 9. uri dopoldne. Popoldne ob 3. uri se bodo kupovali biki v Mokronogu.

■ (UMETNA GNOSTIJA) — za jesensko gnojenje so že tukaj in se prodajajo v skladiščih. kmetijske podružnice.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC, 1. oktobra 1900)

Sonce

al novemu svetov-
šel iz jame

egovem življenju ze
vemo, bo o razmišlja-
delu in spremembah,
je jamar doživljal v
111 urah, spregovoril
dnevnik.

J. SPLICHAL

no popravlja dolge
lamotnega življenja
ki se je zbrala ob
vedela odgovora.
Petroviča, znanega
Milutin Veljkovič
ur življenja.

e kožice

očevje, ki priprav-
bo od 10. do 18.
polharske dogodiv-
poučne. Eno takih
ko smo ga obi-

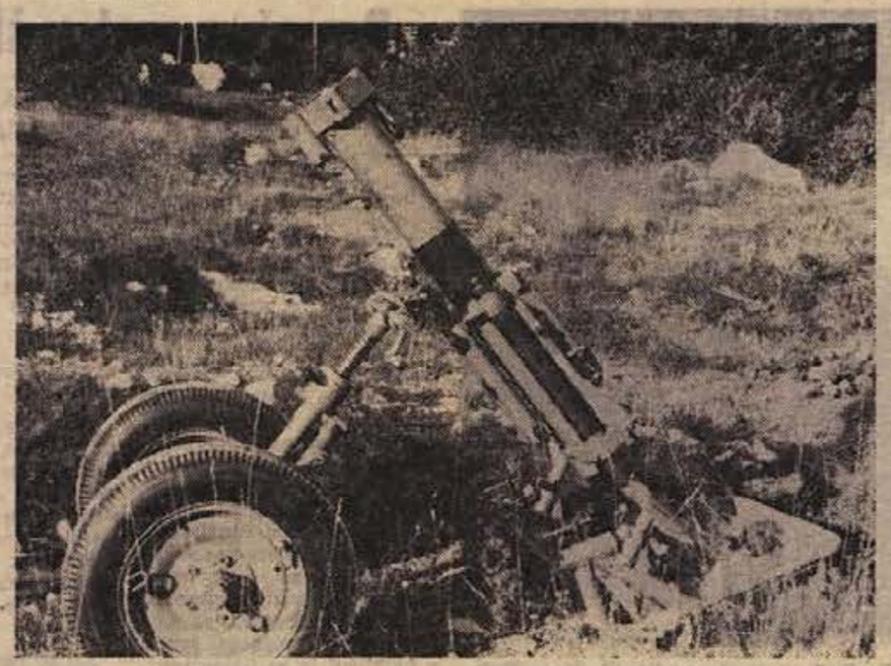
je bilo v naši vasi
noči, ko sem tujel
50 polhov. Ker so
loviti še drugi, sem
bil, da bom ostajal
noči v hosti in varo-
mi ne bi drugi pobl-
bov.

je postal mladi Ivan
polhar in se privadil
onoči. Na nekdanje
še danes rad spomi-
elbno hvaležen je pol-
so mu v tistih hu-
pomagati živeti, saj
poljšjo kožico dobil
za ves dan kožnje.
nelužba» pa je bila
zabavna hkrat.

A. ARKO

eden

drustva Kočevje
ruženega kmetij-
od 10. do 18.
rogram prireditov
18. uri otvoritev
poma telesne kul-
v Šeskovem do-
arstvu narave. —
ov na polhe v iz-
ov na polhe v iz-
tri zaključek raz-
encem polharske
estanek v hotelu
led zabavne pri-
18., 17. in 18. ok-

Včeraj, 7. oktobra, so slavili topničarji JLA svoj praznik — spomin na 7. 10. 1941, ko je prva partizanska topničarska baterija streljala na letališče v Kraljevu. Letošnji, zdaj že 29 »rojstni dan«, so topničarji naše armade pozdravili z novimi in dobrimi uspehi v vseh pogledih. Artilerija v JLA je sodoben rod vojske, sposoben, da vedno in ob vsaki priložnosti podpre vse druge rodove JLA v boju za zaščito domovine in obrambo naše neodvisnosti. — Na sliki: sodoben metalec min je eno izmed orožij topničarjev v JLA

Paberki z „Gorjancev 70“

Glavni starter na dirki Marjan Šeno se je večkrat potohil, da mu glasno brneči avtomobilni sušijo grlo. Če ne bi to vedel, da je Marjan še vedno soliden športnik, bi si to njegovo izjavo po svoje tolmačili...

Organizatorji so pokabili Poslani na cilj zlati venec za najhitrejšega voznika v Gorjancih. Zato se je našlo iz vodstva dirke napotilo k dolenjskim dirkačem, da bi venec med dirko peljali do Vahte. Vendar so se ga vsi branili, mislili so si: kaj ga ponujate nam, da j ga stroku, saj ga ne more nihče več prekositi. Nato ga je odpeljal Vlado Marolt...

Roka mladeniča, ki je podstavljala leseno ocklo pod kolosa vozil na startu, je obpo vedala, ko je s starta zbrzel kamničau špenec. Rdeči Austin-Morris je s seboj odnesel tudi majhen kos lesa. Smeš med gledalci ni izostal...

Javnost je bila na dirki tokrat obveščena o vseh dogajanjih ob progi. Ozvočenje, ki je teklo ob vsej 8.800 metrov dolgi trasi, je izjemoma delalo brezhibno...

Akreditirane novinarje, ki jih je bilo letos na Gorjancih 17 je najbolj navdušilo, da so že 15 minut po končani prvi dirki osvojena končani tekmi dobili neuradne rezultate...

Najbolj navdušene navijače je imel nekdanji se motorist — dirkač Leon Pintar. Kadar je očka dirkal, sta njegova dva sinca hotela kar preskočiti ograjo, ki je sicer držala nazaj tudi močnejše gledalce...

Ciljni transparent je v noči med soboto in nedeljo isgalnil. Vemo za vse močnejše zbiralce, vendar da bi kdo zbiral transparente, pa še nismo slišali...

Igra »Streča pada z nebes«, ki jo je z pomočjo letala pripravila priljubljena serija za mlade Antena, je imela velik odmev v Gorjancih. Mladi in stari so se udeležili jesonškega kroga sčez drn in strne, ki je zelo uspel...

SLAVKO DOKL

● ... Mercatorjeva trgovina Pri vodnjaku do kmalu propadla, ker je novinar Miloš Jakopec upokojen in ekspres kavo kuha sam.

● ... Po Slovenski popevki 1970 so se ljudje zanimali za pesem »iščemo očka«. Tatjana Gros tudi.

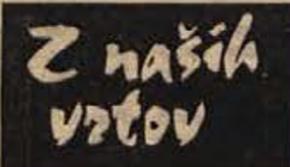
● ... Zadnji sklep o podražitvi kruha je sprejel zvezni izvršni svet. Adolf Suštar tokrat ne bo nasprotoval podražitvi, češ da se bo delavski standard znižal.

● ... Sodnik za prekrške Vladimir Bajc bi moral zaslišati samega sebe, ker ne plačuje redno partijske članarine.

● ... Zeljko Gerbec, šef novomeškega tenisa, je že toliko povedal o svojih zastugah za novomeški tenis, da se mi včasih zdi, da smo Franuloviča vzgojili na Loki.

● ... Boris Gabrič dolgo ne bo hvalil nobene partijske organizacije: odkar je pohvalil prvi novomeški teren, Andrej Grca ni več sklicel sestanka in še članarino so prenehali pobirati.

● ... Umestno skrb je pokazala žena trebanjskega občinskega sodnika za prekrške, ki je sporočila milničnikom, naj ustavijo njegova moša, češ da vozi v njen.

Saj sami vidite, kako nam gre...

Dijakinja je bila pri predmetu družbena ureitev vprašana, kateri so dokazi, ki potrjujejo, da država pri nas odmirna. Vendar odgovora ni bilo takoj: Dekle je precej časa odlašala, preden je spregovorila: »Kaj ne vidite sami, kako nam gre slabo...«

Spomini na Deveto

(Nadaljevanje in konec)

V novih razmerah, v novi brigadi, sem se takoj vživel v položaj, čeprav sem prišel iz »najvišjega« štaba. Ze mnogo prej sem se z enotami Zapadno dolenjskega odreda (ZDO) večkrat srečal in veliko kadrov sem že poznal. Prav ta odred pa se je razvil v IX. brigado. Tiste oktoobrskne dni je bil štab brigade v Tomišlju, nastanjen v župnišču in sosednjih hišah. Povem naj še, da so se me tovariši in tovarišice resnično veselili.

Komandant Mile (Cubrič) mi je potrpežljivo razkrival svoje poveljniške zadeve; njegov namestnik Vinko Robek (zdaj stoođstotni invalid, narodni heroj, živi v Grmovljah pri Skočjanu) je bil z enim bataljonom še v Kočevju, kjer je vojaško varoval Kočevski zbor. Namestnik komisarja je bil Sandi (Avgust Farčnik iz Ljubljane) in si je prizadeval spraviti v red nastajajočo brigadno partijsko organizacijo. Brigadni obveščevalec Niko Mevzelj (iz Mokronoga) je imel izredno dober pregled nad sovražnikom, saj so mu prebivalci množično in zelo domiselno pomagali, čeprav je bilo iz teh krajev tudi pri belogardistih nemalo ljudi. Intendantu Francetu Jeriču (tudi iz Mokronoga) je »vrba rodila grozdje«, ko je na njivi odkopal farovski zaklad: sod vina, sod žita in še kaj. Brigadni kuharica Pepca (iz Preserij, zdaj poročena Medved v Ločni pri Novem mestu) je skrbela za okusne in izdatne obroke. Sajetov Franček (iz Novega mesta) je vodil ekipo brigadne kulture, ki se je izpopolnjevala in kasneje zrasla v pomembno žarišče partizanskega novinarstva, izvirne kulturne in umetniške ustvarjalnosti (naj omenim samo nekaj njenih pokojnih članov: Marijan Kozina, Nikolaj Pirnat Lojze Potokar in drugi). Tu so bili ali so kmalu prišli še France Kosmač, Boris Grabnar, Gojko Pipenbaher in še mnogi drugi. Brigadni zdravnik dr. Peter Deržaj je s svojo ekipo odlično preventivno in kurativno delal. V brigadnem pratežu sem našel imenitnike, kakor npr. univ. prof. inž. Svita Lapajnet (partizansko ime »Konjenik«, tipična ljubljanska intelektualna srajca, se je b spravil k brigadnim skladiščnikom in h konjevodcem).

Tu so bili še France Bragar, bančnik iz Ljubljane; za operativnega oficirja je prišel Polde, Lavoslav Dolinsek. Tu je bila tudi Zenka-Božena Vidmarjeva, imenitna sekretarka Zveze komunistične mladine (SKOJ). Terlepov Francelj s Trebelnega je dolgo komisaril štabni oči. V tej četi so bili sijajni kadri (inž. kemije Bojan Zaletel, sedanji izvedenec ZN v Turčiji, inž. Račo Čotar in drugi, zraven njih pa pastir Fonzi, hlapec Rapelj, minerci, ostrostrelci, šoferji in mehaniki, učitelji in veterinarji, dijaki, študentje in rudarji, mesarji in gozdarji, pravi kmetje in bajtarji, bivši poklicni vojniki, žandarji in drugi). Vsega skupaj nas je bilo v brigadi skoraj 1200.

Lahko je bilo takrat zbrati ljudi v veliko enoto po obliki; toda to veliko enoto po vsebini zlitih v enotno veliko skupnost samostojnih posameznikov pa ni bilo lahko delo. Kaj takega lahko naredimo ljudje le v izjemno pomembnih revolucionarnih zgodovinskih obdobjih. Zračanje velike množice v enotno in organsko enovito revolucionarno vojaško enoto — to je moj najlepši, trajen spomin na preraščanje zapadno-dolenjskega odreda v deveto slovensko narodnoosvobodilno udarno brigado.

Z območja med Krimom in Mokroem ter Ljubljano in Vrhniko smo se skozi Skofljičo oziroma čez Šmarje-Sap in Grosuplje premaknili v dolenski hribovje severno od Višnje gore in Stične, da bi napadali in uničevali nemške postojanke med Savo in tako imenovano nemško-italijansko mejo na območju med Litijo in Radečami. V tem pa so Nemci že rinili iz reškega Kvarnerja in severnega Hrvaškega Primorja proti Delnicam, od tu pa naj bi prek Broda na Kolpi in Kočevja prišli v Ljubljano iz južne smeri. Zato je brigada, kar se je le dalo naglo odhitela proti Kolpi.

Približno dva tedna kasneje je brigada, trdna kot skala, čeprav številčno zmanjšana za celo tretjino, bila Nemcem že za hrbtom. Ves teden je IX. brigada zadrževala Nemce od Kolpi — bivša jugoslovska vojska je v enako dolgem času v aprilski vojni 1941 brezpogojno kapitulirala. Samo teden dni kasneje je brigada po umikanju v obliki spirale že z vso silo udarila v hrbet nemških elitnih enot v okolici goteniškega Sneznika. V novembru 1943 smo bili v Gorskem Kotarju, kjer smo ostali do februarja 1944. S pomočjo drugih enot XVIII. divizije smo osvobodili ves Gorski Kotar nad Sušakom in Ogulinom ter v sodelovanju s hrvaškimi enotami že blokirali Ogulin.

Marca 1944 smo v ponavljajočih se naletih napadali Ribnico, vmes pa smo bili še na Fijavi gorici pri Ljubljani. Prvega maja 1944 sem odšel iz brigade; bil sem žalosten in potr. Brigada je ostala trdna, čeprav izmučena in številčno zdaj le še polovična. Toda žalost in potrnost ni izvirala le iz izmučenosti in umiranja soborov. Nastopilo je obdobje hitrega preraščanja partizanske vojske v redno armado. Zal kasnejši izdajalec Pero Popivoda ni bil edini med takratnimi štabovci, ki je znal demagoško pripisovati zasluge sebi v prid, slabosti in neuspeha (tudi lastne) pa prevaliti celo na tiste sebi podrejene, ki so z umiranjem do zadnjega hipa izpričevali svojo human a resnično borbeno revolucionarno pripadnost.

Vojvodstvo in nadutost posameznih poveljujočih kadrov je bila velika slabost znotraj naših vrst. Ponovno s. je zaostila diferenciacija znotraj Osvobodilne fronte. D. bi slovensko ljudstvo še bolj trpinčili, so sovražniki ustanovili še »črno roko«, najbolj potuhnjeno in zahrj gestapa na Dolenskem. Vse to je prišlo do izraza toliko fašistično teroristično ubijalsko drhal, podaljšano r. boj, ker so domobranci pod nemškim vodstvom takrat že našli ustreznejšo taktiko boja proti partizanom. Med drugim so ustanovili štiri udarne bataljone. Toda vse to so bile le začasne, čeprav hude in zelo resne vojaške ter politične težave. Kaj hitro smo tudi to premagali in zgradili zaradi izredne ter dinamične politične trdnosti in odločnosti Partije redno, po duhu pa pravo ljudsko, revolucionarno armado.

Po zmagi in osvoboditvi sem izpolnjeval naloge v Trstu, na Koroškem, med Zagrebom in Jesenicami. Ko sem se prvič mogel ustavit v Ljubljani, sem v njej našel zmagovito IX. brigado kot posadno enoto svobodno, nikoli pokorjene Ljubljane. Srce in duša sta bila marna in veselje je preklopilo ter zalilo bolečine minulih dni, mesecev in let...

FRANCI KOLAR

Končno so ustregli pekcom

V Sloveniji je bila brežiška občina ena tistih, ki do 6. oktobra ni sprejela zahtev za podražitev kruha. Svet za gospodarstvo je konec septembra želje brežiške pekarnice in zasebnih pekov ponovno obravnaval in predlagal skupščini, naj jim ugodno priporoči za zvišanje cen je dal tudi Zavod SRS za cene. Skupščina je na torkovski seji upoštevala zahtevo pekarnic za zvišanje cen pšenice in moke. Ceni kruha bomo odslej plačevali po 1,80 din, polbeli po 2,20 din in beli po 2,60 din. V teh cenah je pri vseh vrstah kruha upoštevano obvezno zvišanje za 20 par pri kilogramu.

Poslovni duh zmaguje

Za sejo občinske skupščine, ki je bila 6. oktobra v Brežicah, so dobili odborniki analizo gospodarskega uspeha v prvem polletju. V delovnih organizacijah je zadržala poslovna miselnost in konec junija je bilo v občini na razpolago več sredstev kot decembra 1969. Skupščina je priporočila podjetjem, naj povečujejo osebne prejemke samo tam, kjer to opravičujejo produktivnost in ekonomičnost. Na seji so imenovali komisijo za popis prebivalstva in delegacijo za obisk proslave 25-letnice osvoboditve v bratski občini Veliki Plani.

Javna zahteva občine v Brežicah

Na seji skupščine 6. oktobra so odborniki sklenili, da bo srednjeročni razvojni načrt brežiške občine nastajal istočasno z dolgoročnim programom. Za pristop k načrtovanju v Sloveniji ni nihče izdelal napotkov. Zato je občinska skupščina javno zahtevala, naj republika to čimprej zagotovi.

180 podpor za ostarele
V brežiški občini prejema občinsko podporo okoli 180 prebivalcev. To so večinoma ljudje, za katere nihče ne skrbi, in mnogi od njih bi potrebovali še druge oblike pomoči. Z denarjem, ki ga dobivajo od občine, težko živijo, če ni dodatnih virov za preživljanje.

Spet nov rastlinjak
Na Čatežu postavljajo za Agrario novo zastekljeno hallo. Končana bo do občinskega praznika, torej do konca meseca. Ta rastlinjak meri šest tisoč kvadratnih metrov in je prav tako kot drugi namenjen gojenju nageljnov. Ogrevani ga bodo s termalno vodo. Z njim vred bo imela Agraria pod steklom 26.000 m² površine.

NOVO V BREŽICAH

SALON POHISTVA V NARODNEM DOMU. Trgovsko podjetje Ljudska pohištva je preselilo pohištvo iz lokala Dom v novi prodajni prostor, ki so ga uredili v bivšem Narodnem domu. Nova trgovina je založena tudi z dekorativnimi tkaninami, s posteljnino, namiznimi prti in drugim blagom za gospodinjstva, naprotaj pa ima še parket in stavnico opremo. Lokal je zelo prostoren in mikavno urejen. Kupec ima v njem dober pregled nad vsem, kar je trenutno na voljo, in se stane za pohištvo laže odloči, ker si ga lahko pred nakupom temeljito ogleda.

V PETIH MINUTAH NA MESTU. Vaje v požarnovarnostnem taktu so potekale, da so brežiški gasilci in gasilci iz okoliških krajev dobro pripravljene za morebitni požar ali kako drugo nesrečo. Na vaji, ki je bila pred dnevi na Čatežu, je sodelovalo 9 družtev z vozili. Silena v Brežicah je ob 17. uri naznanila požare, ki je za vsaj ožbruhanil na štirih mestih

Do občinskega praznika 28. oktobra bodo imeli delavci Kovinoplasta z Jesenice na Dolenjskem novo streho. Za lastno delovno halo je kolektiv prilabil 120 tisoč din, skupščina pa jim je omogočila najetje posojila za 427 tisoč din.

(Foto: J. Teppey)

SZDL: ČLOVEKOLJUBNOST V VSE ORGANIZACIJE!

Da ne bomo otopeli za pomoč sosedu

Ljudem v stiski so potrebne različne oblike pomoči - Do sredine novembra bodo v brežiški občini zbrali podatke o ostarelih in bolnih

Nihče, kdor je na stara leta ostal doma sam, bolehen ali onemogel, naj bi čez zimo in tudi vna prejel ostal brez pomoči. Tako je izzvonel sklep prve seje koordinacijskega odbora za pomoč ostarelim in bolnim občanom v brežiški občini.

Oktober je mesec za zbiranje podatkov o številu pomoči potrebnih ljudi na vasi in v mestu. To nalogo bodo do srede novembra opravili krajevni uradi ob sodelovanju komisij za socialno varstvo. Ponekod te komisije delajo, marsikje pa žive le na papirju. Ob tej priložnosti jih bodo morali zdravit, saj šef krajevnega urada sam tudi ne bo mogel dobro opraviti popisa.

Na seji odbora za usklajevanje akcij za pomoč osamelim in onemoglim ljudem so menili, da morajo zbrati podatki čimbolj stvarno prikazati razmere, v katerih živijo občani svojo življenjsko jesen. Pretiravanje ne bo nikomur koristilo.

Anketiranje je torej prvi korak do organizirane pomoči, težišče dela pa v krajevnih skupnostih, tam, kjer ljudje živijo. O tem, kako pomagati ljudem, se bodo morale organizacije in društva dogovarjati skupaj in usklajevati svoje načrte. To velja za občino in za vasi. V občini pričakujejo koordinacijski odbor pri SZDL odziv pri vseh organizacijah, pri sindikatu, Zvezi mladine, Rdečemu križu, društvi prijateljev mladine, pri skup-

ščini in službi za socialno varstvo. K sodelovanju vabi tudi ustanove, bolnišnico, zdravstveni dom in šole. Le tako bi bila pomoč lahko vsestranska. Sama podpora ni dovolj.

Ljudem je lahko potrebna pomoč pri gospodinjstvu, nega na domu, popravo hiše, pomoč v obutvi in obleki, zdravniška pomoč, občasni obiski potrošne sestre in podobno.

Drugi si spet želijo več stika z okolico, s sosedi. Morda bi jim bil dobrodošel nasvet, da bi znali bolje iz-

koristiti svoj denar za to, da bi zdravo živeli in si več privoščili. Marsikdo trpi pomanjkanje, čeravno ima dovolj zemlje. Prodati ali oddati občini pa si je ne upa, ker tega ne želijo dediči. In prav ti se dostikrat le malo zmenijo za težave stare tete, strica ali celo staršev.

J. TEPPEY

PREVOZ uspešno posluje

Pri transportnem podjetju Prevoz v Brežicah so se letos povečali poprečni osebni dohodki na zaposlenega od 1166 na 1314 dinarjev. Občinsko poprečje so precej presežili. Podjetje je povečalo prevozne storitve za 5 odstotkov. Na dobro poslovnanje je vplival tudi nakup desetih novih tovornjakov.

Gospodarjenje z lastnim denarjem

Skupščina v Brežicah je na torkovski seji sprejela priporočilo delovnim organizacijam. V njem jih opozarja, naj krepijo lastne sile in zmanjšujejo udeležbo tuje denarja za obravnavanje proizvodnih zmogljivosti. Doma prigrisodanjeni denar naj oplemenitijo s krediti za smotrne investicije.

Frutella

Do septembra 38.466 nočitev

V Čateških toplicah so v prvih osmih mesecih tega leta za 50 odst. povečali število nočitev v primerjavi s istim obdobjem lani. Zabeležili so porast zavarovancev, invalidov in članov Združenj borcev ter samoplačnikov. Zmanjšalo se je število tistih, ki jih pošiljajo na zdravljenje in oddih podjetja, to pa zaradi neenakomernega pošiljanja.

ZA PERSPEKTIVNE NAČRTE PODJETJ SE MUDI

Gozdarji so prehiteli vse druge

V prvem polletju sta poslovali z izgubo le dve podjetji v brežiški občini - Opozorilo sveta za gospodarstvo pred pretiranimi skoki cen, izplačevanjem previsokih osebnih dohodkov - Za obrate ni podatkov

Konec minulega tedna je svet za gospodarstvo občinske skupščine v Brežicah namenil sejo o cenah gospodarjenja v prvi polovici leta. Podatke sta mu pripravila Služba družbenega knjigovodstva in oddelek za gospodarstvo pri skupščini.

Gospodarske organizacije so povečale dohodek za pet odstotkov. Najboljše uspehe je letos doseglo Gozdno gospodarstvo, Obrtno kovinsko podjetje iz Dobove in Prevoz iz Brežic. Kolektiv Gozdnega gospodarstva je ustvaril desetkrat več dobička kot lani. Na to je delno vplivalo povpraševanje po lesu na tržišču, povišanje cen, delno pa tudi izboljšana organizacija dela in zmanjšanje števila zaposlenih. Z mehanizacijo se je storilnost precej povečala. Število delavcev so zmanjšali od 494 na 420, količinski obseg dela pa je bil večji kot leto dni prej. Podjetje je navezalo poslovno-tehnično sodelovanje s tovarno papirja v Krškem za odkup celuloznega lesa.

Povpraševanje pri naročnikih je ugodno vplivalo tudi na kovinarsko podjetje v Dobovi, ki je imelo prav tako možnosti za dvig cen. Podobno velja za Prevoz. Nasploh je bila gospodarska dejavnost v občini živahnjša kot v minulih letih, čeravno se ni povsod vidnejših uspehov.

Z izgubo sta zaključila prvo polletje Tovarna pohištva v Brežicah in rudnik Globoko. V tovarni računajo, da bodo do konca leta poslovanje popravili. Rudniku se prav tako obeta, da bo z večjim odjemom gline doma in v tujini kmalu izpolnil sanacijski načrt in da bo prihodnje leto ugodnejše. Člani sveta so ponovno ne-

Nasveti ob kavi in cvetju

AGRARIA odpira novo cvetličarno

Hortikulturno društvo v Brežicah je bilo ustanovljeno aprila letos in ima že 245 članov. Predsednik Anton Krušnik, vrtnar pri Agrarii, se rad pohvali, da prihajajo vsak dan nove prijave. Pred nekaj tedni so člani obiskali Gradec onstran meje. Blizu sto izletnikov si je tam ogledalo pet vrtnarjev - lončnice drevesnice, cvetličarne, park in sodobne rastlinjake z vrtnicami. Tudi ljubljansko razstavo cvetja so obiskali.

Tovaris Krušnik bo prevzel prihodnji mesec vodstvo nove cvetličarne, ki jo v Brežicah odpira Agraria. Za mesto bo to prijetno presenečenje. V njej bodo prodajali šopke, vence, semena, zaščitna sredstva, vaze, sveče in še darila bodo zavijali po želji strank.

V katalogih in revijah si bodo te lahko zbrale, kako naj jim pripravijo darila.

Vence in šopke bodo dostavljali tudi na dom. Vsaka stranka se bo v novi cvetličarni lahko posvetovala o vsem, kar zadeva vrt, urejanje doma in cvetja, in še o mnogih drobnih stvareh, ki jih zdaj ne more zvedeti.

Nova cvetličarna bo prevzela tudi skrb za ureditev cvetja v hotelih in restavracijah za vsak dan ali za posebne priložnosti. Odprta bo 1. oktobra.

Anton Krušnik - nanj se bodo stranke obračale za nasvete v novi brežiški cvetličarni.

Kaj bo s pekarno v Brežicah?

Mestna pekarna v Brežicah dela v zelo slabih razmerah. Prostori so skrajno neprimerni. Sanitarna inspekcija predlaga, da bi bilo treba zgraditi novo ali jo preurediti, sicer pa jo bodo morali prej ali slej zapreti. O obljubi za gradnjo nove pekarnice, ki so jo Brežičani dobili, ko se je pekarna pridružila Merxu iz Celja, ni več sledu.

V brežiški občini je šest pekarn. Začasno je zaprta pekarna na Bizeljškem.

ZA PERSPEKTIVNE NAČRTE PODJETJ SE MUDI

Gozdarji so prehiteli vse druge

V prvem polletju sta poslovali z izgubo le dve podjetji v brežiški občini - Opozorilo sveta za gospodarstvo pred pretiranimi skoki cen, izplačevanjem previsokih osebnih dohodkov - Za obrate ni podatkov

Konec minulega tedna je svet za gospodarstvo občinske skupščine v Brežicah namenil sejo o cenah gospodarjenja v prvi polovici leta. Podatke sta mu pripravila Služba družbenega knjigovodstva in oddelek za gospodarstvo pri skupščini.

Gospodarske organizacije so povečale dohodek za pet odstotkov. Najboljše uspehe je letos doseglo Gozdno gospodarstvo, Obrtno kovinsko podjetje iz Dobove in Prevoz iz Brežic. Kolektiv Gozdnega gospodarstva je ustvaril desetkrat več dobička kot lani. Na to je delno vplivalo povpraševanje po lesu na tržišču, povišanje cen, delno pa tudi izboljšana organizacija dela in zmanjšanje števila zaposlenih. Z mehanizacijo se je storilnost precej povečala. Število delavcev so zmanjšali od 494 na 420, količinski obseg dela pa je bil večji kot leto dni prej. Podjetje je navezalo poslovno-tehnično sodelovanje s tovarno papirja v Krškem za odkup celuloznega lesa.

Povpraševanje pri naročnikih je ugodno vplivalo tudi na kovinarsko podjetje v Dobovi, ki je imelo prav tako možnosti za dvig cen. Podobno velja za Prevoz. Nasploh je bila gospodarska dejavnost v občini živahnjša kot v minulih letih, čeravno se ni povsod vidnejših uspehov.

Z izgubo sta zaključila prvo polletje Tovarna pohištva v Brežicah in rudnik Globoko. V tovarni računajo, da bodo do konca leta poslovanje popravili. Rudniku se prav tako obeta, da bo z večjim odjemom gline doma in v tujini kmalu izpolnil sanacijski načrt in da bo prihodnje leto ugodnejše. Člani sveta so ponovno ne-

skokom cen in osebnih dohodkov. Opozoril jih je, naj ne zanemarijo sestavljanja perspektivnih načrtov in naj še naprej preučujejo možnost integracije ali poslovne sodelovanja, če delovne organizacije ne vidijo prihodnosti v samostojnem poslovanju.

J. TEPPEY

Cement sproti odpeljejo

Trgovsko podjetje Preskrba iz Krškega je septembra prodalo 292 ton cementa. Poraba je letos izredno velika, kajti prejšnja leta so ga imeli tekočno količino dovolj za pol leta.

RADIO BREŽICE

PETEK, 9. OKTOBRA: 16.00 - 16.15 - Napoved programa in poročila. 16.15 - 16.35 - Nove plošče RTH. 16.35 - 16.50 - Novosti zdravstvenega zavarovanja - tema za javno razpravo - II. del - 16.50 do 17.00 - Obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 - Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.
NEDELJA, 11. OKTOBRA: 10.30 - Domače zanimivosti - Poročilo s seje občinske skupščine Brežice - Do novega leta je Gozdalec - nedeljski razgovor v Glasbena lista - O vsem, kar je rudiško boken - O vsem, kar je rudiško s sabo priznala krta - Vrtolarjevi napotki za oktober - Za naše vi napotki za oktober - Iz Konrad Kostovalec - Inž. Konrad Kostovalec - Naša proizvodnje trsnih cepic - Naša predpisi - Povebljeni ljenci in predpisi - Iz naših pevni - Sacha Distel - Obisk v krajevnih skupnosti - Obisk v Krškem - Obvestila, reklame in sponzor kinematografov. 12.30 do 14.30 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 13. OKTOBRA: 16.00 do 16.15 - Napoved programa in srečanje s pihalnim orkestrom Francija Puharja s pevci - 16.15 do 17.15 - Poročila - Svetujemo vam - Jugoton predstavlja - Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - Tedenski športni komentar - Obvestila, reklame in pregled filmov - 17.15 - 18.00 - Mladinska oddaja - To zimo še doma, pogovor o perspektivni podolske mladine.

Mleko je še vedno prepoceni

Kmalu 1 milijon litrov mleka z krške občine

Lani so v krški občini odkupili 500 tisoč litrov mleka. Letos se bo ta količina povečala na 650 tisoč litrov, v nekaj letih pa bo po napovedih Agrokombinata narasla na 1 milijon litrov.

Po naročilu domačega kombinata pričakujejo to jesen 17 pasemskih krav iz uvoza. Za uvožene krave bo treba odšteti 120 tisočakov. Kmetje jih bodo dobili na triletno odplačilo, če bodo ob prevzemu dali zanje tretjino vrednosti.

Spodbuda Agrokombinata in kmetijske pospeševalne službe bi imela med kmeti več odziva, če bi se zvišale odkupne cene za mleko. Kmet, ki bo dobro prodal mleko, bo sam od sebe rešil več krav, te pa bodo dali več telet za pitanje, za le več za prirejo.

Kooperanti že imajo nekaj izkušenj. Trenutno je pod nadzorstvom 390 krav, za oddajo mleka pa je sklenjenih 220 pogodb. Ivan Abram z Dobrave pri Prekopi je med tistimi, ki so se prvi začeli specializirati za rejo molznic. Predtem se je ukvarjal s pitanjem živine, dve leti nazaj pa ima v svojem hlevu samo molznice in njihov naraščaj. Krmo prideluje večinoma sam, zato si je dokupil še nekaj zemlje. Njiv in travnikov ima 9 ha, gozda pa okoli 10 ha. Na svojem posestvu je vpeljal pašnokošni sistem. Za trav-

niko je uporabil tudi njive, na katerih je prej sejal pšenico.

Abramovi oddajo na leto po 30 tisoč do 32 tisoč litrov mleka. Gospodar meni, da so sedanje cene premiške. Po njegovi oceni bi morali plačevati mleko po dinar in pol. Ta zahteva je po njegovem mnenju zelo realna, nič pretirana. Dinar je torej najboljša spodbuda za preusmerjanje gospodarstev na vasj.

J. TEPPEY

1,650.000 din za polnilnico

V kostanjeviški kleti pripravljajo prostor za vinsko polnilnico, ki bo še letos presenetila ljubitelje cvička s pristno kapljico v steklenicah z zaščitno znamko. Za slovensko tržišče bo cviček iz kleti AGROKOMBINATA v Kostanjevici razveseljiva pridobitev. Kombinac je namenil za to investicijo 1,650.000 dinarjev.

Samo 25 se jih je odzvalo

Pridelek sadja bodo pri Agrokombinatu v Krškem težko pospravili. Za obiranje se je prijavilo sicer 45 interesentov, na delo pa jih je prišlo komaj 25. V podjetju so v skrbeh, kako bo prihodnja leta, ko bo obrodilo več nasadov.

Kruh za 50 delavk

V Labodu (obrat Krško) so letos zaposlili 50 novih delovnih moči. Za pridobitev in polno produktivnost bodo novinke potrebovale tri leta. V tem času bodo prejemale tudi manjše osebne dohodke. To bo vplivalo na poprečje prejemkov v obratu, če ga ne bodo prikazovali ločeno za stare in nove delavke.

Za 55 vagonov manj hrušk

Deževje okoli 1. maja je napravilo AGROKOMBINATU precej škode. Ravno tedaj je v nasadih cvetele hruške in zaradi slabega vremena niso bile oplojene. Pridelek je bil tako za 55 vagonov manjši, kot bi bil sicer. Jablane pa so dobro obrodile.

Z. SEBEK

DOMAČA TEKSTILNA INDUSTRIJA NI KOS SODOBNIM ZAHTEVAM

Zakaj uvažate blago, tovariš!

Ko so na zadnji seji zbora delovnih skupnosti ravnavali polletne uspehe gospodarjenja v krški občini, je odbornik vprašal direktorja tovarne LABOD, zakaj uvažajo blago za svoje izdelke.

Ni mu šlo v račun, da naša tekstilna industrija nima dovolj dobrega blaga za moške srajce in drugo konfekcijo. Tovariš Petan je takole odgovoril:

Naše izdelke večinoma izvažamo in za izvoz delamo srajce iz uvoženega blaga. Naši kupci v zahodnih deželah zahtevajo prvovrstno kakovost izdelkov. Naša industrija tekstilnega blaga tem zahtevam še ni kos. Trudimo se in tudi doma iščemo kvalitetno blago, toda za sedaj nismo zadovoljni.

Pri sestavu surovin naše tekstilne tovarne zelo zaostajajo za tekstilno industrijo v tujini. Za primer vam bom povedal tole: v zadnjih dveh letih smo morali več kot 70 odstotkov doma kupljenega blaga poslati nazaj.

V tovarno dobivamo blago s šest do sedem odstotnim krčenjem, kupci pa ga upoštevajo le 1 do 1,5 odstotka. Domača proizvodnja tem zahtevam ni donusla. Če hočemo naše izdelke prodajati v tujino, smo prisiljeni blago uvažati in šivati srajce iz

Direktor Laboda Zdravko Petan: Kakovost naših izdelkov je odvisna od kakovosti blaga, zato ga uvažamo. Z domačimi tovarnimi imamo žal, slabe izkušnje (Foto: J. Teppey)

boljšega blaga Sicer pa tudi domači kupci niso dosti manj zahtevni. Vsakdo rad kupi boljši izdelek, če ga lahko dobi.

J. T.

Izvoljena Zvone Dragan in Aleksander Skok

Na četrti seji konference Zveza komunistov, ki je bila v Krškem 22. septembra, so izvolili dva člana nestalnega dela konference ZK Jugoslavije. Komunisti so se soglasno odločili za oba predlagana kandidata, za Zvone Dragan in Aleksandra Skoka. Seja je bila dobro obekana. Na njej so sprejeli tudi delovni načrt za obdobje od oktobra 1970 do maja 1971. V tem času čaka komisije in konferenco vrsta novih nalog, njihovo izpolnjevanje pa bo odvisno od dejavnosti vsega članstva v občini.

Prihodnji mesec se bo konferenca ponovno sestala. Pre tresla bo družbeno-ekonomski razvoj občine in sprejela priporočila za skupščino ter delovne organizacije.

Pogrešali so krško sadje

Na razstavi »Ovet in sade v Ljubljani to jesen ni bilo sadja iz krških nasadov. Občani so spraševali, zakaj kombinat ni sodeloval, saj bi se lahko postavil z lepšim sadjem, kot so ga razstavili drugi. Zvedeli smo, da Krčani ne prodajo v Ljubljano skoraj nič sadja, za izostanek na ljubljanski razstavi pa so se dogovorili vsi člani združenja Styria. Denar, ki bi ga porabili za razstavljanje, so namenili televizijski reklami.

Borci so obravnavali

Predsedstvo Zveze združenj borcev NOV v Krškem se je te dni sestalo in pretresalo osnutek izhodišč za nadaljnji razvoj stanovanjskega gospodarstva. Na seji so izoblikovali stališča do razdelitve odvečnih sredstev pri republiški skupščini Zveze združenj borcev.

Konkurenca na zagrebškem tržišču

Neenakomerne dobave cementa in betonskega železa spravljajo gradbeno podjetje SAVA iz Krškega v veliko zaganato. Povišanje cen osnovnih materialov in pomanjkanje surovin sta botrovala slabemu uspehu v tem letu. Razen tega se mora SAVA spoprijemati še s konkurenco na hrvaškem tržišču.

Krški kovinarji montirajo letos tretjo asfaltno bazo

V tovarni industrijske opreme in konstrukcij v Krškem so pred dnevi z veliko zamudo končno le dobili orjaške škarje za rezanje pločevine. Naročili so jih v Švici za novi pločevinarski obrat.

Ta zamuda je nekoliko pritužino so že zajezili. Poma-križala račune kolektiva. Kljub temu je Kovinarska letos uspešno poslovala. Preusmerila se je na izdelovanje asfaltnih baz. Dve taki bazi že obratujeta. Ena je v Nišu, druga v Sarajevu, tretjo montirajo te dni v Subotici. Dele asfaltnih baz je tovarna do sedaj izvažala za zahodnonemško tvrdko Wibau iz Frankfurta. Prihodnje leto računajo že na izvoz kompletnih asfaltnih baz v tujino.

Na domačem trgu jih bodo v letu 1970 prodali 15, čeravno so letos izdelali šele prve tri. Asfaltna baza za domače jugoslovansko tržišče bo podjetje prodalo za 30 milijonov dinarjev.

S kovinskimi konstrukcijami imajo trenutno v tovarni manj sreče. Zaradi pomanjkanja materiala stojijo nekatere napol dokončane. Primanjkuje zlasti železa in pločevine. To zvrst dejavnosti bodo krški kovinarji najbrž opustili. Usmerili se bodo predvsem na izdelovanje industrijske opreme. Ze zdaj so se v tem uveljavili v raznih zvrsteh industrije in si tudi zunaj meja ustvarjajo sloves solidnega podjetja.

Tudi odliv delovne sile v

Poslej dosledno poročanje

S predstavniki delovnih organizacij, ki imajo sedež zunaj meja krške občine, bo sta na zahtevo odbornikov občinski sindikalni svet in skupščina sklicala razgovor o prihodnosti delovnih enot na krškem območju in o rednem pošiljanju podatkov. Za sedaj v občini nimajo poročil o njihovem gospodarjenju, zato zahtevajo, da bi podjetja v kratkem spreminila odnos do teh vprašanj.

KRŠKE NOVICE

■ NOVE CENE ZA VETERINARSKI NADZOR. Brestaniška veterinarska postaja je imela v prvi polovici leta pri veterinarski kontroli 8300 din primanjiljaja. Da bi do konca leta zmanjšali izgubo, je kolektiv predlagal skupščini nov cenik. Odborniki so ga sprejeli. Zaradi novih cen za veterinarski nadzor bo meso v malo-prodaji nekoliko dražje.

■ SLAB ELEKTRIČNI TOK. Prebivalci Krškega polja se pritožujejo zaradi slabe elektrike. Na območju transformatorske postaje Veliki Podlog je tok tako slab, da onemogoča uporabo gospodinjstskih strojev in radijskih aparatov. Potrebna bi bila nova transformatorska postaja, zanjo pa trenutno ni denarja.

■ TOPLE MALICE ZASTONJ. V krškem obratu konfekcije LABOD dobivajo vsi zaposleni brezplačne malice. Denar za prehrano delavcev črpajo iz sklada za skupno porabo.

■ TEZAVE PRI URESNICEVANJU PROIZVODNEGA NACRTA. V gradbenem podjetju SAVA se še vedno ubadajo s pomanjkanjem cementa in betonskega železa. Tudi delavcev jim primanjkuje. Zadnje čase so se tem neršečnostim pridružil še pogosto nepravilno izostajanje zaposlenih, zato v podjetju ne bodo izpolnili proizvodnega načrta.

■ ASFALT MED DELAVNICAMI. Prostor pred servisom Slovenija-avta v Krškem so asfitali in tako trenutno odpravili pomanjkanje delovnega prostora. Z nastopom slabega in mraznega vremena bodo spet bolj utemljeni. V podjetju se zbirajo denar za raz-

širitev delavnice in pisarniških prostorov. Nekaj denarja bo prispevalo za to tudi malično podjetje iz Ljubljane.

■ V GOSTINSKIH OBRATIH NI LJUDI Z ZNANJEM. Marekita-tera pika beseda gostov je upejala v pomanjkjivo potrebo in ureditev postišč v občini. To velja zlasti za nekatera manjša gostišča zunaj mesta. V obrambo pravijo gostinci, da jim kvalificirane ljudi pobero veliki hoteli v mestih in ob moztju, doma pa ostanejo delavci brez gostinske izobrazbe. Razumljivo je torej, da delo zmanjša.

■ ZARADI ANTEN VEČJA STANARINA. Stanovanjska enota tovarne papirja je nedavno prekrila strehe na stanovanjskih blokih v Kolodvorski ulici 4, 5 in 6 ter na C. 4. julija 50. Dosedanje strehe so bile zelo poškodovane, uničili pa so jih največ stanovalci s nestrokovno montažo anten. Da se okvare v bodoče ne bodo ponavljale, bo stanovanjska enota na omenjenih blokih v oktobru in novembru postavila skupinske televizijske antene s pripadajočimi priključki. Zato bodo stanovanjci v teh blokih dražja za 0,40 din na mesec.

■ DIMNIKARJI BREZ VOZNEGA REDA. Občani se pritožujejo, da dimnikarska služba neredno opravlja svoje delo, še lažje pa je, ker ta služba nima ustajajnega urnika za posamezna področja. Zato občani zmanjšujejo dimnikarja. Dimnikarji očitke priznavajo, v opravičilo pa tarnajo, da za pomoč pri delu nimajo dovolj pomočnikov. Največkrat pa je prizadet občan, ker mora plačati delo, čeprav ni bilo opravljeno.

Otvoritev avtomatskega kegljišča

3. septembra so v Resi pri Krškem svečano odprli novo dvosteno avtomatsko kegljišče, prvo takšne vrste na Dolenjskem. Na svečanosti, ki ji je prisostvovalo veliko ljudi, je spregovoril predsednik kegljaškega kluba MARJAN MARKL, ki se je zahvalil za pomoč delovnim organizacijam in posameznikom. Prizadevni krški športni delavci so za ureditev kegljišča zbrali 128.000 dinarjev. Ključ od avtomata je prvi obrnil predsednik MARKL, prvi lučaj pa je vrgel predsednik ObSS EDO KOMOČAR. Na sliki: trenutek pred otvoritvijo.

Kaj bo za občinski praznik

Kot smo v nekaj vrstah že poročali, se je prejšnji teden v Sevnici sestel odbor za pripravo praznovanja letošnjega občinskega praznika. Določeno je, da bo praznovanje trajalo od 8. do 15. novembra, torej en teden. Prva nedelja bo posvečena 90-letnici gasilskega društva v Sevnici. Spored bo obsegal gasilsko paradno in vaje. Naslednje dni bodo športna in šahovska tekmovanja, 12. novembra pa najprej slavnostna seja občinske skupščine, nato otvoritev vrtca in ogled gradnje Lisce, zvečer pa dramska prireditev v domu. Predstava bo tudi v Krmelju. V nedeljo, 15. novembra, bo medobčinsko tekmovanje v streljanju, na sporedu pa so še druga tekmovanja. V času praznovanja bo tudi likovna razstava, glede gospodarske razstave pa se ni dokončno odločeno.

Boštanj: nič več priključitev k vodovodu

Pred leti je kakih 60 družin Boštanja in Doljnega Boštanja zgradilo vodovod, zdaj pa je število priključitvenih gospodinjstev že doseglo število 127. Vodovodni odbor je zaradi tega pred kratkim sklenil, da ne bo več sprejemal prošelj za priključitev, saj bi se sicer lahko zgodilo, da bi vode zmanjkalo. O tem je te dni razpravljala tudi svet krajevnih skupnosti. Poiskati bo treba dodatno zajetje vode, za kar že obstajajo nekateri predlogi.

A. Z.

Večja prodaja v Sevnici

Trgovcem letos kar dobro eveti posel. V prvih šestih mesecih se je prodaja na drobno vrednostno povečala za 26,8 odst., kar je precej več kot je v istem času znašalo povišanje cen. V Sevnici se pozna, da je dobila zadnja leta več novih trgovin, ki za potrebe mesta zdaj zadostujejo. Letos je prodajo najbolj povečala specializirana trgovina Lisca — za 175 odst., za njo trgovina Jutrzanke — za 82 odst., sledi prodajalna Gostinskega podjetja z 42,6-odst. stonim povečanjem, Peko s 40,7-odst. povečanjem, prodajalne Kmetijskega kombinata s 30,2-odst. povečanjem itd. Značilno je, da je sevnško Trgovsko podjetje, ki sicer prodaja daleč največ, povečalo vrednost prodaje le za 14,6 odst.

SEVNIŠKI PABERKI

DAN OSNOVNE SOLE. Osnovalniki osnovni šoli so letos v septembru prvič začeli uporabljati zanimiv učni pripomoček: responder ali komunikator, pripravo, ki omogoča spraševanje vseh učencev hkrati. Napravo, ki je izdelal ljubljanske tovarne ROG, preizkušajo še v nekaterih drugih osnovnih šolah v Sloveniji. Po vsej verjetnosti se bo zelo uveljavila, saj omogoča zelo objektivno ocenjevanje učencev.

DOBRO OBISKAN KMEČKI HRAM. Prikupno urejen kmečki hram v Kolodvorski restavraciji, ki je odprt do 3. ure jutraj, je ponavadi poln gostov. Pijače so sicer za tretjino dražje, vendar ljudje to očitno ne moti preveč. V hramu se zadržujejo tudi ljudje, ki čakajo na sevnško zvezo.

KATERA ŠOLA NAJPREJ? V torkel se je v Sevnici sestala komisija, da bi določila prvenstveni red za obnavljanje osnovnih šol v občini. Kot je znano, je občinska skupščina sprejela program gradnje in popravil šol, ki predvideva, da bo v ta namen porabljeno v naslednjih desetih letih čez 20 milijonov novih dinarjev.

KORISTEN PRIPOMOČEK. V

Občinski sindikalni svet je letos prvič organiziral sindikalne športne igre. Udeležujejo se jih skorajda vsi delovni kolektivi v občini. Gornji posnetek je s tekmovanja v vlečenju vrvi, v katerem je zmagalo moštvo Elektra.

(Foto: Franc Pavkovič)

STALIŠČA SEKCIJE ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Obljubljali, toda ne držali besede

Občinski kmetijski sklad bi bil lahko močnejši, če bi podjetja izpolnila obljube — Sprejeli več sklepov, ki so hkrati tudi program

Ostre besede na račun naše dosodanje kmetijske politike, predvsem pa kmetijskega trga, je bilo spet slišati na seji sekcije za kmetijstvo in gozdarstvo pri občinski konferenci SZDL v Sevnici, ki se je sestala prejšnji teden in obravnavala program razvoja.

V sevnški občini so že narejeni prvi koraki pri pospeševanju zasebnega kmetijstva. Nekateri kmetije se že usmerjajo predvsem v rejo živine. V občini je 70 električnih pastirjev, prve kmetije imajo naprave za prevetravanje sena, ponekod uvajajo pašno-kosni način gospodarjenja na travinju. Vsak dan odkupijo v občini kakih 2300 litrov mleka. Da bi pospešili razvoj živinoreje, so

s pomočjo posojila kupili 112 boljših krav. Člani sekcije so poudarili, da je treba pospeševanje delo nadaljevati v večjem obsegu. Nikakor se ne sme zgoditi, da bi zmanjšali dosedanj o odkup mleka. Ko so obravnavali primere opremljanja zasebnih kmetij, so obsojali bančno proceduro pri posojilih za nakup goveda, po kateri je treba takorekoč za vsako živinčo cel elaborat.

Obsojali so tudi odnos industrije v občini, ki je sprva obljubljala, da bo prispevala v kmetijski sklad, potem pa ni držala besede.

Za kmetijstvo je po mnenju komisije treba narediti minimalni in maksimalni načrt. Prvi bi določal ukrepe, ki jih lahko uresniči občina brez zunanje pomoči, pri drugem pa bi bila predvidena tudi pomoč republike.

Sprejeli so vrsto sklepov, ki so hkrati tudi program. V prihodnje je potrebno evidentirati kmetije, ki imajo možnost razvoja, in jih podpirati. V občini je nujno potrebno okrepiti kmetijsko pospeševalno službo, ki je zdaj skorajda ni. Občinska skupščina naj zbere več denarja za pomoč kmetijstvu. Predlagali so, da bi na republiškem nivoju sprejeli olajšave za solanje kmečkih sinov, ki so vojni delati v kmetijstvu. Menili so, da je treba poenostaviti postopek za pridobivanje posojil in poskrbeti za vsesplošno izobraževanje kmetijskega prebivalstva.

Vas ne bo več odrezana od sveta

Kmetje iz Zabukovja in okolice so zadovoljni, odkar so uvedli odkup mleka tudi za njihovo območje. Toda kako bo pozimi, ko bo prevoz oviral sneg so med drugim govorili na sestanku krajevnih organizacij SZDL 27. septembra. Posebno težko je do vasi Pokojnik. Sklenili so, da je treba manjši del denarja, ki so ga dobili od krajevnih skupnosti, nameniti za dokončanje že začeti poti, drugo pa za ureditev cestnega odseka na cesti Mrzla planina—Pokojnik, ki je ponavadi vsako zimo zameten.

Obisk v domu počitka na Impoljci

28. septembra so predstavniki treh spodnjeposavskih občin, Krškega, Brečje in Sevnice, obiskali dom počitka na Impoljci, da bi se pogovorili o nadaljnjem financiranju te ustanove. Bil so presenečeni nad vzornim redom in čistočo, ki pomagata varovancem do boljšega počutja. Ugotovili so tudi, da je doslej vložen denar, s pomočjo katerega so izboljšali življenjske razmere ostarelih in laže duševno prizadetih ljudi, zelo koristno porabljen. Sklenili so tudi, da bodo domu še pomagali uresničiti nekatere nove načrte.

LE 7,8 Odst. Učencev je zaostalo

Moč dopolnilnega pouka

O tem ter še o nekaterih drugih vzrokih za izboljšani učni uspeh govori Jože Bogovič

92,2-odstotni učni uspeh v minulem šolskem letu, ki ga izkazujejo dokončni podatki sevnške osnovne šole »Savo Kladrnik«, je viden uspeh šolskega dela. Tudi osip, ki je svoj čas znašal že nad polovico, se je zmanjšal na 38 odstotkov, kaže pa, da se bo v prihodnje še zmanjševal.

Ravnatelj šole Jože Bogovič je, ko smo ga vprašali za vzroke tega uspeha, odgovoril takole:

»Odlučni prispevek je dal dopolnilni pouk. Tudi dodatni pouk med počitnicami se je izkazal kot zelo koristna pomoč učencem. Imel je 75-odstotni uspeh. V minulem šolskem letu smo dosegli napredek v učnih metodah. Velike vrednosti je tudi tesnejši stik s starši naših učencev, k učnemu uspehu pa je pripomoglo tudi bolj poglobljeno razredno delo, udejstvovanje učencev v različnih krožkih in svoobodnih aktivnostih.

Seveda nam težave ne prizanašajo. V našo šolo, ki zdaj šteje že 1000 učencev, se vozijo šolarji iz 5 podružničnih šol, od katerih imajo kar tri kombiniran pouk. Razumljivo, da nastajajo težave predvsem v petih razredih.

Spomniti moram tudi na stisko v naši šoli, kjer so dokončno izkorisčeni vsi prostori in bo treba misliti na gradnjo še enega poslopja.

Kako je s financiranjem rednega dela? Moram reči, da gre zdaj bolje, da temeljna izobraževalna skupnost pravočasno nakazuje potreben denar. Seveda so potrebe vedno večje kot možnosti, šola bi rada izboljšala to in ono, vendar se vse ne dá naenkrat. M. L.

POJASNILO K NAŠI BODICI

Čarovnik le v narekovaju

Kako se je zgodilo, da upokojenec Jože Filip plačuje dolg šentjanskega gasilskega društva

V zhadljivki »Čarovnik« iz Sentjanža, objavljeni v rubriki »Z naših vrtoev«, v kateri smo opisali najbrže edinstven primer, da upokojenec s svojo pokojnino plačuje dolg gasilskega društva, smo hoteli opozoriti na požrtovalnost članov gasilskega društva, hkrati pa na premajhno družbeno skrb za to dejavnost.

V Sentjanžu se je po objavi sestel odbor društva, ki je ugotovil, da so navedbe sicer natančne, ocenil pa je, da se ne kaže norčevati iz tako resne zadeve in težav, s katerimi se ukvarjajo. Predsednik društva Ivan Gorenc je želel, da objavimo še pojasnilo.

Šentjansko gasilsko društvo, ki gradi svoj dom že od 1962 (in še vedno ni vseljiv), je lani zaprosilo občinsko skupščino za 30.000 dinarjev pomoči, dobilo pa je le 3.000 din. Za pomoč je društvo zaprosilo še GG Bre-

žice, ki je odobrilo 7.000 dinarjev. V bistvu je šlo za potrošniški kredit, za katerega je s svojo pokojnino lamelji predsednik gradbenega odbora Jože Filip.

Odplačevanje se je začelo s prvim novembrom 1969. Prvi obrok v znesku 249,10 dinarjev je društvo plačalo, naslednje pa plačuje upokojenec, ki ima nekaj nad 600 dinarjev pokojnine. Od tedaj torej naš hudomušen naslov. Predstavniki društva so nam v razgovoru zagotovili, da bodo naredili kar bo v njihovih močeh, da bo tov. Filip čimprej dobil povrnjen denar.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 11. OKTOBRA: 10.30 — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — Po domače — Dan šole — Naši poslušalci — Zdravstveno in pozdravljajo — Zdravstveni napotki — Človek in delo — Nekaj minut — Lahko zabavno glasbo.

SREDA, 14. OKTOBRA: 16.00 — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — Radi sta jih — Nekaj o fotografiji — Sporine novice — O davčni službi — Aktualni nöranje politični dogodki — Glasba za mlade.

Janez Žeblič

Krmeljski rudarji so spet izgubili enega izmed svojih tovarišev: na pragu 70-letnice je umrl Janez Žeblič, vesten delavec in dober tovarš, član prvega delavskega sveta v rudniku Krmelju.

B. D.

Tržišče: nič več poplav

Na pobudo krajevnih organizacij SZDL so začeli regulirati Mirno pri mostu na cesti Tržišče—Krmelj. Tam je zadnja leta reka večkrat poplavljala in so na javnih shodih kmetje vztrajno zahtevali regulacijo struge.

B. D.

Oglašujte v DL

NOVO V KRMELJU!

TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA

vabi potrošnike v novo prodajalno V KRMELJU, kjer imajo bogato zalogo vsega trgovskega blaga. Prepričajte se! Vabi kolektiv!

PRIJAVE SPREJEMA ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE V TREBNJEM Lepa priložnost za zaposlitev

Trebanjski obrat Modnih oblačil je pripravljen zaposliti še 110 ljudi - Zagotovljeni so večji zasluži in ugodnosti pri priučenju

Na petkovem sestanku je vodja splošnega sektorja tovarne Modnih oblačil tov. Glavan pojasnil predstavnikom občinske skupščine Trebnje in tovomeškega Zavoda za zaposlovanje nova merila o nagrajevanju, ki naj bi pripomogla, da bi se v trebanjskem obratu zaposlilo več ljudi.

Znano je, da je bila pri obratu Modnih oblačil v Trebnjem v letošnjem avgustu dograjena še ena proiz-

vodna dvorana, ki lahko zaposli še približno 100 ljudi. Ker pa so bili zaradi znanih težav podjetja zasluži doslej zelo majhni, so zaposleni dopuščali obrat in si iskali delo drugje. Trenutno zaposluje obrat 185 ljudi, na delo pa jih je pripravljen vzeti še 110, predvsem mlajših, v starosti do 35 let.

Kot je zagotovil predstavnik podjetja, se bodo prejemki v tem obratu zelo popravili, delno pa so se že v septembru. Da bi pridobili nove ljudi, je pripravljen spodbuden način nagrajevanja tudi za tiste, ki se bodo na novo zaposlili.

Prihodnji mesec se bosta v Trebnjem začela dva tečaja za proučitev. Tečajnikom je zagotovljeno zdravstveno zavarovanje, brezplačen zdravstveni pregled in še denarna nagrada. Sledila bo preizkusna doba, v kateri bodo na novo zaposleni dobivali najmanj 600 dinarjev zasluži na mesec, če bodo dosegali določen odstotek norme. Tako bo potrebnost v drugem mesecu dosegati 50 odst., v tretjem 55, v četrtem 60, v petem 65 in v šestem 75 odst. Če bodo dosegali več, bo presežek plačan po dejanskem učinku. Kdor se bo v preizkusni dobi zelo izkazal, ga bodo že pred potekom vzeli na

redno delo. Interesenti naj se javijo trebanjski izpostavi Zavoda za zaposlovanje.

Predstavnik tovarne je še zagotovil, da bodo po novem obračunu dobivali tisti, ki dosegajo 90 odst. norme, najmanj 800 din na mesec, pravilnik pa predvideva še nekatere dodatke. Dodal je, da se bo tovarna pripojila trgovskemu podjetju Jugotekstil, kar ji bo zagotovilo nadaljnji razvoj.

Vpliv odloka o maržah pri zdravilih

Lani je republiška skupščina sprejela odlok o višini marže pri prodaji zdravil in sanitetnega materiala. Ta je imel letos že bistven vpliv na poslovanje lekarn. Lekarna Trebnje na primer, ki je še v lanskem prvem polletju imela 33,5 odst. razlike v ceni, je letos dosegla le 22,4 odst. razlike. Kljub veliki povečanju prodaje se je letos dohodek povečal le za eno desetino, skupni izplačani osebni dohodki zaposlenih v tej delovni organizaciji pa so se celo za nekaj odstotkov zmanjšali.

Prvič čez milijon

V Mizarosti delavnici Trebnje je polletna vrednost proizvodnje letos prvič presežala številko milijon dinarjev. Znašala je 1,32 milijona din ali 39,7 odst. več kot lani, če pri lanskem vsoti odštejemo terjatve, prenesene iz predlanskega leta. Se večje povziranje je, presenetljivo, letos doseglo podjetje Hrast iz Šentlovrenca, vendar ima to podjetje mnogo manjšo primerjalno osnovo. Drugi dve obrtni podjetji imata letos skromnejši porast. Krojaško podjetje Trebnje za 15,7 odst., Čevljarstvo podjetje Mokronog pa za 9,1 odst.

Trgatev po 10. oktobru

Grozdje plemenitih vinskih sort je dovoljeno trgati šele po 10. oktobru. Tako določa odredba, ki jo je izdal oddelek za gospodarstvo občinske uprave v Trebnjem. Za čisti nasad žametne črmine, glavne sorte za pridelovanje cvička, je dovoljena trgatev po 15. oktobru. Iz jeh določil so izvzeti nasadi, kjer se je iz različnih vzrokov pojavilo gnitje in bi se škoda zaradi čakanja občutno povečala. Oddelek je ponovil v svoji odredbi tudi nekatera zakonska določila, ki zadevajo pridobivanje vina iz grozdja.

Predavanje Bogdana Osolnika

Na povabilo občinskega komiteja ZK je v torek predaval v Trebnjem Bogdan Osolnik, zvezni poslanec in predsednik zunanje-političnega odbora zvezne skupščine. Govoril je o aktualnih dogodkih v svetu ter o zunanji politiki naše države. Za predavanje je bilo med člani političnega aktiva občine veliko zanimanje.

Da ne bo presečenja...

Na sestankih je vedno znova slišati pripombe, kako bi morala krajevna skupnost ali občina narediti to ali ono. Če bi bila na primer pri plačevanju pri evku za uporabo mestnega zemljišča tako dosledni, kot so nekateri v kritiziranju, bi bilo prav gotovo lažje. Trenutno dolgujejo plačniki kar 100.000 novih dinarjev, to pa je pol več kot znaša v Trebnjem, kjer je tega prispevka največ, celoletno plačilo. Da ne bo presečenja: te dni bodo prišli strogi opomini, sledila pa bo tudi sodna izterjava za tiste, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti.

4300 kmetijam različnih velikosti, kolikor jih je približno v trebanjski občini, daje živinoreja daleč najbližji del dohodka. Po zadnjih podatkih redijo kmetje čez 900 glav goveje živine, kakih 1750 konj in približno 10.000 prašičev. Če bi večino te živine vključili v vzajemno zdravstveno varstvo, kar je eden najvažnejših ciljev živinorejskega društva, bi opravili izredno koristno delo za razvoj živinoreje.

ZIVINOREJSKO DRUŠTVO TREBNJE JE ZAČELO DELOVATI

Vzajemnost pred veliko preizkušnjo

Društvo bo te dni začelo pridobivati nove člane - Vabljeni izračuni pri vzajemnem zavarovanju živine - Prva določila upravnega odbora

Zivinorejsko društvo je v trebanjski občini ustanovljeno, v nedeljo, 11. oktobra, se bodo s shodom v Velikem Gabru začeli sestanki z živinorejci, na katerih se bodo pogovarjali o popisu živine in o organizaciji zdravstvenega varstva živine. 18. oktobra bosta sestanka v Dobrniču in Šentrupertu, 25. okt. na Čatežu in v Mokronogu, 8. nov. v Trebnjem in na Trebelnem, 15. nov. v Čučni vasi in Dol. Nemški vasi, 22. nov. na Mirni in v Šentlovrencu ter 29. novembra na Selih - Stumberku.

Varok, ki so pripeljali do ustanovitve živinorejskih društev, so znan: prelabo organizirano varstvo živine, premalo posploševalnega dela v živinoreji, nezaupanje do zavarovalnic, premalo preventivne dejavnosti, skratka, prelabotna originalnost rejcev, ki ni v prid razvoja te pomembne gospodarske panoge.

Ob ustanovitvi društev so dvignile glas zavarovalnice in nekatere kmetijske delovne organizacije, nasprotovanje je bilo slišati celo na konferenci ZKS, ki je obravnavala kmetijstvo. Kakorkoli ima kdo pomisleke, toda rešenica je, da se nekatera društva v Sloveniji že uveljavljajo.

Tako željo ima tudi zivinorejsko društvo Trebnje. Na prvi seji upravnega odbora, katere se je udeležil tudi predsednik republiške zveze živinorejskih društev Stane Poželjin, je bilo čutiti odločno voljo, da rejci koristne zamisli tudi izpeljejo. Odbor je sprejel že nekaj odločitev.

Nadrobna določila o članstvu določajo pravila dru-

štva. Član lahko postane rejec, ki plača 10 dinarjev pristojbine in da pisмено izvo o pristopu, s katero se obvezuje, da bo izpolnjeval določbe pravil in pravilnikov ter sklepe društva.

Ena najvažnejših nalog društva je uresničiti vzajemno zdravstveno varstvo živine. V ta namen bodo naredili popis živine, uvedli tako imenovane hlevske liste in potrdila o zdravstvenem varstvu prašičev. Kdor bo podpisal tako listino, bo s tem postal udeleženec vzajemnega zdravstvenega varstva živine. Zdravstveno varstvo bodo uvedli s prvim januarjem prihodnjega leta, če bo zanimanje rejcev, pa še prej, seveda bo v tem primeru za ta čas potrebno plačati tudi ustrezni del letnega prispevka.

Izračuni so zelo vabljeni. Za celotno zdravstveno varstvo enega goveda bo po sklepu upravnega odbora treba plačati 50 dinarjev na leto. Če upoštevamo, da je pri tem všteto zdravljenje in povračilo škode zaradi poglana ali zasilnega zakola, je prispevek v primerjavi z zavarovalnicah mnogo bolj sprejemljiv za kmete. Če bo rejec želel samo delno varstvo, ki ne bo vključevalo povračila škode, bo prispevek 30 dinarjev. Za konja bo prispevek 150 dinarjev (delno varstvo le 50 dinarjev), za prašiče 15 dinarjev in za plemenske svinje 50 dinarjev.

Izračuni so pokazali, da bi zgornji zneski zadostovali, če bi vzajemno varstvo zajelo po 1.000 glav živine. V občini je število živine seveda nekajkrat večje.

Mirna: enkrat posebej o mladini

Na sestanku krajevne organizacije Zveze komunistov na Mirni, ki je bil 28. septembra, so razpravljali tudi o delovanju mladinskega aktiva v tem kraju. Ugotovili so, da se z odhodom na delo v druge kraje število mladincev in mladink zmanjšuje, kar neugodno vpliva na delo organizacije. Govorili so tudi o delovanju mladinskega kluba, ki po mnenju nekaterih ne deluje tako, kot bi moral. Končno so sklenili, da bodo enega izmed prihodnjih sestankov posvetili samo tem vprašanjem, zraven pa bodo povabili tudi mladinske mentorje.

Upravni odbor je določil tudi varstvene cene za kilogram žive teže v primeru pogina ali zakona v sili. Nadrobnoti o vzajemnem zavarovanju vsebuje pravilnik, ki ga bodo razlagali na sestankih po krajevnih skupnostih. Zdravljenje bo opravljala veterinarska postaja Trebnje, ki bo z društvom sklenila posebno pogodbo.

Zamislil in načrti so torej tu. Kljub nekaterim pomislekom, češ da bodo kmetje te obveznosti težko plačevali, ne more nihče zanikati, da je pobuda lahko zelo koristna, posebno če jo bodo sprejeli in podpirali kmetje savi.

V prihodnjih mesecih bo torej v preizkušnji izredno zahtevna naloga.

M. LEGAN

KONFERENCA ZK O KADROVANJU Letos 80 novih članov ZK

Kljub neuspehu v prvem polletju letni načrt ostane - Uspeh je odvisen od vsega članstva

Občinska konferenca ZK Trebnje je na eni prejšnjih sej sklenila povečati število članov organizacije za 20 odstotkov ali v številki za 80. To je zelo velika naloga za eno leto. Ali jo je organizacija sposobna izpeljati, so se spraševali na zadnji četrti seji, ko je bilo na dnevnem redu poročilo o delu komiteja občinske konference ZK.

Rezultat tega sklepa je bil v prvem polletju iz različnih vzrokov tako rekoč enak nič, to pa ne pomeni, da ni mogoče s sodelovanjem krajevnih organizacij in aktivov zamude še nadoknaditi. Nekateri organizacije se že pripravljajo na sprejem večjega števila novih članov. Občinska konferenca je na koncu celo sklenila, naj letošnji načrt sprejemanja ostane, čeprav je po vsej verjetnosti previsok. Malo spodbude prav nič ne škodi.

Težave zaradi dolžnikov

Podjetje Kemooprema, ki zdaj zaposluje približno 150 ljudi, je v prvem polletju letos doseglo 5,18 milijona dinarjev celotnega dohodka, kar je dobra tretjina več kot lani. Dohodek se je povečal za 47,7 odst., število zaposlenih za 16,4 odst., delovna storilnost, merjena z dohodkom na zaposlenega, pa za 27 odstotkov. Povprečni zasluži zaposlenih je lani znašal v prvih šestih mesecih 859 din., letos pa že 1.093 din. Podjetje ima letos še večje težave zaradi slabega plačevanja, saj so terjatve skoraj še enkrat večje kot lani.

Končati še pred zimo

Trebanjsko podjetje KEMOOPREMA bo za gradnjo in opremo novih proizvodnih prostorov investiralo 9,3 milijona dinarjev, od tega bo samo prispevalo 2,38 milijona din., za drugo pa je dobilo posojilo. Dosedanje delo dobro napreduje, radi bi, da bi bilo končano že pred zimo, tako da bi čimprej lahko začeli proizvodnjo.

DROBNE Z MIRNE

STARA SOLA JE ZASEDNA. Oddelek za otroško varstvo na Mirni je že čisto zaseden, kar dokazuje, kako je bil kraj potreben. Za razmeroma skromen prispevek (100 din za otroka) dobijo varovalci dvakrat malico in kosilo. Ta mesec bo začel delati tudi prvi razred posebne šole, drugi razred pa že ima pouk.

PRILIKOVOST ZA KMETE. Kmetijska zadruga Trebnje je razglasila, da prodaja koruzo na razstju na Mirni in v Mokronogu. Cena je kar ugodna. Na zalogi ima tudi droben krompir za živino, po 25 par kilogram. Krompir je primeren tudi za seme, če ga poprej skrbno prebereš. Ker zadruga še ne odkupuje krompirja za prodajo, ga je začelo odkupovati trgovsko podjetje »Dolenjka«.

DOBRO JE OBRODILA SA. MORODNICA. V okolici Mirne se je trgatev začela ta teden. Kaže, da se nekaterim zelo mudi. Sodi so še prazni in kar ključajo po novini. Letos bo grozdje pozno dozorelo, letina bo povprečna, zelo dobro pa je obrodila samorodnica.

PRODAJA GROZDJA. Jesen je tu in ljudje se sanjajo za ozirom. »Dolenjka« je v četrtki dobila prvo večjo pošiljko grozdja, ki je bilo po 1,70 din. Miročani so ga hitro kupovali.

PIONIRJI SPET TELOVADJO. Na Mirni spet deluje šolsko športno društvo. Pionirji vadijo vsak četrtek, razdeljeni pa so v skupine otročakov ter mlajših in starejših pionirjev. Vodi jih tov. Ivan Poljanar, Starše vabimo, naj pošiljajo svoje otroke k vajam.

PULTI SAMEVAJO NA PODSTREŠJU. Sredi septembra je KZ Gabrovka - Dole po dostopnih cenah prodajala na prostoru pred restavracijo »Danas« svoj pridelek sadja. Škoda, da so s ponudbo prenehali zdaj, ko je čas nakupovanja ozimnice. Krajevna skupnost Mirna je pred leti še imela določen prostor za tako prodajanje.

vendar je bil kasneje prodan. Prav bi bilo, da bi ga morda določili, kakaj tržni prodajni pult so pripravljali in samevajo na podstrešju.

GIGANI SI ISČEJO PROSTOR. Letos je prišlo v okolico Mirne več ciganskih družin. Nastanilo so se v gozdu ob cesti Mirna - Voljeje njeve. Moški so se zaposlili pri regulaciji Mirne, ženske pa nadgledujejo ljudi po hišah s prosjačenjem. Ker se bliža zima, si cigani iščejo primerno prazno hišo, v katero bi se naselili. Ne bi bilo odveč, da bi jim na kak primeren način pomagali, saj samo z besedami ne bomo nikdar odpravili seliškega vprašanja.

ZAKAJ ČAKANJE? Costi od Slovenske vasi do Šentruperta in do Pučave sta ponekod že tako izrabljeni, da se vidi tlak. Predvideno je, da bosta asfaltirani, vendar je posvečen srogost, če bosta morali do lakrat ostati skorajda brez vsakršne oskrbe. Čestno podjetje je ponekod sicer nape iljalo gramoz, vendar ga ni nihče posil.

KAJ BO Z ZEMLJO? Primerno bi bilo, da bi kmetijska zadruga ljudem pojasnila, kaj misli narediti z družbeno zemljo in če je oddajanje v najem trajna rešitev. Za to se zanimajo predvsem kmetje.

POBVOJEN DOHODEK. Mirnenska restavracija »Danas« je letos v prvem polletju imela čez 319.000 dinarjev celotnega dohodka, kar je polovico več kot v istem času lani. Dohodek se je povečal za 105 odstotkov, skupni osebni dohodki pa za 37 odstotkov. Restavracija zaposluje več ljudi kot prej.

MALOMARNOST DO VOZIL. Na Mirni opazajo, da so lastniki motornih vozil in koles večkrat zelo brezbrižni. Vozila puščajo nezavarovana, znikavti, ki na te prilikošnosti komaj čakajo, si jih sprostijo in puščajo, kjer jih je volja. To povzroča dodatno delo varstvenim organom.

vsak četrtek
antena
ZA MLADE PO SRCU

TREBANJSKE NOVICE

Nagrajena IX. brigada

Letošnjo plakoto in nagrado »Jožeta Seškova«, ki jo je vsako leto na praznik občine Kočevje podeljuje Seškov sklad, je prejel stalni odbor Zahodnodolenjskega oddelka 9. SNOU brigade, IX. brigada, ki je bila 12. septembra 1943 ustanovljena v Kočevju, kjer ima tudi domičil, je prejela nagrado zato, ker uspešno prenaša tradicije NOB na mladino in za zbiranje gradiva za izdajo zbornika te brigade, ki bo obsegal okoli 600 strani. Denarna nagrada znaša 3.000 din.

Kočevje: odlikovanci OF

Na svečani seji občinske skupščine Kočevje, ki je bila za občinski praznik, so podelili tudi odlikovanja »Priznanja OF« — srebrno značko dolgoletnim zaslužnim družbeno-političnim delavcem. Odlikovanja so prejeli: Tone Brađac iz Dolge vasi, Peter Čero iz Kočevja, Rajko Jenko iz Kočevja, Marija Knapič iz Šalke vasi, Edvard Troha iz Trave, Ludvik Troha iz Kočevja in Marija Zagar iz Zeljn. Vsi nagrajenci so že predvojni komunisti. Skupno je bilo za to odlikovanje evidentiranih okoli 35 občanov.

Jožku Marinclju v spomin

Prejšnji teden so se na kočevsko pokopališču poslovili od Jožka Marinclja prijatelji in znanci. Ne bi bilo prav, da bi nas tudi zapustil tako tiho in skromno, kot je bilo njegovo življenje, zato mu naj bodo te vrstice v skromen spomin.

Spomnala sva se leta 1906, ki je bilo za slovensko Kočevsko prelomno leto. Takrat se je pričel odločilen boj za naše narodne in socialne pravice. Z njim sem se srečal v Kočevski Reki, kjer je bil upravnik pošte. Njegov urad in njegovo stanovanje sta bila mesta, kjer so se sestajali zavodni Slovenci, ki so hoteli živeti na svoji zemlji. Ko smo takrat ustanovili napredno narodnoobrambeno organizacijo CMD, je bil tovariš Marincelj med ustanovitelji in aktivnimi odborniki ves čas njenega delovanja pred vojno.

Vojna ga je zatekla v Kočevju in tako kot drugim narodnjakom tudi njemu ni prišla na roko. Mnogo hudoga je pretrpel, ko je bil zaprt v Kočevju, toda ni klonil, čeravno je bil lahko bolan. Ko je pričel svobodo, je bil vesel, da je tudi on skupaj s drugimi kočevskimi Slovenci prispel nazaj svoj dom.

Njegova smrt je zato prišla na ljudi na Kočevskem in vsi, ki smo ga poznali in s njim delali. Marjan Tratar - Učo

Na svečanosti IX. brigade 3. oktobra v Kočevju je brigado postrojil Alojz Bele, ki je predal nato raport Janku Rudolfu, nekdanjemu komisarju in komandantu 18. divizije in sedanjemu predsedniku ZZZB Slovenije (Foto: Jože Primc)

S SEJE KONFERENCE ZK OBČINE KOČEVJSKE

Premor pred ponovnim hitrejšim vzponom

Gospodarstvo kočevske občine je v obdobju pred reformo hitro napredovalo, nato do lani počasneje, letos pa je vzpon spet bolj nagel - Zaradi razsežnosti občine in redke naseljenosti je več problemov

Na seji občinske konference ZK Kočevje so razpravljali o gospodarskih gibanjih v občini v obdobju 1966 do 1969. Žal, analize, ki je zelo dobra in temeljita, niso pred sejo razdelili članom konference in drugim gostom. Na seji so izvolili tudi Zvoneta Dragana, predsednika komisije za ekonomski razvoj CK ZKS, in Aleksandra Skoka, sekretarja občinske konference ZK Domžale, za delegata konference ZK Jugoslavije.

Analiza je že na začetku ugotovila, da je kočevska občina druga največja v Sloveniji, hkrati pa najredkeje naseljena. Ima komaj še 11,8 odst. kmetov (v republiki je nad 22 odstotkov kmetov), vendar kar 11,2 odst. starih nad 60 let (v republiki znaša ta odstotek 8,8).

Posledica teh in še nekaterih dejstev je, da je v kočevski občini zelo draga organizacija šolstva in drugih družbenih služb ter da je v občini mnogo nerešenih socialnih in drugih problemov. Vse to zahteva, da mora kočevska

občina hitreje napredovati kot ostale občine. Le potem bo namreč sposobna sama rešiti svoje probleme. Hitrejši napredek občine je seveda odvisen predvsem od hitrejšega razvoja gospodarstva in hitrejšega usposabljanja strokovnih delavcev.

Kočevska občina je v pre-reformnem obdobju zelo hitro napredovala. Narodni dohodek je naraščal vsako leto za nad 22 odstotkov letno po tekočih cenah, po dejanskih pa za nad 13 odstotkov.

V letih 1965 do 1968 pa je narodni dohodek porasel za 31 odstotkov. To pa je znatno manj kot v občinah Idrija, Postojna in Sežana, ki so imele leta 1965 približno enak narodni dohodek, narodni dohodek na prebivalca pa manjši. Vse te občine so v teh štirih letih dohitele in preletele kočevsko.

V razpravi je bilo izraženo imenih za ulice.

OB PRAZNIKU KOČEVJSKE OBČINE

Vrsta zanimivih prireditev

Šeškovo nagrado prejela letos IX. SNOUB - Prvič tek Kočevskega zborna - Vabljava razstava slikarja Slane - Priznanja in odlikovanja zaslužnim delavcem - Odkritje nove umetnine kiparja Staneta Jarma

Občina Kočevje je letos sicer nekoliko manj slovesno, zato pa bolj pristrčno proslavila svoj praznik 3. oktober, ki ga praznuje vsako leto v spomin na zasedanje Kočevskega zbora, ki je bilo leta 1943.

3. oktobra dopoldne je na svečani seji občinske skupščine v Seškovem domu, kjer je pred 27. leti zasedal Kočevski zbor, najprej govoril o doseženih in bodočih nalogah občine predsednik občinske skupščine Miro Hegler.

Nato so na seji podarili še letošnjo Seškovo nagrado, ki jo je prejel stalni odbor ZDO IX. SNOU brigade, odlikovanja »Priznanja OF«, ki jih je prejelo 7 zaslužnih predvojni delavcev, Marija Bremec pa je prejela odlikovanje predsednika Tita - medaljo dela s srebrnim vencem.

prepričanje, da je gospodarstvo kočevske občine v analiziranih štirih letih zastalo oziroma počasneje napredovalo zato, ker se je moralo utrditi in zbrati nove moči za nadaljnji hitrejši vzpon. V prid tej trditvi govori tudi dejstvo, da je bil v prvem polletju letos spet zabeležen zelo velik gospodarski vzpon.

Hujšo zaskrbljenost vzbuja predvsem pomanjkanje strokovnih delavcev v občini, pa tudi rezerve nekvalificiranih

Kmalu preimeno-vanje ulic

Predlog odloka o imenovanju ulic v Kočevju je občinska skupščina na zadnji seji zavrnila. Sprejet je bil sklep, da bodo odlok ponovno pretehtali in ga sprejeli na prihodnji seji, ki bo predvidoma po 20. oktobru. Odborniki so bili različnega mnenja: nekateri so predlagali, naj bo čim manj ulic, nekateri pa, naj jih bo več. Večina je bila soglasna, naj bi sedanja trga Trg 3. oktobra in Trg svobode preimenovali v Trg Kočevskega zbora. Krajevna skupnost Kočevje sprejema še danes in jutri predloge o

delavcev so skromne. Razprava je pokazala, da bo treba že učence v osnovnih šolah načrtno pripravljati na dela, ki jih bodo kasneje prevzeli v gospodarstvu in izven njega. Skrbeti bo tudi treba za izobraževanje že za poslenih. Predstavnik podružnice Zavoda za zaposlovanje je v razpravi postavil v nekoliko drugačno luč skrb za izobraževanje strokovnih delavcev, kot jo je postavila razprava na zadnji seji občinske skupščine. Med drugim je povedal, da je poseben usklajevalni odbor za izobraževanje in štipendiranje že pripravil več predlogov družbenega dogovora za izobraževanje, štipendiranje in zaposlovanje, ki bodo kmalu dani v javno obravnavo. Dela z zbiranjem podatkov je bilo precej, zato je trajalo več mesecev.

JOZE PRIMC

Divjad dela škodo

Čeprav je lovška družina Predgrad izpolnila svoj plan odstrela za preteklo lovsko leto, povroča divjad — posebno jeleni in medvedje — na tem območju še vedno precejšnja škodo. Lovska družina ima sicer malo denarja, vendar bodo kmetje vztrajali, naj jim povrne vso škodo, ki jo na njh in drugih kmetijskih površinah povzroča divjad.

JOZE PRIMC

OB PRAZNIKU KOČEVJSKE OBČINE

Vrsta zanimivih prireditev

Šeškovo nagrado prejela letos IX. SNOUB - Prvič tek Kočevskega zborna - Vabljava razstava slikarja Slane - Priznanja in odlikovanja zaslužnim delavcem - Odkritje nove umetnine kiparja Staneta Jarma

Občina Kočevje je letos sicer nekoliko manj slovesno, zato pa bolj pristrčno proslavila svoj praznik 3. oktober, ki ga praznuje vsako leto v spomin na zasedanje Kočevskega zbora, ki je bilo leta 1943.

3. oktobra dopoldne je na svečani seji občinske skupščine v Seškovem domu, kjer je pred 27. leti zasedal Kočevski zbor, najprej govoril o doseženih in bodočih nalogah občine predsednik občinske skupščine Miro Hegler.

Nato so na seji podarili še letošnjo Seškovo nagrado, ki jo je prejel stalni odbor ZDO IX. SNOU brigade, odlikovanja »Priznanja OF«, ki jih je prejelo 7 zaslužnih predvojni delavcev, Marija Bremec pa je prejela odlikovanje predsednika Tita - medaljo dela s srebrnim vencem.

JOZE PRIMC

Proračun spet v škripcih

Finančni načrti TIS in občinskih skladov pa imajo dohodke in izdatke usklajene

Med razpravo o občinskem proračunu so odborniki na zadnji seji občinske skupščine Kočevje ugotovili, da so v prvih osmih mesecih letos naraščali izdatki za okoli 5 odstotkov hitreje kot dohodki. Zato je bilo treba najeti premostitveni kredit, ki ga morajo vrniti do konca oktobra. Grozi tudi, da bi proračunsko leto lahko zaključili s primanjkljajem.

Sklenili so, da je treba proračunske izdatke v naslednjih mesecih uskladiti z dohodki. Razen tega bomo z dobri odborniki sklicati sestanke v delovnih organizacijah, katere niso izpolnile obvez, sprejetih v obliki družbenega dogovora. Take obveze so bile sprejete za financiranje gradnje stanovanj borcem, za plačevanje prispevka za sofinanciranja kliničnega centra v Ljubljani in za financiranje narodne obrambe. Uspešno je bil uresničen le dogovor

za financiranje narodne obrambe.

V razpravi je bilo posebno poudarjeno, da je bolj demokratsko in ceneje financirati nekatere zadeve v obliki družbenega dogovora, kot pa da bi občinska skupščina zbirala denar tako, da bi sprejemala nove odloke, ki bi naglali podjetjem večje obveznosti.

Ko so razpravljali o finančnem načrtu temeljne izobraževalne skupnosti in občinski skladov, so ugotovili, da se izpolnjujejo v glavnem zadovoljivo. Dobitki in izdatki so usklajeni ali pa je dohodkov celo več kot izdatkov.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so večje v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cene v din za kg)	Ribnica (cene v din za kg)
krompir	0,85 in 0,95	0,90
svete zelje	1,40	1,20
kislo zelje	3,80	3,90
onovrt	1,40	—
stročji fišol	3,20	—
fišol v arnju	4,70	6,10
čebula	2,90	3,25
česen	7,90	7,40
solata	3,90	4,05
korenje	2,40	1,70
peterilj	5,20	—
kumare	—	1,30
paradižnik	3,60	3,60
spisika	2,95	2,70
jabolka	1,60	2,60
hruške	4,80	4,30
slive	—	2,10
grozdje	3,60	3,10
limone	5,40	5,40
banane	—	5,30
Jajca (cena za kos)	0,76 do 0,88	0,76 in 0,84

Praznična kronika Kočevja

■ ■ ■ MESTNA GODBA je nastopila 2. oktobra popoldne na prireditvi pri spomeniku, 3. oktobra pa pri svečanosti IX. brigade pred staro osnovno šolo, kjer so odkrili spomenik brigadi, ki ga je izdelal domači kipar Staneta Jarma.

■ ■ ■ FILATELISTIČNA razstava, ki so jo 2. oktobra odprli v domu tešane kulture, je priselila obiskovalce. Na njej so bile razstavljene zelo lepe, predvsem umetniške znamke; pozornost mladih pa so sveda pritegnile tudi znamke, posvečene dosežkom v vesolju.

■ ■ ■ RAZSTAVA SLIK akademskega slikarja Franceta Slane, ki je bila odprta 2. oktobra zvečer, je bila zelo dobro obiskana. Slikar je razstavil zanimiva dela, vendar tako, ki so ljudem razumljiva, a kljub temu odkrije obiskovalci ob vsakem ponovnem obisku razstave oziroma ogledu posamezne slike kaj novega. Prav zaradi tega je bilo med obiskovalci presenetljivo veliko zanimanje za nakup slik. Tudi ob ostalih razstavah, ki jih je doslej priredil Likovni salon, so se občani zanimali za nakup slik, tokrat pa je bilo to zanimanje izredno. Razstava bo odprta do 20. oktobra.

■ ■ ■ NOVI LIKOVNI SALON so 2. oktobra odprli v Kočevju v lepo urejenih agornjih prostorih trince. Za njegovo ureditev so prispevale denar, material ali delavce kočevske delovne in druge organizacije ter društva. Salon je urejen po namilih znanih kočevskih kulturnih delavcev Staneta Jarma in Ivana Brudarja.

■ ■ ■ SREČANJE BORCEV IX. brigade in zabava zanje je bila 3. oktobra popoldne v obratu »Ježka« podjetja RESTAVRACIJA. Za to priložnost jim je brezplačno igral kočevski ansambel »Roški fantje«.

■ ■ ■ ITALJANSKI PARTIZAN Giovanni Cucu-Ivo iz Sardinije se je tudi udeležil slovesnosti ob kočevskem občinskem prazniku in srečanju borcev IX. brigade. Ivo je januarja 1943 organiziral pobeg sedmih italjanskih vojakov v vsem otrojem in oprmo iz bunkerja pri Dobravcih v Bel krajini v partizane. Več bomo o Ivanu poročali v eni prihodnjih števil našega lista.

■ ■ ■ ODPRT JE PRENOVLJENI MOST na Roški cesti, ki so ga obnovili več mesecev. Promet je stekel preko njega ponovno 25. septembra, se pravi nekaj dni pred občinskim praznikom.

Prelevil se je v Ribničana

Milan Kacjan, referent za blagovni promet in turizem občinske skupščine Ribnica, je 25. septembra praznoval 50-letnico življenja, prav danes, 1. oktobra, pa je minilo 10 let, odkar je v službi pri občinski upravi v Ribnici.

Ob njegovem prazniku so mu njegovi sodelavci in predstojniki priredili prigriscen sprejem in ga skromno obdarili.

Milan Kacjan je po rodu Ljubljčan, vendar že vsa leta po vojni dela v Ribnici, kjer se je zelo dobro počutil. V vsem povojnem obdobju se je prizadevno udeleževal tudi v ribniškem kulturnem življenju, predvsem kot igralec pri »Svoboda in kot pevec pri pevskih društvenih oziroma zborih. Ribniški moški pevski zbor, v katerem je pel tudi Milan Kacjan, so večkrat slišali tudi po radiu in gledali ter poslušali na televiziji.

Pred približno petnajstimi leti je začel izdelovati ribniške spominkarje, kar dela tudi še danes. Tako je tudi on pripomogel, da so ti spominki zasloveli malone po vsem svetu.

Seveda pa Milan Kacjan ne bi bil pravi Ribničan, če ne bi tudi on vganil kakšne prave ribniške in če Ribničanje ne bi pogruntali kakšne na njegov račun. Ene take, ki jo je zagodel skupaj z nekaterimi Ribničani, se je ob 50-letnici spominjal takole:

Bilo je okoli leta 1953, ko je bil v modi hipnotizer Svengali. Nekaj se nas je zmenilo in smo v Ribnici ohesili plakat, da pride ta in ta dan Svengali. To je bil naval na ustopenice! Dvorana se nikoli ni bila tako polna! Jaz sem se odpravil v Ortnik, se preoblekel v frak, na glavo dal cilindar, prilepil sem si brado, na obrazu pa mi je vzkrala manjša bula. S seboj sem imel tudi majhnega psa kot pokojni dr. Oražem.

V Ribnico sem se pripeljal z vlakom, že prej pa sem si rezerviral sobo. »Meničera moje predstave je bil Janez Pirker, ki je poskrbel tudi za korajžno oziroma flaškon vina in seveda za »medije«.

Ko sem začel »hipnoti-

ziratis, sem zaslišal neke iz prvih vrst glas Sinovčevega Janka:

»Ata, mene tako glava boli, ko gledam v tega strica.«

»Pa v tla glej!« mu je za brusil oče.

Potem so začeli na oder prihajati »medije«, ki mi-

so mogla razkleniti roke. Med njimi je bil tudi nekdo, ki ni bil v dogovoru z nami. Meni je bilo že vroče, a je na srečo Pirkerjev Janez hitro rešil položaj, ko se je zadržal na onega: »Boš zginit!« ... in nepredvideni medij se je takoj zbudil.

Potem sem uganjal z »medije« še druge »čarovnice«. Plesali so, igrali za ljubljence, najbolj pa so ljudje tulili in se smejali, ko sem enemu rekel, da je pred njim reka, ki jo mora preplavati. Začet se je stlačiti. Ko je imel na sebi le še hlače in jih je že odpenjal, je bilo najbolj napeto, vendar ko so padle dol, je imel seveda spodaj kopalke.

»Svengalijevas predstava je zelo uspela, saj se je šele naslednji dan razvedelo, kdo je bil Svengali, Ribničanje pa se je spominjajo še danes.

JOZE PRIMC

Za napredek potrebno več poguma

Več pozornosti utrditvi gospodarstva, odločneje pa se prizadevati tudi za hitrejši napredek občine - število zaposlenih je majhno, vendar je razveseljivo, da narašča

Zivimo v izredno razgibanem času, v katerem imajo pomembno mesto tudi sindikati. Kakor v občini na Dolenjskem se tudi sindikati v ribniški občini v celoti strinjajo z ugotovitvami nedavnega posveta predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov ljubljanskega področja, Notranjske, Zasavja in Dolenjske, ki je bil v Ljubljani.

V razpravi o nalogah sindikatov v zvezi s naraščajočo gospodarsko negotovostjo in o vzrokih za te pojave ter v zvezi z zaposlovanjem, investicijami in drugimi vprašanji so sodelovali tudi predstavniki sindikatov z območja Dolenjske.

Vodstvo občinskega sindikalnega sveta Ribnica je ocenilo posvet kot zelo koristen in se strinja, naj se sindikati tako na ravni delovnih organizacij kot občin, republike in federacije prizadevajo, da bi bilo leto 1971 predvsem leto utrditve slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva.

V razpravi o gospodarjenju v delovnih organizacijah v občini so bili mnenja, da je potrebno več poguma pri investiranju za razvoj podjetij. Pri 12.000 prebivalcih, kolikor jih šteje občina, je 1.900 delovnih mest v družbenem sektorju malo. Posebno je malo v primerjavi s sosednjo kočevsko občino, ki ima samo okoli 5.000 prebivalcev več, zaposlenih pa ima nad trikrat več kot naša. Res je, da se je število zaposlenih v le-

ni povečalo za 5 odstotkov, kar je znak, da je začelo le rasti.

O teh in drugih vprašanih bodo razpravljali na bližnjem plenurnem občinskem sindikalnega sveta, na katerem se bodo pogovorili tudi o letnih občinskih zborih sindikalnih organizacij, ki bodo v decembru.

Ni zaprek za začetek del

Občinska skupščina je storila vse, da se gradnja šole v Loškem potoku lahko začne

Pri občinski skupščini Ribnica smo zvedeli, da so z njene strani izpolnjeni vsi pogoji, da se gradnja šole v Loškem potoku lahko začne. Potočarji namreč negotujejo, ker se gradnja še ni začela.

Občinska skupščina Ribnica in splošno gradbeno podjetje Grosuplje sta že 20. julija podpisala pogodbo za gradnjo šole v Loškem potoku, ki mora biti dograjena 1. dec. 1971, opremljena pa do februarja 1972, da se bo v njej lahko pouk začel že v drugem polletju prihodnjega šolskega leta.

Predračunska vrednost gradbenih del znaša 4 milijone 546.893,71 dinarjev, oprema šole 472.000 din

in oprema vrtca 75.000 din.

Vse garancije, da je potrebni denar zagotovljen, so bile izdane že v juliju in avgustu. Sklad za gradnjo šol je 18. septembra tudi že nakazal SGP Grosuplje predplačilo v znesku 450.000 din.

Občinska skupščina je torej storila vse, kar je morala in pričakuje, da bo izvajalec del čimprej začel graditi in da bo šola do roka dokončal.

J. P.

Ni več stanovanjskih problemov?

V ribniški občini so namenili iz sklada za reševanje stanovanjskih problemov borci posojila preko 180 članom organizacije. Nekateri so posojila letos že dobili ali pa jih bodo do konca leta, ostali pa prihodnje leto.

Ker se je komisija zavedala, da vsi ne morejo graditi lastnih hiš ali jih popravljati, so namenili nekaterim najemna stanovanja, to je tista, ki bi jih izpraznili drugi. Le-tim so odobrili kredit pod pogojem, da stanovanje odstopijo članu ZB.

Navsezadnje se je izkazalo, da je najemnih stanovanj precej več kot prosilcev. In ker kandidatov za najemna

stanovanja ni, prosilci, ki sedaj žive v družbenem stanovanju, posojila ne bodo dobili. Tako mi je pripovedoval starejši član ZB, ki je letos pričel graditi hišo prav na podlagi odobrenega posojila. »Na, z gradnjo ne bo nič, ker ne bom dobil posojila. Nikogar med člani ZB ni, ki bi ga lahko dali v moje stanovanje - pa tudi posojila ne bom dobil...«

Ne vem, kje je tu logika. Nekdo, ki plačuje dokaj visoko najemnino, bi rad končno prišel na svoje, v svojo hišo, pod lastno streho. Odstopiti mora od gradnje ali pa nadaljevati z veliko večjimi napori in stradanjem, ker pač ni kandidata za njegovo stanovanje. Toda kaj pa tisti, ki že ima eno hišo in gradi drugo? Tak član ZB bo seveda nemoteno dobil posojilo, ker v odobritvi pač ni pogoja, da mora odstopiti stanovanje ZB. Prav tako ni ovir za tiste, ki živijo v zasebnih stanovanjih...

Lahko bi sklepali, da so stanovanjski problemi borcev v glavnem rešeni, vsaj tistih, ki kandidirajo za najemna stanovanja. Vsekakor pa bo morala komisija o tem še enkrat razmisliti, saj so vsi borci enako vredni, tudi tisti v najemnih stanovanjih...

F. G.

Nove cene kruha

Od 1. oktobra prodajajo v ribniški občini kruh po novih cenah. Tako je treba sedaj odšteti za kilogram črne kruha 1,85 din (prej 1,55), beli kruh pa stana 2,55 din (prej 2,40). Povedati je treba, da še ni gotovo, ali bo ostalo pri teh cenah, ker zahteva podjetje »Žitosa« za nekaj par višje cene. Moka se je podražila povprečno za 0,30 din pri kilogramu. Nove cene testeninam, v času ko to poročamo, še niso določene. Vemo pa za predlog prehranske industrije, da bi se cene makaronom dvignile za 0,65 din pri kilogramu. Podražitev moke in kruha je vzbudila med ljudmi precejšnjo nejevoljo, ker se boje, da ji bodo sledile še druge podražitve.

Matični urad Loški potok

V septembru so na območju matičnega urada Loški potok umrli: Marija Turk, gospodinja iz Retaj 67 - stara 36 let; Franciška Turk, družinska upokojenka iz Retaj 50 - stara 75 let; Antonija Ruparic, pešabotkarica iz Travniška 96 - stara 84 let; Ana Knave, gospodinja iz Travniška 114 - stara 77 let.

Štipendije podeljene

Upravni odbor sklada za štipendije in posojila v Ribnici je pred kratkim podelil štipendije 23 prosilcem, trem pa je štipendije vrnili. Na isti seji so sprejeli tudi statut sklada in izvolili za predsednika Jožeta Petka. Precej štipendij so podelile tudi delovne organizacije, največ INLES in RIKO.

Zamenjujejo stene

Pred leti so zgradili v tedanjem Kovinskem podjetju v Ribnici veliko delovno halo. Njene zunanje stene so bile kar iz pločevine. Delovni pogoji v teh prostorih niso bili ugodni. Poleti se je zaradi vročine pločevina razgrela, pozimi pa je bilo mrzlo. Letošnje jesen so začeli pločevinaste stene zamenjati z opečnimi. Po preureditvi bodo boljši pogoji za delo tako v letnem kot zimskem času.

Ni ceninih stanovanj

V Ribnici zadnja leta veliko grade, zlasti zasebniki, vendar še vedno primanjkuje stanovanj. Delavec ali upokojenec si težko privoščiti boljše stanovanje, ker mu tega ne dopušča plaček žep. Zato bo treba tudi v Ribnici graditi stanovanja, ki bodo cenoma in dostopna ljudem z nižjimi prejemki. Razumljivo je, da velja ta nasvet za družbeni sektor.

KAJ BODO DELALI RIBNIŠKI KOMUNISTI

Pripravljen osnutek za delo komunistov

V osmih mesecih predvidenih sedem sej občinske konference ZK Ribnica - Program bo sprejet še ta mesec - Točno so določeni nosilci posameznih nalog - Stalna kontrola izvrševanja nalog in sklepov

Ribniški komunisti so na nedavni seji občinske konference ZK zadolžili komite, naj že za naslednjo sejo pripravi osnutek programa dela za obdobje oktober 1970 - maj 1971. Osnutek je že pripravljen, sprejet pa bo na 6. seji konference, ki bo še ta mesec.

Na prihodnji, 6. seji je predvidena še razprava o delu komunistov v vodstvih in organizacijah ter kadrovska dopolnitev vodstev ZK.

Zbori volivcev

Na območju občine Ribnica so se začeli zbori volivcev, ki bodo trajali do 15. oktobra. Na njih razpravljajo predvsem o komunalnih vprašanih, občinskih cestah, komunalni ureditvi krajev, gradnji nove šole v Loškem potoku, kmetijstvu, šolstvu, o predlogu novega statuta občine in drugem. Volilce zanimajo predvsem določila o delu in pristojnosti krajevnih skupnosti, njihovi vlogi pri oblikovanju krajevne samouprave, njihovem financiranju itd. Seveda pa razpravljajo tudi o drugih določitih staturata.

Na 7. seji, ki bo novembra, bodo nadaljevali že začeto razpravo o gospodarstvu in gospodarjenju z gozdovi. Olani konference bodo tudi obveščeni o zadevah v zvezi z ureditvijo namisli o organiziranosti splošnega ljudskega odpora.

8. seja bo decembra, glavna točka dnevnega reda pa bo razprava o srednjeročnem programu razvoja občine in delovnih organizacij. Obravnavati bodo še delo komunistov v množičnih in družbenopolitičnih organizacijah.

Januarja prihodnje leto bodo na 9. seji obravnavali kulturo, prosveto, telesno kulturo in naloge komunistov na teh področjih. Ocenili bodo tudi prizadevanja za sprejem novih članov v ZK.

Februarja bodo na 10. seji ocenili na podlagi zaključnih

računov gospodarska gibanja v občini. Razpravljali bodo še o delu krajevnih organizacij in oddelkov ter aktivov ZK.

Na 11. seji aprila bodo razpravljali o razvoju samoupravnih odnosov v delovnih in krajevnih skupnostih ter tudi na ravni občine. Podano bo poročilo o uspehih sodelovanja občinske organizacije ZK z drugimi občinskimi organizacijami ZK, predvsem za območje medobčinskega sveta ZK Ljubljana.

Maja bo 12. seja na njej bodo kritično ocenili izvajanje tega okvirnega programa in sploh uspešnost dela občinske organizacije ZK v obdobju september 1970 - maj 1971.

Osnutek okvirnega programa je izdelan tako, da ga je mogoče dopolniti še z drugimi aktualnimi vprašanji, ki se bodo v tem obdobju pojavila. Za v osnuteku programa je določeno, kdo so nosilci posameznih nalog, ki jih osnutek predvideva. Izdelan je tako, da omogoča nepre-

stano kontrolo nad izvajanjem posameznih nalog. Ta, občinski program je tudi povzetek programov organizacij ZK, hkrati pa bo usmerjal delo organizacij ZK. Sestavljen je tako, da bodo pri njegovem uresničevanju prišli do izraza tudi organi konference, kot so komite in komisije.

J. P.

Asfaltirati občinske ceste

Prebivalci ribniške občine pogosto negotujejo nad občinskimi cestami, ker so slabo vzdrževane. Običajno valijo kritve na KOMUNALO, ta pa tedi, da nima dovolj denarja, da bi ceste bolje vzdrževala. Vzdrževanje cest je drago, zato bi jih morali čimprej posodobiti. S posojili in krajevnim samoprištevom občanov bi začeli postopoma asfaltirati ceste. Najprej bi tiste, ki so najbolj obremenjene, in katerih vzdrževanje največ stane, kasneje pa še ostale. Prav bi bilo, da bi o tem povedali svoje mnenje tudi volilci na sedanjih zborih. Vzdrževanje posodobljenih cest bi bilo cenejše, promet po njih pa mnogo bolj udoben.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

■ ŠIVILSKI TEČAJ - Delavska univerza iz Ribnice namerava organizirati šivilski tečaj. Priljave sprejemajo do konca oktobra. Če bo z dolenjskega območja dovolj prijav, bodo pričeli tečaj tudi in Vpraskanje je le, kje bodo dobili ustrezen prostor...

■ PIONIRSKI DAN - Tudi letos so na holi praznovali dan pionirjev. Skromna proslava z izvedbo novega pionirskega svadstva in sprejetjem delovnega načrta za tekoče leto je bila na pristo soboto. Pionirji so v svoj program vnesli vrsto nartov, kakor vsako leto, vendar je večinska to zgolj formalnost, saj se delo pionirskega odreda pokalne v pravi podoba šole ob konkretnih akcijah. To velja predvsem v organiziranju najrazličnejših proslav in spominjskih slovesnosti, katerim daje poseben čar prav nastop domačih šolarjev.

■ DELO ORGANIZACIJ - Delo večine organizacij s krajevno skupnostjo na delu je temeljito zape-

lo. Mogoče se bodo prebudile na zimo, ko bo na sestajanje in nartovanje več časa.

■ BORCEVSKA POSOJILA - 2 dolenjskega območja je dobilo precej članov ZB posojila za gradnjo na adaptacijo stanovanjskih hiš. Zmiski resda niso visoki, z odobrenim posojilom pa bi ljudje vseeno v marsičem izboljšali svoje nevalice. Nekateri so že dobili obveščilo, da lahko še letos izkoristijo posojilo, drugi pa bodo na vrsti v naslednjih skopnih. Po do izstrinjanja posojila seveda ni enostavna in prav te poti mnogi ljudje ne poznajo. Za marsikdo je potrdilo, da ne ve, kaj vse je potrebno, da bo lahko posojilo porabil. Dobro bi bilo, ko bi upravni organi ali organizacija ZB ljudem pojasnili, kaj vse potrebujejo, da bodo lahko posojilo tudi porabili: načrt, gradbeno in lokacijsko dovoljenje, zavarovanje in prepsa v korist banke in še kaj. Navsezadnje bo komu posojilo še propadlo, kor ga ne bo znal pravilno porabiti!

REŠETO

17. oktobra podelite nagrad

V soboto dopoldne bodo v hotelu Lahinja svečano razdelili nagrade in priznanja za sodelujoče v lanskem Zupančičevem natečaju. Priznanja bo dobilo vseh 22 skupin, ki so tekmovali, posebna priznanja pa še uvrščene skupine na reviji in posamezniki. Slavnosti se bodo udeležili tudi predstavniki občinskih družbeno-političnih organizacij in občine, člani strokovnih komisij ter predstavniki pokrovitelja občinskega sindikalnega sveta v Metliki in tovarne Iskre v Semiču.

Niko Šilih v Črnomlju

30. septembra je bil na obisku v Črnomlju Niko Šilih, znani družbeno-politični delavec iz Ljubljane in dolgoletni diplomat. Ožjemu občinskemu političnemu aktivu je predaval o aktualnih političnih dogodkih v svetu, odgovarjal na vprašanja, udeležil pa se je tudi seje med občinske komisije za zbiranje podatkov o zgodovini Zveze komunistov. Za predsednika belokranjske komisije so imenovali Janeza Žuniča, za podpredsednika pa Regino Fir. Sklepujejo je bilo, da bo komisija pospešeno delala, ker je nevarnost, da bi nekateri dogodki prešli v pozabo.

BELT precej izvaž

V prvi polovici letošnjega leta je črnomaljska tovarna BELT, ki sodi v sklop podjetja COSMOS iz Ljubljane, izvozila za 5.114.263 din izdelkov. Od tega so prodali v Italijo, Zahodno Nemčijo in Švicco za 1.181.327 din blaga in preostanek na klirinško področje. Osebnih dohodkov zaposlenih so se v letošnjem prvem polletju gibali okoli povprečja 1.041 din, kar v tem času pa so v kolektivno zaslužili samo 950 din na mesec.

Odkup silno upada

V kmetijski zadrugi Črnomelj ugotovijo, da je letošnji odkup goveje živine v prvem polletju za 74 odstotkov manjši, kot je bil lani. V nasprotju s to slabo novico pa so prodali še enkrat več semen in semenskega krompirja. Osebnih dohodkov zaposlenih so napredovali do povprečja.

Poleg ostalega vam v tem tednu posebej priporočamo ogled najnovejših jesenskih in zimskih plaščev, pletenin ter nove tovarniške pošiljke plaščev in dihlenov po močno znižanih cenah.

„Delektstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

OBETA SE OBISK — Občinski svet je povabil na obisk v Črnomelj Toneta Krovačka, predsednika slovenskih sindikatov. Črnomaljski ga želijo seznaniti s svojim delom in težavami, računajo pa tudi, da bo obiskal nekaj kolektivov.

ZA DAN PIONIRJEV — Imel konferenco tudi odred Janja Starše na črnomaljski osnovni šoli. V letovalnici nove šole v Loke so konferenco vodili pionirji sami. Pregledali so dosedanje delo in sprejeli občinski delovni usodi za letošnje šolsko leto. Za novega predsednika je bil izvoljen Aleš Kamnikar, učencev 7. razreda.

MALICE ZE UVEDENE — Če 800 otrok v osnovni šoli prejema malico v šoli. Letos stane malica 10 din na mesec, kar pomeni od lani 4 din podražitev. Več kot 50 otrok dobiva malico brezplačno, nekateri pa je ne jemljejo tudi zato, ker raje prinašajo hrano od doma.

POCENI VOLNA — Ženske precej kupujejo volno znamke Nevada, ki jo prodajajo v tovarniški

trgovini BETI. Hitro so upotobile, da je v tem lokalni volna znatno omejena kot v drugih trgovinah.

VEČ DEVIZNIH RACUNOV — Pri podružnici ljubljanske banke v Črnomlju opazajo letos 100-odstoten porast deviznih računov. V tej banki ima devizni račun že 428 občanov, ki imajo vloženih 1.700.000 deviznih dinarjev. Prejšnje leto v tem času devizna vsota ni bila niti polovico tolikšna, kot je letos.

LE TAKO NAPREJ — Občani so zadovoljni, kar so v zadnjem času dobili asfalt na nekaj mestnih ulicah, želijo pa, da bi modernizirali vsaj še Zadržno cesto, ker je po njej precej prometa. Znan je ta cesta turističnega pomena, saj ima spomenik na Griču največ obiskovalcev.

JUTRI GOSTOVANJE — Študentsko gledališče iz Ljubljane bo v petek ob 18. uri uprizorilo v prosvetnem domu tri vesele igranke. Predstava je namenjena predvsem učencem višjih razredov osnovne šole, dijakom gimnazije in poklicne šole.

Črnomaljski poročevalec

Zdaj imajo možnost za poklic

Posebna šola v Črnomlju je doživela začetek delovanja - Prvih 20 belokranjskih duševno motenih otrok sprejetih - V naslednjih letih se bo šola občutno razširila - Nova stavba čez mesec dni

Ustanovitev posebne šole v Beli krajini se je pripravljala šest let. 1. oktobra pa

so prva dva oddelka v Črnomlju odprli. Zaenkrat bo posebna šola z 20 otrok delovala pod okriljem osemletke, ko pa bo dograjena nova stavba in se bo ustanova veliko bolj razširila, bo samostojna vzgojno-izobraževalna ustanova. Potrebe po razširitvi so velike, saj je v obeh belokranjskih občinah še veliko kategoriziranih otrok, ki obiskujejo redne osnovne šole.

Prvi dan pouka so starši pripeljali svoje otroke v šolo, predtem pa je bila v prostorih dijaškega doma otvortvena slovesnost. Staršem sta govorila Milena Faleskini, socialna delavka na občini, in Andrej Petek, ravnatelj osemletke. Prebrali so pozdravno brzojavko Ade Krivc, predsednice republiškega odbora Društva za pomoč duševno prizadetim osebam, nato pa so starši pojasnili, kako je s stroški, obiski doma itd. Za šolanje otrok zaposlenih staršev bo stroške krijal Zavod za socialno zavarovanje, medtem ko bodo morali kmečki starši tretjino vzdrževalnine pla-

čati sami, ostalo pa bo plačal republiški sklad otroškega varstva.

Pouk bo v popoldanskem času, razen ob sobotah, da bodo učenci lahko obiskovali starše na domu. Devet malčkov v prvem in enajst v drugem razredu bosta poučevali učiteljici ortopedagoginji. Pod njenim vodstvom bodo organizirali varstvo v prostem času.

Le starši duševno manj razvitih otrok vedo, kako težko je malčka dati od doma in oddaljeni Tolmin, kamor so jih največ pošiljali doslej, še teže pa je otroka spraviti v zavod. Če ostane doma, brez strokovne pomoči, ne more končati osemletke. To pomeni, da ne bo nikdar kaj več kot nekvalificiran delavec, če bi bil sploh sposoben opravljati službo. Šola mu bo odprla pot v življenje. Da so starši zares hvaležni družbi, je bilo očitno in besed preproste matere, ki je na slovesnosti na glas povedala: »Lepa hvala za trud in vso dobroto. Mi svojim otrokom ne bi mogli pomagati do kruha.«

»Tule notri je bilo človeško okostje.« je pokazala Weissova iz Loke 75 pri Črnomlju. Ko so kopali temelje za novo hišo, so našli na dragoceno grobišče davnih prednikov. Gospodar Tonko Weiss in sosed Movrin sta takoj poklicala strokovnjaka. Pod vodstvom prof. Dularja so najdbo odkopali in jo odnesli v belokranjski muzej. (Foto: Ria Bačar)

VSE ORGANIZACIJE IN OBČINA V SKUPNI AKCIJI

Teža je velika, toda dvignili bodo vsi

Na razširjeni seji komiteja razprava o skupnih težavah - Dogovor, katere naloge imajo prednost in kdo bo za uresničitev odgovarjal

Na nedavni razširjeni seji komiteja pri občinski konferenci Zveze komunistov v Črnomlju so bili navzoči tudi sekretarji osnovnih organizacij ter predstavniki drugih družbeno-političnih organizacij in občinske skupščine. Ocenjevali so politični položaj v občini ter pomanjkljivosti, ki ga kazijo.

Med težavami, s katerimi se srečujejo družbeno-politični delavci v vsakdanjem življenju, jih precej izvira iz prepočasne izgradnje infra-

strukture. Vsi se potegujejo za vodovode in ceste, za napeljavo močnejše elektrike v oddaljene kraje, kritizirajo slabo vzdrževanje cest in vaških potov. Vsega tega z rednim in dodatnim samopri- spevkom ne morejo urediti, zlasti pa ne slabih cest.

Prav tako je pomanjkanje

šolskega prostora v Črnomlju vedno očitnejše, vprašanje šolstva v Poljanski dolini ni rešeno, vseljevanje se nadaljuje, ostareli in bolhni pa ostanejo sami doma.

Na seji so sklenili, da bodo preko Socialistične zveze in Rdečega križa podprli akcijo za pomoč ostarelim, končno pa bodo o tem spregovorili še na občinski konferenci Zveze komunistov, ko bo že tekle razprava o socialnem razlikovanju med občani.

Tudi pri reševanju borčevskih zadev bi morali napredovati vsaj v tem, da bi prosilci hitreje dobili odgovor na vlogo, podprli so predlog za ukinitve najnižjih priznanih oziroma za povišanje na najmanj 100 din mesečno. Najhuje je, da 250 članov ZZB nima potrjenih zdravstvenih knjižic zaradi neplačanih davkov. Prav ta

nevšečnost precej kazi politični položaj.

Obravnavali so osebne dohodke zaposlenih in menili, da se družbeno-politične organizacije ne morejo strinjati s tem, da imajo rudarji, čeprav delajo v najtežjih pogojih, še vedno majhne zasluge v primerjavi z ostalimi delavci.

Ugotovitev, da je v preteklem obdobju nerazumevanje pri bankah povzročilo zastoj v rasti črnomaljskega gospodarstva, so podprli z dokazi. Tako Belt kot opekarna in Belsad ter klavnica so pri krajsani za hitrejši razvoj, ker niso dobili zaprosenih posojil.

Da bi poslej manjše posege v gospodarstvo lažje reševali, so sklenili, da se bodo vse organizacije z občino vred skupno zavzele, da bi domača podružnica ljubljanske banke dobila več pristojnosti pri odločanju za dodeljevanje gospodarskih posojil.

Pred novim samoprispevkom

Na razširjeni seji občinskega komiteja so se dogovorili za takojšen začetek političnih priprav za uvedbo novega krajevne samoprispevka za obdobje 1971 do 1976. Na spomladanskih zborih volivcev so ljudje predlagali že za 15 milijonov din javnih del, toda vsi se zavedajo, da tolikih sredstev ne bo mogoče zbrati. Po krajevnih središčih se bodo dogovorili, katera dela so najnujnejša, nato bodo na krajevnih konferencah SZDL v novembri in decembru obravnavali poročilo o dosednji uresničitvi občinskega programa javnih del in novih načrtih. Družbeno-politične organizacije in občinska skupščina se zavedajo, da bo treba zbrati kar največ svojih sil za izvedbo obširnega programa, le pri izgradnji infrastrukture se bodo potegovali za širšo družbeno pomoč.

Napredek je v Vranovičih hitreje začel ubirati pot, odkar imajo asfalt, letos pa v vasi poteka še akcija za vodovod. Vsaka hiša je dala 500 din prispevka v gotovini za cevovod na desni strani vasi, medtem ko vodovod na levi strani ceste kopljejo s prostovoljnimi delom. (Foto: Ria Bačar)

Nekateri krediti so zanka za vrat

»Razvoj metliških podjetij zavira nerazumevanje pri bankah«, so dejali na seji - V težavah so vsi, čeprav je polletna analiza ugodna

29. septembra so metliški odborniki razpravljali o polletnih uspehih gospodarskih organizacij, obravnavali uresničitev zastavljenega programa javnih del za obdobje 1970-1975 ter sprejeli nekaj odločitev. Seja je izvenela v kritiko bank zaradi gluhih ušes, ki jih največkrat imajo do prošnji za posojila. Je to pomoč nerazvitim?

Podatek, da je metliško gospodarstvo v prvem polletju letos doseglo 79 milijonov din celotnega dohodka, lani v tem času pa 55 milijonov, da se je nekoliko izboljšala ekonomičnost poslovanja in da je pri nekaterih podjetjih plan celo presežen, odbornikov ni uspaval. V prvem hipu so sicer izražali zadovoljstvo, toda po besedah poslanca Franca Vrvišarja je razprava dobila drugo smer.

»Ne pustimo se zavesti od lepih številk, ko vemo, da je

resnica drugačna. Vsa metliška podjetja so v težavah, najbolj pa jim manjka obratnih sredstev,« je rekel. V razpravi so nato kritizirali nerazumevanje domačih bank do prošnji za posojila. Podjetje Metlikatrans v Sloveniji nikakor ni moglo dobiti posojila za nakup specialnih tovornih vozil, medtem pa je v Bosni naletovala na takojšnje razumevanje. Ta primer kaže ni osamljen. Metliška podjetja in občina so precej zadolženi, neka-

tere kredite pa imajo pod tako slabimi pogoji, da pomenijo prej zanko za vrat kot pomoč. Zaradi vsega tega je na seji padla celo izjava, da v bodoče ne bodo izbirali ne banke ne občine, pač pa bodo podjetja iskala le razumevanje za svoje načrte.

Tako kot podjetjem manjka kapital, je tudi občina v težavah zavoljo prepočasne izgradnje cest, vodovodov in drugih komunalnih objektov, ki nikakor ne morejo dohajati naglega razvoja industrije. Ena sama asfaltirana cesta v metliški občini dokazuje, da Metlika ni zaman uvrščena v kategorijo nerazvitih slovenskih območij. Na račun nerazvitosti Metličani ne pričakujejo nič drugega kot malo več razumevanja pri bankah. Želijo, da bi jih obravnavali vsaj z enakimi merili kot podjetja v razvitih občinah. S posojili pod malo ugodnejšimi pogoji pa bi metliška občina lahko naglo napredovala.

Tudi to so omenili na seji, da bi morali vodilni iz metliških podjetij bolj držati skupaj, ne pa, da drug drugemu mečejo polena pod noge in si napovedujejo pogin, neutemeljene govornice pa pridejo na ušesa tudi bančnikom, zato niti ni tako čudno, če prošnje za posojila odklanjajo.

Za življenje še vedno premalo

Metliške štipendije za 50 dinarjev povečane

Upravni odbor občinskega sklada za štipendiranje v Metliki je nedavno tega pretehtal letošnji položaj. Sklad ima na razpolago 7.137 din, kar je malo več kot lani, vseeno pa so sredstva pičila ob velikih kadrovskih potrebah. V sklad se že nekaj let steka samo denar iz proračuna in temeljne izobraževalne skupnosti, medtem ko vodijo podjetja svojo štipendijsko politiko.

Lani je sklad podpiral 26

dijakov in študentov na srednjih, višjih in visokih šolah. Od teh jih je končalo šolanje 8 s srednjo in 2 z višjo izobrazbo. Letos so razpisali 10 novih štipendij.

Ko so razpravljali o pogojih študija, so bili člani enotnega mnenja, da s sedanjimi 200 oz. 240 dinarji štipendije ni mogoče kriti niti polovice stroškov šolanja. Odklčili so se štipendistom primakniti po 50 oz. 40 din na mesec. Več v danih razmerah ne morejo, čeprav se člani sklada zavedajo, da tudi povečane štipendije še daleč ne zadoščajo za življenje. Po novem bodo dijaki srednjih šol štipendisti sklada, dobivali prvo leto šolanja 250 din, nato pa vsako leto 10 din več, višješolci in študenti visokih šol pa začnjenajo študij z 290 dinarji mesečno, medtem ko dobijo za vsako zaključno študijsko leto še 20 din dodatka.

Dobička manj kot lani

Osem večjih delovnih organizacij v metliški občini je do polletja letos ustvarilo 7 odstotkov manj ostanka dohodka kot v tem času lani. Letošnji plan je bil uresničen le s 42 odstotki. Na slabši uspeh so vplivali: porast materialnih stroškov, povečana amortizacija, občutno večje pogodbene obveznosti in porast osebnih dohodkov. Število zaposlenih se je v letošnjem prvem polletju povečalo za 10 odstotkov.

Navijači in zračne puške

Ni ravno malo primorov, da ne pridipravi, ki spremljajo športna srečanja, dajejo duška svojemu navijanju tudi s streljanjem. Beremo, da je tako v Južni Ameriki. Zadnje čase pa smo tudi pri nas pričeli vse pogostejšemu bodrenju in spodbujanju, ki ga spremljajo glasni poči petard. Na Dolenjskem smo zaenkrat še korak zadaj. Vendar smo že na sobotnem košarkarskem srečanju med Metliko in Novim mestom opazili nekatere zelenice, ki so preizkušali svoje strelske sposobnosti z zračno puško na igralcih Novega mesta. Vaak komentar je odveč, vzgojitelji, pozor!

Zadnje čase ni v Metliki proslave ne prireditve, na kateri ne bi nastopila kulturna skupina »Osip Sest«. Na fotografiji: mladi kulturniki na Vinomeru, kjer so dolenjskim skojevcem predstavili Kovačičevo »Jamo«. (Foto: R. Bačar)

Na Radovici, kjer 80 hišam dajejo utrip življenja le majhna trgovina, mesnica in enkrat na dan avtobusna zveza s svetom, je učitelju težko. Zabave ni, dela pa precej. Vida Stankovič, ki že deset let vztraja na tej oddaljeni šoli, pravi, da jo veseli napredek, ki ga opaža pri učno-vzgojnem delu:

— Vsako leto je na šoli sicer manj otrok, postajajo pa bolj disciplinirani, redoljubni in vzgojeni. Ko sem začela na Radovici učiti, ni bil redek primer, da sem našla učenca umazanega, knjige in zvečke so imeli skoro vsi v neredu, niso pisali domačih nalog, izostajali so od pouka in tudi pijani so prihajali v šolo.

— Kdaj ste zadnjikrat naleteli na vinjenega učenca in kaj ste ukrenili?

Vsako leto stopnička več

Deset let učiteljevanja na Radovici je dolga in naporna doba - Vida Stankovič vztraja

— Pred tremi leti je bilo zadnjič, da mi je otrok med poukom zaspano gledal, dihal je po vinu in ni bil sposoben slediti razlagi. Občajno sem takega otroka poslala domov.

— Koliko otrok učite na šoli letos in kakaj je po večem vedno manj narščaja?

— Letos imamo 30 otrok, kar je 10 manj kot v pre-

teklem šolskem letu. Na šoli imamo kombiniran pouk v dveh učilnicah, in to samo v dopoldanskem

času. Da je na splošno otrok manj, je po mojem posledica višje življenjske ravni, razen tega se ljudje

izseljujejo. Ko gredo domaćini na delo v tujino, vzamejo nekateri tudi otroke s seboj.

— Ali je med šolo in starši stalno sodelovanje?

— Prav tako, kot napredujejo učni uspehi in razmere na šoli, se izboljšujejo tudi stiki s starši. Vedno več staršev je, ki se stalno zanimajo za učni uspeh otrok R. B.

Kdaj bodo postajališča?

Občani, ki čakajo ob vsakem vremenu na prostem avtobus na Lokvici, pri Podzemlju, pri suhorski žagi in na odcepu ceste za Radovico, sprašujejo, kdaj bodo postavili montažne čakalnice, ki so jih na občini obljubili: že pred dvema letoma. Izkazalo se je, da je denar pripravljen, naročilnica za postavitev že davno oddana komunalnemu podjetju. V tem primeru krivca ni težko najti.

Asfalt do Rosalnic?

Asfaltna cesta do Rosalnic in še naprej je sicer začrtana v petletnem programu občinskih javnih del, kaže pa, da bo del ceste že drugo leto asfaltiran. Ker se v Rosalnicah širi industrijski predele Metlike, saj ima tam prostore za podjetje Metlikatrans, gradil bo še Komet, računajo, da bodo s pomočjo podjetij že spomladaj začeli modernizirati cesto. Tak odgovor je dobil odbornik Kozljan, ko je na seji občinske skupščine vprašal za gradnjo ceste.

Pomoč stanovanjski gradnji

Metliška občina je brezplačno dodelila komunalnemu podjetju večje zemljišče v novem naselju, da bi na njem zgradili še dva stanovanjska bloka. Ker so do zemlje prišli zastoj, pa so od komunalnega podjetja zahtevali obljubo, da bo na svoje stroške uredilo okolico novih hiš in prostor za gradnjo komunalno opremilo.

Še peš je težko priti

Odarb je metliški most zaprt in je čej božakovsko cesto obvoz na Kamanje, je cesta povsem uničena. Osebnih avtomobilov se spuste po njej le v zares nujnih primerih, domačini pa niti s kolesom ne morejo več voziti in pravijo, da je zaradi velikih jam in kamnitih reber še hoja ovirana. Božakovčani so že večkrat opozorili na najnost popravila, toda nihče se ne sgaane.

Umri na stopnicah

5. oktobra zvečer je nenadoma umrl 64-letni Franc Novak z Nove ceste št. 7 v Metliki. Ko sta se z ženo vračala proti domu, je nenadoma omahnil na stopnicah, ki držijo mimo hotela Bela krajina na Breg revolucije, in obležal mrtev. Krajevni zdravnik je ugotovil, da ga je zadela kap.

KOMET dobil zemljišče

Izjava: 1. marca se začne gradnja v Rosalnicah

Občinska skupščina v Metliki je na zadnji seji izglasovala sklep, da se podjetje KOMET brezplačno dodeli parcela v Rosalnicah, kjer bodo gradili nove proizvodne prostore. Podjetje je prosilo, sicer za več zemlje in še za tri barake, vendar bo dobilo le toliko zemljišča, kolikor je potrebno za prvo etapo gradnje, in pa v uporabo dve baraki nekdanjih žitnih silosov.

Znano je, da se KOMET že dalj časa pripravlja na gradnjo. Podjetje zaposluje 280 delavcev, vendar imajo v proizvodnem procesu nemalo težav, ker delajo v več krajih. To povečuje stroške, ovira specializacijo in načrte za boljše organizacijo in uporabo sodobnejše tehnologije. Do nove lokacije je prišlo zato, kakor je na občinski seji razložil direktor podjetja Manek Fux, ker niso do-

segli sporazuma s kmeti na drugem koncu mesta, kjer so nameravali že prej graditi. Baje so lastniki zahtevali trikratno ceno za zemljišče, ko je prišlo do resnih pogovorov. Direktor je pred občinsko skupščino izjavil, da se gradnja v Rosalnicah prične 1. marca.

Štirikrat več investicij

Medtem ko so gospodarske organizacije v metliški občini v prvih šestih mesecih leta 1969 porabile za investicije v osnovna sredstva 2.490.000 din, so v istem času letos 9.750.000 din. Daleč največji delež pri investicijah ima tovarna BETI, kjer so v prvem polletju porabili 5.314.000 din, sledi Metlikatrans z 2.085.000 vloženi dinarji, Novoteks — 1.122.000 din, kmetijska zadruga — 500.000 din, podjetje Komet — 169.000 din, Mercator — 26.000 din in Komunalno podjetje s 23.000 vloženi dinarji.

Okoli Metlike smrdi

Metliško mesto nima pravega prostora za smetišče. Razmere so take, da so o tem razpravljali celo na občinski seji. Smeti odvažajo zdaj ob cesti proti Grabrovcu, k Roku, pa še drugam v bližino mesta. Povsod smeti zažigajo, namesto da bi jih zagrebli, zato se širi strahoten smrad. Tudi otroci, ki gredo mimo, brskajo po odpadkih. Tega ne bi smeli dopustiti! Odbornik iz Grabrovca je zahteval, naj komunalno podjetje najde primeren prostor za odvoz smeti stran od večjih cest, sicer je zagrozil, da bo krajevna skupnost poklicala sanitarno inšpekcijo.

Sindikat je začel

Predeedstvo občinskega sindikalnega sveta je na nedavni seji razpravljalo o stanovanjski problematiki in pripravah na konferenco samoupraviteljev. Določeno je, da bo v tovarni BETI konferenca konec oktobra, za ostale metliške kolektive pa v začetku novembra.

Izguba mnogo manjša

Iz polletne gospodarske analize je razvidno, da je podjetje GOSTUR veliko uspešneje poslovalo kot bivše gostansko podjetje v Metliki. GOSTUR je promet v letošnjem letu povečal za okoli 80 odstotkov, izguba pa je v prvem polletju za dobrih 42.000 din manjša, kot je bila v tem času lani. Računajo, da se bo do konca leta izguba še občutno zmanjšala, kar kažejo že poslovni uspehi zadnjih dveh mesecev.

SPREHOD PO METLIKI

■ V PRVIH DEVETIH MESECIH letošnjega leta je bilo v metliški občini izdanih 34 dovoljenj za gradnjo stanovanjskih hiš. Od teh zdaj v Metliki 20 stanovanjskih hiš, mednje pa je vnet tudi en dvojček. Nadalje bodo občani letos zgradili še 5 gospodarskih poslopj oziroma zidanic, 4 vikende in 2 samostojni garaži.

■ V METLIŠKI OBČINI je organ pri referatu za notranje zadeve od novega leta pa do zadnjega septembra izdal ali podaljšal veljavnost 470 potnih listov, kar je znatno več kot prejšnje leto.

■ V ISTEM ČASU je bilo v Metliki registriranih 287 motornih vozil, to je osebnih avtomobilov, tovornjakov, kombijev in motornih koles. V metliški občini je sedaj nekaj nad tisoč vozilov motornih vozil, to se pravi, da zna z motornim vozilom upravljati vsak sedmi človek v občini.

■ KONFERENSKO PODJETJE KOMET v Metliki je za delavce, ki se iz vasi vozijo na delo v obrate KOMETA, kupil 15-sedešni kombibus znamke TAM, ki bo vozil na progi Metlika-Jugoče in

Metlika-Gradac. Če bo v vozilu še kaj prostora, bo ta na voljo delavcem, ki delajo v drugih podjetjih. Kombibus, ki je prišel v zati konec preteklega meseca, bo delavcem prišel prav alajsi v jesenskem in zimskem slabem vremenu.

■ USLUZBENEC PODRUŽNICE SOCIALNEGA ZAVAROVANJA iz Crnomolja bo v prostoru občinske skupščine v Metliki v zadnjih treh mesecih letošnjega leta uradovl naseljeval dneva: 9. in 23. oktobra, 6. in 27. novembra ter 9. in 25. decembra.

■ BELOKRANJSKI ROJAK IVAN JUDNIČ doma iz Kota pri Semčici je pred kratkim spet obiskal Metliko. Zdal je v pokolu in se bo zato lahko dalj čas na drževal v domačem kraju. Pred odhodom v pokol raj je podjetje plačalo potovanje okoli sveta. Ženo sta si še ogledala Havaje, Formozo, Hongkong, Nepal, Indijo, Egipt, Izrael, Cipr in Grčijo. Iz Jugoslavije je odšel na potovanje po Evropi, in sicer jo bo prečrsaril od Rusije in skandinavskih dežel pa do Španije in Portugalske.

metliški tednik

Veseli na novem igrišču

Pred kratkim so se zuzembarški malčki prvič zagugali na gugalnicah in zapeljali po toboganu na svojem novem igrišču. Otroški vrtec je po zaslugi TIS in obrata ISKRE iz Zuzemberka dobil svoje igrišče ki ga cibicani že pridno obiskujejo. S prvim oktobrom pa so v vrto zaradi velikega števila prijav uveli tudi popoldansko varstvo. Vrtec obiskuje sedaj okrog 40 otrok.

Primanjkuje inštruktorjev

Dvanajst novomeških inštruktorjev za bodoče voznike motornih vozil nikakor ne more sprejeti v šolo vseh kandidatov. Veliko bodočih voznikov za ima svoje avtomobile, ne pridejo pa na vrsto pri inštruktorjih, ki so prezaposleni.

V septembru je teoretičen del izpita opravilo kar 573 kandidatov, vozniška dovoljenja po opravljenem praktičnem delu izpita pa je dobilo le 63 kandidatov. Razen pomanjkanja inštruktorjev so k temu pripomogli tudi strožji kriteriji.

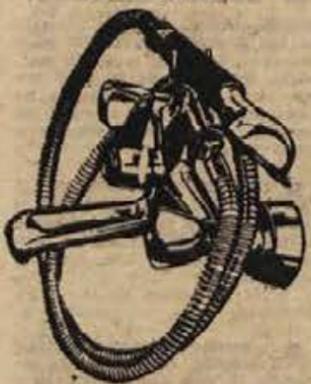
Denar za centralno kurjavo

Osnovna šola na Prevolah bo po sklepu odbornikov novomeške občinske skupščine ob 350.000 dinarjih, kolikor jih je doslej dobila za preureditev poslopja in učilnic, dobila še 200 tisočakov za ureditev centralne kurjave. Ravnateljstvo šole je prošnjo utemeljevalo s tem, da bodo šole tako lahko primerno uredili prostore, da imajo nekateri suhokranjski otroci do šole tudi 7 kilometrov, da je stara zgradba skrajno mrzla in da bodo torej otroci posej mnogo na boljšem.

Potrošniški center v Kandiji

Ce bodo monterji končali svoje delo pri montaži hladilnih inštalacij v novi samopostrežni trgovini na Zagrebški cesti, ki jo Mercator imenuje kandijski potrošniški center, bodo 14. oktobra slovesno odpril novo Mercatorjevo samopostrežno trgovino v Novem mestu. Denar za njo so dobili iz združenih Mercatorjevih sredstev in kot kredit Ljubljanske banke. V trgovini bodo vsi oddelki blaga dnevne potrošnje, sraven tega pa bo v potrošniškem centru tudi bife s kuhinjo bifejskega tipa.

Instalacijski material!

V prodajalnah ELEKTROTEHNA v Novem mestu imajo veliko izbiro vsega vodno instalacijskega materiala. Tu di podne in obločne ploščice, sanitarno keramiko in drugo opremo imajo vedno na zalogi pri ELEKTROTEHNI. (PO-E)

Članarina nerazrešljiv vozle?

Organizacije morajo brez odlašanja takoj razčistiti vprašanja članarine, ker ponavljajoča se razprava o tem hromi delo ZK

Občinska konferenca ZK Novo mesto je imela na seji 1. oktobra dokaj obsežni dnevni red: razpravljala je o poročilu o delu komiteja in drugih organov konference, sprejela poslovnik častnega razsodišča konference, pretehtala analizo programov organizacij in aktivov ZK v občini in izvolila dva nova člana komiteja ter dva delegata za 1. sejo konference ZK Jugoslavije.

Poročilo o delu komiteja in organov konference ter analize programov dela organizacij in aktivov sta nudila obilico tehtnega gradiva za razpravo, žal pa se je razprava v obeh primerih skoraj v celoti omejila predvsem na vprašanja dveh osnovnih statutarnih dolžnosti komunistov: na plačevanje članarine in obisk sestankov.

V razpravi so ugotavljali, da je ob reorganizaciji z ukinjivjo osnovnih organizacij v delovnih organizacijah prišlo mnogo komunistov v organizacije na teren, kjer so bili sestanki neredni, pobiranje članarine neurejeno, in mnogi, ki so si pri tem nabrali precej dolga pri članarini, zaradi slabe vesti ne hodijo na sestanke. Po evidenci komiteja je v občini 300 komunistov, ki so na dolgu s članarino in ki zato ne hodijo na sestanke ter bi morali biti izključeni.

V razpravi je bilo posredovanih več mnenj o tem, kako obravnavati takšne komuniste. Končno so se zedinili, da organizacije v tej smeri pre-

malo delujejo, da so potrebni razgovori s prizadetimi, da pa je od statutarnih predpisov nemogoče odstopati. Organizacije morajo vprašanje članstva in članarine takoj in dokončno razčistiti, ker to hromi delo celotne organizacije ZK v občini na mnogih področjih, kjer je idejna prisotnost močno potrebna.

Analiza programov je skupaj z razpravo opozorila, da so akcijski programi dela organizacij in aktivov nujno potrebni, čeprav oboji še vedno kažejo do njih precej omalovaževanja. Akcijski program mora zajemati najbolj pereče zadeve iz okolja organizacije, akcija, ki bo sledila, pa bo nato združevala revolucionarno teorijo z revolucionarno prakso. Komunisti se zelo radi izgovarjajo na neustrezne organizacijske oblike, pozabljajo pa, da oblika dela ni važna, kadar obstajata volja in interes za delo. Večja akcijsko-programatska usmerjenost ZK pa je prav zdaj potrebna tudi zato, ker zlasti v delovnih or-

ganizacijah načenja sindikat vrsto pomembnih vprašanj, o katerih se navadno odloča v preozkem krogu. Pri tem je nujno potrebna tudi idejna prisotnost komunistov v delovnih organizacijah.

M. J.

Šolske spremembe

Na zadnji občinski seji so sprejeli odlok o spremembi odloka o organizaciji mreže osnovnega šolstva v novomeški občini. Pri osnovni šoli Prevole so črtali podružnico Sela-Hinje, pri osnovni šoli Smarjeta pa bodo črtali podružnico Bela cerkev. Odbornik Zupet iz Škocjana je povedal, da bi nekateri starši iz ukinjene podružnice Bela cerkev rajše pošiljali otroke v Škocjan kot v Smarjeto.

POD TURISTIČNIM DROBNOGLEDOM:

V sezoni - 100 tisoč nočitev

Kaj pa planinske postojanke? - Na Frati letos komaj 33 nočitev!

V prvih osmih mesecih, se pravi do konca sezone, je bilo v novomeški občini že več kot 100 tisoč nočitev: zabeležili so 65.634 nočitev domačih gostov in 35.072 nočitev tujcev. Otočec ostaja še naprej edino dolenjsko središče, kjer je tujcev več kot domačinov. Rekord je bil avgusta, ko je bilo skoraj 24.050 nočitev, od tega več kot 10 tisoč tujih turistov.

To poletje so imeli gostinci naše občine 4.139 sedežev v hotelih in na prostem, kar je po podatkih, ki so jih zbrali statistiki pri novomeški občinski skupščini, celo manj kot lani. Zaposlenih je bilo 379 ljudi - trije delavci več kot lani, število obratov pa se je zmanjšalo za 5; zdaj jih je 28.

Promet je v šestih mesecih dosegel vrednost 15.537.237 dinarjev; torej toliko kot manjše industrijsko podjetje v celem letu. Letošnji promet je za 22,6 odstotkov večji od lanskega. Izkupiček pri hrani je celo za 33,6 odst. večji, za prenočevanje pa so morali turisti plačati 459.862 dinar-

jev. Takoj pa je treba poudariti, da gre večji promet deloma tudi na račun visjhi cen, saj so se pijače podražile od 8 odstotkov (pivo) do skoraj 40 odstotkov (sadni sokovi). Poslovanje letog ue bo kaj prida boljše od lanskega, akumulativnost bo bržkone celo padla.

Otočec ima največ nočitev: več kot 20 tisoč v motelu in 7.635 v gradu. Dolenjske Toplice so do septembra zabeležile 24.801 nočitev, v Smarjskih Toplicah pa so jih imeli 19.416. Zanimivo pa

zaključne borbe v odbojni, tenisu, namiznem tenisu, streljanju in kegljanju pri moških in namiznem tenisu, streljanju in kegljanju pri ženskah. Strelci so tekmovanje že končali, vendar njihove točke še niso vsote v razpredelnico.

Razveseljivo je tudi, da je vse več športnih nastopov, kjer so se prvenstvene borbe raztegnile na vse leto. To pa je tudi cilj iger: delavci - športniki imajo tako rekreacijo več mesecev, ne samo nekaj dni.

Menda ni potrebno posebej poudarjati, da je krog nastopajočih vse večji. Prav tako ni nobenega dvoma, da so delavske igre priljubljene, da je njihov pomen za rekreativno dejavnost zaposlenih v novomeški občini pravzaprav neprecenljiv!

J. S.

Sklada ne bo!

Ob letošnji toči, ki je prizadela več krajev v novomeški občini, so se nekateri odborniki zavzeli za ustanovitev sklada za pomoč prizadetim ob elementarnih neugodah. Svet za finance pa je bil mnenja, da je tak predlog neutemeljen, ker ima občina rezervni sklad, katerega denar je namenjen predvsem za kritje izdatkov, ki nastanejo ob izrednih okoliščinah. Sem pa kajpak sodijo zlasti elementarne nesreče. Prav tako je zanesljivo, da bi bilo v novem skladu na voljo manj denarja, kot ga je v rezervnem.

Izvoljeni na konferenci ZK

Na občinski konferenci ZK Novo mesto so prvega oktobra izvolili kot delegata za 1. sejo konference ZK Jugoslavije dipl. ekon. Zvoneta Dragana in Aleksandra Skoka, za nova člana komiteja konference pa Dimitra Periča in Franca Salija.

NOVE HIŠE BREZ IMEN IN ŠTEVILK:

Nova imena za ulice in trge

Na občinski seji v Novem mestu so predlog sprejeli brez pripomb

Pospušena gradnja v Novem mestu je zadnja leta že dobila tak obseg, da je bilo nemogoče sproti določiti hišne številke. Hkrati so gradili v mestu nova naselja: oddelek za gospodarske in družbene dejavnosti je zato na zadnji občinski seji predlagal imenovanje novih ulic in trgov, ki so ga odborniki brez razmišljanja sprejeli.

Tako bo levo od Smihelske ceste ulica Mirana Jarca. Med smihelskim pokopališčem in potokom Težka voda bo Lebanova ulica: ime bo nosila po slovenskem mladinskem pesniku, pisatelju in skladatelju, ki je pokopan na smihelskem pokopališču. Naselje Smihel bo zajelo hi-

še ob glavni cesti v Regerčovo vas, imelo bo 67 številke. Novo naselje nad potokom Težka voda bo nosilo ime Ob Težki vodi, šukljetovala ulica pa se bo imenovalo 34 hiš, ki stoje od glavne ceste do sečišča z novo ulico K Roku: to so zasebne hiše levo in desno nad prostorom, kjer naj bi stala nova trgovina - stoji do križišča s cesto, ki pelje v Regerčovo vas.

Ulica Milke Sobar bo od trgovine Mercator v Smihelu, zraven tega pa še tri hiše na drugi strani železniške proge. Ime je po narodnem heroju, tako ime ima tudi smihelska osnovna šola.

Mestne njive - skupina blokov - bodo obdržala svoje ime. Nad Koštalovo ulico/levo proti Brezovici, bo Lamutova ulica, na zemljiščih nekdanjih lastnikov Pera in Turka pa bo Ulica Marjana Kozine. Maistrova ulica bo srezala individualne hiše nad

Ulico Majde Šile. Nad Maistrovo ulico naj bi bila Ulica Ilke Vaštetove. Na ti dve ulici bo mejila Slančeva ulica, ki bo štela osem paviljonov hiš. Ime bo imela po znanem novomeškem advokatu, enem izmed prvih propagatorjev socializma pri nas. Nad Zagrebško cesto bo Ulica Milana Majcna, Pot na Gorjuncu bo zajemala oba kraka poti, po kateri so Novomeščani hodili peš na izlete. V tem delu mesta bodo še ulice: Na lazu, Na tratah, Lobetova ulica, Drejčetovala pot (po pokojnem Jožetu Zamljenu).

Na levi strani Karlovske ceste pred Gotno vasjo bo Ulica Ivana Roba, v Mali Bučni vasi bo Novoteksovo naselje nosilo ime V Brezovlog, v Mačkovecu pa bo Pod Trško goro cona 89 hiš. Mimo tega bodo nekatere ulice s starimi imeni podaljšali: Ragovsko, Ulico Majde Šile, Kristanovo in Prisojno pot.

Šport družni delavce

Letošnje delavske športne igre gredo h koncu: občinski sindikalni svet, ki jih že vrsto let uspešno organizira, tudi letos žanje priznanja. Tudi tokratno tekmovanje, ki bo končano do občinskega praznika, je namreč na športna igrišča pripeljalo mnogo delavcev. Bržkone ni boljšega načina za rekreacijo zaposlenih, kot je prav ta oblika medsebojnega tekmovanja delavcev iz različnih delovnih organizacij.

Pionir, do zanesljivo spet zmagovalac, le da ga tokrat v boju za prvo mesto ni ogrožala Krka, ampak ekipa družbenih služb in Novoteks. Krka je z zaporednimi spodrsjaji, ko sploh ni prišla tekmovati, izgubila dragocene točke in bo šele četrta, na petem mestu pa je Novoles.

Do konca preostanejo še

je, da so imeli zasebniki v Dolenjskih Toplicah še približno 9.000 nočitev. V obeh kampingih - na Otočcu in v Novem mestu - je bilo skupaj približno 4.500 nočitev, novomeška hotela sta jih imela skupaj 14.000. Planinske postojanke pa žal nimajo toliko gostov kot hoteli, še več, njihova usoda je naravnost zaskrbljujoča. V osmih mesecih so imeli v Domu Vinka Padersiša pri Gospodični na Gorjancih komaj 64 nočitev, na Frati pa celo samo 33.

J. S.

ODBORNIŠKA VPRAŠANJA:

O kruhu in Mestnih njivah

Odbornik Jože Fabjan: »Z odgovorom zadovoljen, s preskrbo še ne!«

Odbornik Jože Fabjan je zastavil novomeški občinski skupščini pismeno vprašanje v zvezi z neredno preskrbo s kruhom v Novem mestu. Prav tako je vprašal, kdaj bo v novem naselju na Mestnih njivah urejeno otroško igrišče, kdaj razsvetljava in hortikultura ureditev in kdaj bodo pristojni organi omejili hitrost v Koštalovi ulici, na Mestnih njivah in v Cankarjevi ulici.

Oddelek za gospodarske in družbene dejavnosti je pripravil odgovor, iz katerega je razvidno, da lahko tržni inšpektorji samo opozore poslovojev prodajaln, kjer kruha zmanjkuje. O občasnem pomanjkanju kruha v prodajalnah so obvestili predstavnike kombinata Žito in trgovska podjetja. O vzrokih pomanjkanja sta pisala Dolenjski list in Delo: oddelek meni, da so potrošniki z nj-

mi primerno seznanjeni. Po številnih javnih opozorilih sta jih pričakujejo, da kruha v Novem mestu ne bo več zmanjkovalo.

Po dogovoru s Komunalnim podjetjem bi morala biti hortikultura ureditev dokončana še letos, pričakujejo, da bodo Mestne njive jeseni urejene, oktobra naj bi začeli delati, urediti pa nameravajo tudi otroško igrišče. Ureditev javne razsvetljave na Mestnih njivah ni v letošnjem programu del komunalnega sklada.

Na Mestnih njivah so bili pred nekaj tedni že postavljeni prometni znaki, ki omejujejo hitrost vožnje.

S pismenimi odgovori je bil odbornik Jože Fabjan na zadnji občinski seji zadovoljen, sodi pa, da še vedno ni povsem urejena preskrba s kruhom.

KMETIJSKA ŠOLA GRM - Novo mesto

vpisuje

V ŠOLO ZA KMETOVALCE za šolsko leto 1970/71

Kandidati naj predložijo prošnjo in zadnje šolsko spričevalo.

Začetek pouka bo predvidoma 2. novembra 1970. Vse informacije dobite na šoli ali na telefon 21-401.

Veliko nalog Socialistične zveze

Na konferenci: o kulturni skupnosti in pomoči ostarelim občanom

Občinsko konferenco SZDL v Novem mestu, krajevne organizacije SZDL in hkrati vse občane, včlanjene v našo najbolj množično organizacijo, čaka to jesen in zimo še veliko nalog; tako so ugotovili na zadnji seji izvršnega odbora. Mimo nekaterih čisto organizacijskih vprašanj, med katerimi prav gotovo ni na zadnjem mestu informiranje v SZDL, bodo morali posvetiti veliko pozornosti in razpravam številnim vsebinskim problemom.

Tako je pred vrati razprava o ospitku statuta kmečkega zavarovanja. Medtem ko bo razprava o delavskem zavarovanju izpeljal sindikat, se bodo s kmečkim zavarovanjem spoprijeli v krajevnih organizacijah SZDL. Prav tako bodo razpravljali o zakonu o kulturnih skupnostih, še posebej pomembna pa bo razprava o položaju zasebnega in družbenega kmetijstva.

Tokrat bodo obdelali ta problem z različnih gledišč: ekonomskega, lastniškega (dedovanja), socialnega, združništva in samouprave v kmetijstvu. Zal smo bili doslej razprav že navajeni, manj pa smo skrbeli za uresničevanje najrazličnejših resolucij, priporočil in drugih papirjev, ki smo jih imenovali z učnimi tiskami. Kadar se bo premaknilo od besed k dejanjem, bo šele prvi uspehi; tako trdijo kmetje. Mimo tega bodo v SZDL govorili še o zasebnem delu, o izobraževanju, štipendijski politiki, zaposlovanju in kmetijskem usmerjanju, na dnevnem redu bo krajevna samouprava pa vloga SZDL v pripravah na splošni ljudski odpor; pomeniti se je treba

tudi o medsebojnih odnosih odborikov, poslancev, SZDL, občinske skupščine in krajevnih organizacij SZDL.

Za konferenco, ki naj bi bila konec oktobra ali prve dni novembra, bodo pripravili poročila o aktivnosti SZDL pri ustanavljanju kulturne skupnosti, seznanili se bodo z akcijskim programom pomoči in varstva ostarelim občanom in pregledali sistem stalnega evidentiranja možnih kandidatov za odbornike in poslance.

V novomeški občini so že končali popis ostarelih občanov, ki so potrebni pomoči. Ta popis je zajel več kot 450 ljudi, kar dovolj zgovorno dokazuje, kakšne naloge so pred nami. Sodijo, da bi se v to akcijo lahko najbolj koristno vključili Rdeči križ in krajevne organizacije

SZDL, ker poznajo teren in so jo sposobni tudi izpeljati. J. SPLIČAL

Porast v turističnem prometu

Ob koncu letošnje glavne turistične sezone ugotavljajo pri Dolenjski turistični zvezi v Novem mestu, da je promet v dolenjskem turizmu porastel za okrog 20 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. K temu je pripomoglo predvsem večje in naravno zavzemanje za turistično propagando Dolenjske. Občutno večji je bil predvsem obisk tujih gostov. Seznanjanje tujih državljanov z lepotami Dolenjske in Bele krajine so organizirali z več izložbami v severnoevropskih državah, s predavanji, na katere so povabili predstavnike zainteresiranih turističnih birojev v tujini ter z lepim prospektom Dolenjske, ki so ga poslali večjemu številu birojev v tujini.

SUHOKRAJINSKI DROBIŽ

K DOMU GASILCEV V ŽUZEMBERKU bodo prizidali še garazo. Delo bo opravljeno v glavnem s prostovoljnimi delom ter z lastnimi dotacijskimi gradbenimi društvi, s materialom pa je prišlo čisto na pomoč krajevna skupnost. Pri zidavi garaje je nujno potrebna, saj v sedanjem domu nimajo prostora za garažiranje avtomobilov.

ZIVAHNA STANOVANJSKA GRADNJA se odvija v Žuzemberku in na Dvoru. Graditeljem pomagajo osodi in svoji. Kljub temu da je težko dobiti gradbeni material, gradnja teče, saj iščejo material od povsod. Najtežje je bilo za cement, ki so si ga medsebojno posojali, medtem ko so betonsko železo nekateri pravdočasno nabavili, ko ga je bilo še na voljo.

ZELEZOBITONSKI MOST čez reko Krko pod Zagradcem je zahtevan in bo ostal še nekaj časa v opazih, vendar bo promet čezenj še letos stekel. Močna konstrukcija mostu omogoča tudi prevoz zelo težkih tovorov. Most je velika pridobitev za gozno dolino Krke in so Zagradčani nanj lahko ponosni.

SUHOKRAJINSKI KMETOVALCI se pripravljajo na jesensko setev. Po zadnjem dežju so že pričeli orati. Letošnjo jesen režejo brazde s traktorji, ki jih imajo kmetovalci, da si medsebojno pomagajo. Za setev bo manjkalo kvalitetnega semena pšenice. Kmetovalci so namreč naročili pri drugi let semje za 20 hektarjev pšenice, selejo pa jo na nekaj manj kot 300 hektarjih. Sami letos nimajo primernega semena, z naročitvijo pa so uspešni zasedli.

TRGATEV JE V SUHI KRAJINI PRED VRATI. Pridelavek grozdja bo letos dosti slabši od lanskega, kar ga je precej pobrala toča. Pa tudi sicer je grozdje kislasto in nima dovolj sladkosti, zato bo tudi kapljica kisla.

IVAN STRUMBELJ iz Trebeze vasi pri Dvoru, delavec gošdnega gospodarstva Novo mesto in posebnega obrata Straža, je na VIII. zveznem tekmovanju delavcev sekačev v Rogški Slatini osvojil prvo mesto. Suhokrajinci mu za doseženi uspeh čestitajo.

LOVSKA KOČA na Plešivici nad Dvorom je pripravljena za otvoritev. Ta slovesnost bo v nedeljo, 18. tega meseca. Zdravniki bo s razvijem prapora Lovske družine Plešivica.

Kdaj je uradno mraz?

Odborniki obeh zborov občinske skupščine v Novem mestu so bili na zadnji seji, prvi po poletnih počitnicah, prijetno presenečeni, ko so začutili, da je dvorana kina Krka ogrevana. Mnogi so se pritoževali, da v njihovih delovnih organizacijah še ne kurijo. In kako je na občini, so spraševali. »Ne vem, kdaj je pri nas lahko uradno mraz,« se je pošalil Marjan Simič, »zdaj se mi, da šele 15. oktobra.« Kot datum kurjenja so 15. oktober določili tudi v večini drugih delovnih organizacij.

Brez dela ni uspeha

Uspeh posameznih šol je največkrat odvisen od tistih vzgojiteljev, ki se, kot pravimo, z dušo in telesom posvečajo vzgoji mladine. Eden izmed takih je tudi Jože Pečnik, učitelj telovadbe na osnovni šoli v Vavli vasi.

Jože Pečnik že četrto leto uči na tej osnovni šoli. Čeprav uči v zelo težkih pogojih — šola nima ne svoje telovadnice ne igrišča — skuša učenec pri pouku telesne vzgoje čimveč nuditi.

— Kako si pomagata pri pouku?

»Na splošno pouk ne more biti kvaliteten, če ni pogojev za to. Seveda je veliko odvisno od vzgojitelja, vendar tudi od učnih pripomočkov, ki nam jih na naši šoli še zelo primanjkuje. Primanjkuje pa nam tudi vzgojiteljev in zato se zaradi večjih skupin učencev nadarjenim posameznikom ne moremo posvetiti.«

»Kljub temu ste lani dosegli lepe uspehe.

»Sem mentor pionirske organizacije, šolskega športnega društva in načelnik taborniškega odreda Prijatelj zelenega gozda iz Straže, zato sem se zavzel, da bomo pokazali, kaj zmoremo. Navdušil sem učence, da so sodelovali na vseh mogočih tekmovanjih. Treninge v posameznih panogah smo organizirali v prostem času. Uspehi so bili večji, kot sem pričakoval. Na občinskih tekmovanjih so bili v košarki dečki drugi, de-

klice prve, v rokometu dekleta tretja, fantje pa četrti, v smučanju oboji med prvimi, sodelovali pa smo tudi na republiškem plavalnem prvenstvu.

— Ali ste tudi igrišče ob šoli uredili sami?

»Šolska telovadnica je premajhna za igre z žogo, zato z učenci urejamo travnik ob šoli, ki nam že služi za igrišče. Travniki je lasti kmetijske zadruge in ne vemo, koliko časa ga bomo lahko še uporabljali. V naslednjih letih ima šola v načrtu razširitev šolske zgradbe, s čimer bi dobili tudi večje igrišče in telovadnico. Razumljivo je, da bi potem lahko učencem nudili še več. Vendar bomo nekaj let še morali potrpeti in se zadovoljiti s tem, kar je.« A. V.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

29. septembra so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Alojz Zupanič, član Novoteksa, Novo mesto; Milja Grešelj član Iskre, Novo mesto; Marko Surla in Marjan Bar, člana Gradbenega obrtnega podjetja, Novo mesto; Hilda Slatnar, članica splošne bolnice Novo mesto; Albert Mervar, član Gorjancev, Straža; Metod Hočevar, član občinske skupščine Novo mesto; Boris Guštin, član Elektra Novo mesto; Valentin Dobnikar in Jože Hudelja, člana UJV Novo mesto; Marija Dulc, članica dijaške kuhinje, Novo mesto; 2. oktobra pa so darovali kri: Anton Klobučar, član PTT Novo mesto; Franc Luzar in Robert Klenovšek, člana splošne bolnice Novo mesto; Sonja Klobčar, članica Novoteksa, Novo mesto; Marjan Kmet, član Iskre, Novo mesto; Stanka Keržan, članica okrobnega sodišča, Novo mesto; Stane Kavšek, član Laboda, Novo mesto; Anica Janko, članica Centra za socialno delo, Novo mesto; Alojz Avbar in Jože Hočevar, člana Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Alojz Bečec, član Krojača, Novo mesto; Franc Kastelic, član Vodovoda, Novo mesto; Janez Kopina, član Keramike, Novo mesto; Slavica Fajfer, članica LMY Novo mesto; Rozalija Kovačič, članica Industrije obutve, Novo mesto; Anton Krauje, član občinskega sodišča, Novo mesto.

STARO SE UMIKA NOVEMU — V Novem mestu se je v zadnjem času več starih stavb umaknilo hitro rastočemu Novemu mestu. Med takimi je tudi Klemenčičeva hiša na Grmu, ki bo naredila prostor novi šoli ter razširjeni in asfaltirani Trdinovi cesti. (Foto: S. Dokl)

ODBORNIKI SO GLASOVALI:

Sprejeti zazidalni načrti

Otočec, Žuzemberk in Šmihel — Regerča vas

Na zadnji seji občinske skupščine v Novem mestu, na kateri so razpravljali predvsem o obrti in o odloku o ukrepih za preprečevanje škode po divjadi, ki pa so ga po daljši razpravi zavrnili, so odborniki sprejeli tudi tri odloke o zazidalnih načrtih: za turistični center na Otočcu, za stanovanjski predel Iskre v Žuzemberku in za stanovanjsko sosesko Šmihel — Regerča vas.

Bržkone najpomembnejši je zazidalni načrt za turistični center na Otočcu, ki so ga sprejeli v skladu z izdelanim načrtom, pripravljenim julija letos. Naredil ga je biro za obnovo ljubljanskega Gradu pri Zavodu za spomeniško varstvo Ljubljana. Gre za predel, ki obsega približno 20 hektarov površine med avtomobilsko cesto in gozdom nad njo.

Se največ besed je bilo o zazidalnem načrtu za stanovanjski predel žuzemberške

Iskre, ker so nekateri odborniki sodili, da je to zapiranje v lastne meje. Predsednik občinske skupščine Franci Kuhar je jasno povedal, da je Iskra gonilna sila in prvi nosilec napredka v tem delu občine, zato ji je potrebno tudi ustreči, ko išče možnosti za gradnjo stanovanj svojih delavcev. Ko je direktor Dominvesta Miha Hrovatič potrdil, da v Žuzemberku ni težav za lokacije pri gradnji hiš, so odborniki zazidalni načrt sprejeli.

Brez pripomb je bil sprejet tudi stanovanjski načrt za sosesko Šmihel — Regerča vas, ker dopolnilni načrt ustvarja dobro povezanost med obema stanovanjskima soseskama.

J. S.

Pol dimnikarja za celo mesto

Da nekatere obrtne dejavnosti še močno šepajo, vedo mnogi Novomeščani, ki se včasih upravičeno jezijo nad počasnostjo ali slabim delom. Bržkone bo še mnogo sivih las letos povzročalo dimnikarstvo. Na občinski seji so namreč ugotovili, da dela v Novem mestu zdaj en sam dimnikar, a še ta ne s polnim delovnim časom. Ljubljanskemu podjetju bodo skušali okoliš odvzeti in ga dati solidnejšemu partnerju. Pol dimnikarja za hitro se razvijajoče Novo mesto bržkone za res ne zadošča!

Novomeška kronika

POOSTRENI KRITERIJI na izpitih za bodoče voznike so za marsikatero kandidata trd oreh. To velja predvsem za praktični del izpita. Veliko je taktih, ki praktični del izpita ponavljajo večkrat. To povzroča pri bodočih voznikih veliko jese in nezadovoljstva, zaradi večine gostejšega prometa na naših cestah in vedno večjega števila nesreč pa je nujno potrebno, da so vozniki po opravljenem izpitu temeljito pripravljeni na samostojno vožnjo.

PIGLERVA ILICA pri mestu čez Krko je po zadnjem dežju bolj podobna odlagališču smeti kot pa precej prometni mestni ulici. Zaradi dežja je izprana in ponekod zaplavljen s peskom, papirjem in različnimi smetmi, posebno prostor pred javnimi stranišči. Oprav ni ena izmed glavnih ulic, bi vendar bilo treba poskrbeti, da bi bila bolj urejena, saj je v neposredni bližini Glavnega trga.

OGLASNE OMAHKE posameznih društev in organizacij naj služijo predvsem obveščanju članov o tekočih dogodkih. Posebno velja to za omarico taborniškega odreda, ki visi na stavbi Industrije obutve ob Cesti herojev. Obvestilo o laboriranju, ki je v njej že od avgusta, verjetno ne koristi nobenemu laborantku več, saj je labor še zdajva minil.

LEPO UREJEN VHOD v prostore Društva upokojencev je lahko za vzgled. Skrbno urejena svetilna gredica ob vhodu in venček lončnice na terasi so znak prizadevnosti članov društva. Z majhnimi sredstvi bi lahko tudi druga društva podobno uredila svoje poslovne prostore, kar bi pripomoglo k lepši podobi našega mesta.

SOLO ZA BALETNO VZGOJO bodo tudi letos organizirali pri Zavodu za kulturno dejavnost. Govorijo se vpičujejo in spot je kakor tudi veliko zanimanje, kdaj bodo pešeni pouk.

ZIVILSKI TRG je bil v ponedeljek zaradi trgatve slabo zaloben s žvili, veliko pa je bilo

ločenih izdelkov, suhe robe in kot navadno obrtnikov s kontektijo iz sosednjih republik.

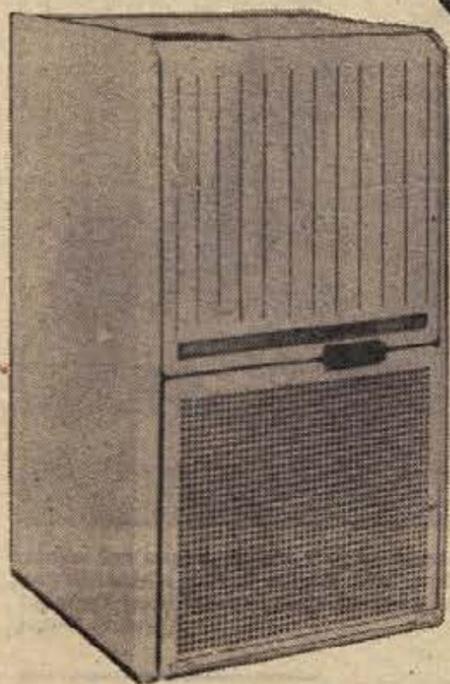
GENE NA TRGU so bile v ponedeljek take: cvetača 4 din, čebula 3 din, česen 12 din, fižol 4 din, stročji fižol 4 din, krompir 1,50 din, koleraba 1 din, med 10-15 din, korenje 4 din, kumare 2-4 din, ohrovt 1 din, pesa 3 din, paradiznik 4 din, paprika 3 din, solje 1 din, kisla zelje 3 din, beekve 3 din, grozdje 4 din, jabolka 2 din, limone 6 din, lica 1 din, slive 3 din, banane 5,30 din, smetana 9 din, sirček 6 din.

RODILI STA: Antonija Hočevar iz Poverstevje 1 — Aleksa in Ljudmila Poldan s Kandijske 13 — dečka.

UMRLI SO: Alojz Vogrine, Vrhnova 18; Jožeta Darmstadta, Detelova 2; Alojz Potočar, Ljubljanska 19; Alojz Medle, Zabja vas 11.

— Ena gospa je rekla, da bi bilo pri nas res lepo, če bi vsi hoteli delati, ne da bi zato zahtevali tudi plačilo, druga pa je pristavila, da ni tako blado, ker posla tudi take, ki imajo še 16 (troplačnih) funkcij, pa jim želijo v nekaterih organizacijah naloziti še nove.

1

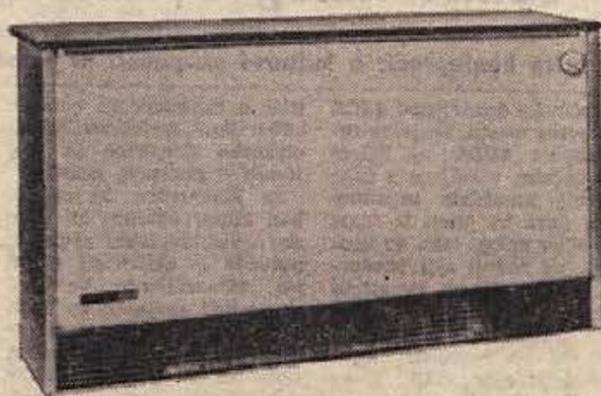
1 Peč MINI 5000 kcal/h

2 Peč ALFA-POTEZ
4500-9000 kcal/h

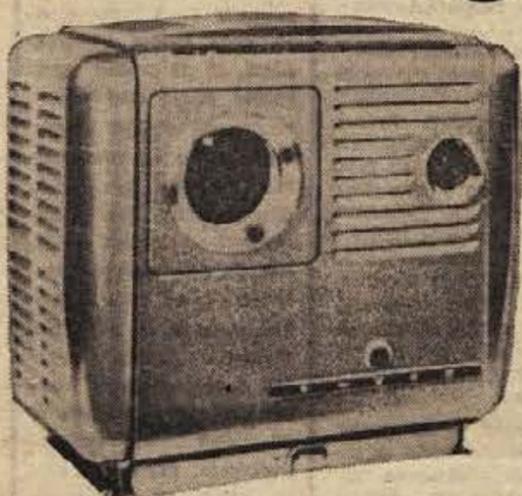
3 Peč LIRA 7500 kcal/h

4 Peč ELEGANT 7500 kcal/h

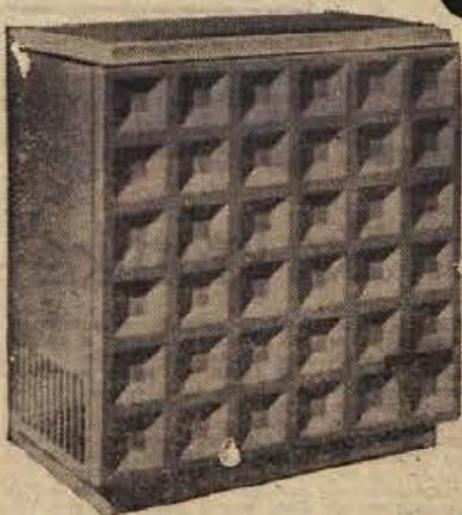
5 Elektro-termoakumulacijska peč
ACEC 2,2 kW - 8 kW
12400 kcal/h - 50500 kcal/h

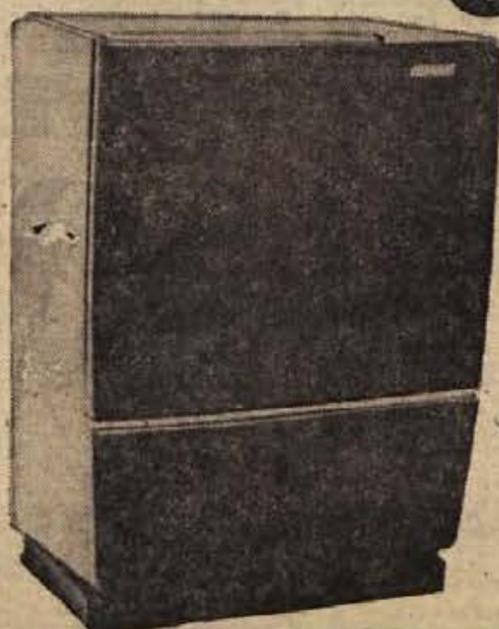
5

2

3

4

Več milijonov zadovoljnih družin s pečmi ACEC, POTEZ, FENIX, ki jih izdeluje po licenci STANDARD

NAŠE PEČI LAHKO KUPITE:

- »ELEKTROTEHNA« - Ljubljana
- z vsemi svojimi prodajalnami
- »GROSIST« - Gorica
- z vsemi svojimi prodajalnami
- »JEKLOTEHNA« - Maribor
- z vsemi svojimi prodajalnami
- »JUGOTEHNIKA« - Ljubljana
- z vsemi svojimi prodajalnami
- »KOVINOTEHNA« - Celje
- z vsemi svojimi prodajalnami
- »MERCATOR« - Novo mesto
- z vsemi svojimi prodajalnami
- »MERKUR« - Kranj
- z vsemi svojimi prodajalnami v Sloveniji
- »NANOS« - Postojna
- z vsemi svojimi prodajalnami
- »PREHRANA« - Ljubljana
- Supermarket na Ajdovščini
- »SOČA« - Koper
- z vsemi svojimi prodajalnami
- »TEHNO-MERCATOR« - Celje
- z vsemi svojimi prodajalnami

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: pročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored ob 4.30 do 8.00.

PETEK, 9. OKTOBRA: 8.10 pesni iz Argentine; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Milena Lekšan; Sodobno obriranje sadja in priprava na trg; 12.40 Z ansambлом Fantje treh dolin in Maksa Kumra; 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Clovek in zdravje; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Minute z ansambлом Beneški fantje; 20.00 Mali koncert zbora RTV Beograd; 20.30 Top-pop; 22.15 Besede in zvoki z logov domačih.

SOBOTA, 10. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja; 9.35 Od vasi do vasi; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Mirko Peternel; Gibanja v prodaji in cenah za klavno živino; 12.40 Veseli zvoki s pihalnimi orkestri; 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 18.15 Rad imam glasbo; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča; 20.00 Večer z napovedovalcem Borutom Mencingerjem - vmes ob 20.30 Zabavna radijska igra - Karlheinz Tredup; Dnevnik Kellyja s kantončkom; 22.20 Za naše izseljence; **NEDELJA, 11. OKTOBRA:** 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radij-

ska igra za otroke - Norman Corwin; Runyona dolga pot; 10.05 Se pomnite, tovariši... Markis Burgar; Nevidno kurirsko omrežje; 0.25 Pesni borbe in dela; 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste; 13.30 Kmetijski nasveti - inš. Milena Lekšan; 14.30 Humorna tega tedna - E. Kishon; Ura zapiranja; 17.05 In opernega sveta; 17.30 Radijska igra - Joachim Witte; Dama in slepec; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 v nedeljo zvečer; 22.20 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 12. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja; 9.20 Čičibanov svet; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti - Maks Gregorc; Shranjevanje medu; 12.40 Majben koncert pihalnih orkestrrov; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 18.15 »Signal«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Fantje treh dolin; 20.00 Operni stereofonski koncert; 22.15 Zaplešite z nami.

TOREK, 13. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Jože Spanring; Polarnik o kakovosti pšenice; 12.40 Priljubljene tuje pesni; 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Mladinska oddaja: »S kitaro po svet«; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Beethovenova dela v iz-

vedbi domačih umetnikov; 18.10 V torok na svideenje; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansambлом Maksa Kumra; 20.00 Propagandna oddaja; 20.30 Radijska igra - Evald Flisar; Vojaki ob koncu vojne; 22.15 Sodobna koncertna glasba za kitaro.

ŠKEDA, 14. OKTOBRA: 8.10 Operna matineja; 9.05 Za mlade radovedne; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Slavko Gliha; Kakšen naj bo razvoj kmetijstva pri nas; 12.40 Lahka glasba z orkestrom Carmen Dragon; 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Melodije za razvedrilo; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Jesikovni pogovori; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 Glasbeni večer RTV Ljubljana; 21.25 Lahka orkestralna glasba; 22.15 Melodije in ritmi današnjih dni.

ČETREK, 15. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti - inš. Jana Pintar; Kvaliteta sadnega štranja je odvisna od pravilne predelave; 12.40 Z orkestrom in zborom Henry Mancini; 13.30 Priporočajo vam... 14.30 S triom Silva Stingia; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 Propagandni vrtljak; 17.10 Operni koncert; 18.15 Popevke za vas; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.15 Iz sodobne bolgarske simfončne glasbe.

18.30 IZBRALI SMO V KRANJU - s festivala športnih in turističnih filmov Ljubljana) 19.00 MOZAIK (Ljubljana) 19.05 ENKRAT V TEDNU (Lj) 19.20 DOKTOR V HISI - serijska oddaja (Beograd) 19.50 ČIKCAK (Ljubljana) 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana) 20.30 3-2-1 (Ljubljana) 20.35 A. J. Cronin: PRIMERI DR. PINTAVA (Ljubljana) 21.25 KULTURNE DIAGONALE: O solarjih - zaradi vseh naših otrok (Ljubljana) 22.00 VELIKI ORKESTRI: Zagrebška filharmonija (Ljubljana) POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored: 17.20 POROČILA (Zagreb) 17.30 KRONIKA (Zagreb) 17.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb) 19.05 TEHNIČNI NASVETI (Zgb) 19.20 DOKTOR V HISI (Beograd) 19.50 TV PROSPEKT (Zagreb) 21.00 SPORED ITALJANSKE TV

PETEK, 16. OKT.

9.35 TV V SOLI (Zagreb) 11.00 ANGLESCINA (Beograd) 14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb) 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd) 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00 Beograd) 17.25 MC PHEETERSOVO POPOTOVANJE - serijski film - (Ljubljana) 18.15 ORZORNIK (Ljubljana) 18.30 JAZZ PORTRIT (Beograd) 19.00 MOZAIK (Ljubljana) 19.05 V SREDIŠČU POZORNOSTI: Za učinkovito spemembo deviznega in zunanjetrgovinskega režima (Ljubljana) 19.45 ČIKCAK (Ljubljana) 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana) 20.30 3-2-1 (Ljubljana) 20.35 NAJVEČJA PREDSTAVA NA SVETU - ameriški film (Lj) 23.05 3-2-1 (Ljubljana) 23.10 POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 17. OKT.

9.35 TV V SOLI (Zagreb) 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd) 11.30 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd) 17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.30 - Beograd) 17.50 ZAKLAD KAPITANA PARANGALA (Ljubljana) 18.30 OBZORNIK (Ljubljana) 18.35 OBREZJE - oddaja za Italijan, narodnostno skupino - (Ljubljana) 19.00 MOZAIK (Ljubljana) 19.05 TV VARIETE (Zagreb) 19.20 PRAZNIK NA VASI - reportaža (Ljubljana) 19.50 ČIKCAK (Ljubljana) 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana) 20.30 3-2-1 (Ljubljana) 20.35 TEH NASIH PETDESET LET - Leto 1942 - I. del (Lj) 22.10 NOGOMET LUXEMBURG: JUGOSLAVIJA (Ljubljana) 23.40 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored: 17.20 POROČILA (Zagreb) 17.30 KRONIKA (Zagreb) 17.45 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb) 17.50 OTROSKI SPORED (Bgd) 18.30 REPORTAŽA (Beograd) 19.00 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb) 19.05 POPULARNA GLASBA (Zgb) 19.20 POLJUDNO ZNANSTVENI FILM (Zagreb) 19.50 TV PROSPEKT (Zagreb) 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb) 21.00 SPORED ITALJANSKE TV

ČETREK, 15. OKT.

9.35 TV V SOLI (Zagreb) 10.30 NEMŠCINA (Zagreb) 10.45 ANGLESCINA (Zagreb) 11.00 FRANCOŠCINA (Beograd) 14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb) 15.40 NEMŠCINA - ponovitev - (Zagreb) 15.55 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb) 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd) 17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.30 - Beograd) 17.45 TIKTAK: Patkova pojedina (Ljubljana) 18.00 TV STUDIO VRTEC (Lj) 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 11. OKT.

9.00 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec - Bgd) 9.30 PET MINUT PO DOMACE (Ljubljana) 9.40 KMETIJSKI RAZGLEDI (Lj) 10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Bgd) 10.45 MOZAIK (Ljubljana) 10.50 OTROSKA MATINEJA: Mc Pheetersovo popotovanje, Skrivnosti morja - dokumentarna serija (Ljubljana) TV KAZIPOT (Ljubljana) ŠPORTNO POFOJNE 18.30 MESTEČE PEYTON - nadaljevanje (Ljubljana) 19.45 ČIKCAK (Ljubljana) 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana) 20.30 3-2-1 (Ljubljana) 20.35 MEJASI - humoristična oddaja (Zagreb) 21.40 GODALA V RITMU (Ljub.) 22.00 SPORTNI PREGLED (JRT) 22.30 NEOBVEZNO (Beograd) 23.10 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored: 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb) 21.00 SPORED ITALJANSKE TV

PONEDELJEK, 12. OKT.

9.35 TV V SOLI (Zagreb) 10.30 NEMŠCINA (Zagreb) 10.45 ANGLESCINA (Zagreb) 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd) 14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zagreb) 15.40 NEMŠCINA - ponovitev (Zagreb) 15.55 ANGLESCINA - ponovitev (Zagreb) 16.10 FRANCOŠCINA (c. 16.40) (Beograd) 17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec - Bgd) 18.00 ZGODBE O TAKTUJU - madzarski film (Ljubljana) 18.15 OBZORNIK (Ljubljana) 18.30 PO SLEDEH NAPREDEKA (Ljubljana) 19.00 MOZAIK (Ljubljana) 19.05 DIAPAZON - glasbena oddaja (Beograd) 19.50 ČIKCAK (Ljubljana) 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana) 20.30 3-2-1 (Ljubljana) 20.35 A. Decaux ROSEMBERGA NE SMETA UMRETI - drama TV Skopje (Ljubljana) ZNANI OBRAZI (Ljubljana) POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored: 17.30 VEČERNI ZASLON (Saraj.) 17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb) 17.50 LUTKE (Skopje) 18.15 TV VITEC (Zagreb) 18.30 ZNANOSTI (Beograd) 19.00 PROPAGANDNA ODDAJA - (Zagreb) 19.05 DIAPAZON (Beograd) 19.50 TV PROSPEKT (Zagreb) 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb) 21.00 SPORED ITALJANSKE TV

TOREK, 13. OKT.

9.35 TV V SOLI (Zagreb) 10.30 RUSCINA (Zagreb) 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd) 14.45 TV V SOLI - ponovitev - (Zagreb) 15.40 RUSCINA - ponovitev - (Zagreb) 16.10 ANGLESCINA (do 16.40) - (Beograd) 17.45 PRAVLJICA: Pika Nognvička I. del (Ljubljana) 18.00 RISANKA (Ljubljana) 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)

Močnejše od življenja

Roman, po katerem so posneli znano televizijsko serijo

KJE?

V drugi številki nove revije

FESTIVAL

Revija je že v prodaji pri vseh prodajalcih časopisov.

Iz vsebine:

Pevci leta - Presenečeni in srečni, srečni... - Popularne melodije - Igrali so na ptujskem festivalu - Svoje hčerke sekretar - Stare ljudske pesmi - Domače viže na tujem - Zgodbe, ki jih piše življenje - Duhoviti Slovenci - slikanica: Obisk iz vesolja.

Obvestilo oglaševalcem

Mnogi naši bralci, ki pošiljajo ponudbe na razne oglase, zlasti pa na tiste, ki so objavljeni pod šifro, želijo v pisnih naj jim pošljemo naslove strank, ki take oglase naročajo. Ker ne moremo vsakomur posebej odgovorjati, po novno sporočamo:

pisma (odgovore) na male oglase s šifro oddajamo neodprta v roke tistim, ki so tak oglas naročili. Nastova take stranke ne moremo izročiti NIKOMUR. Zlasti velja to za vse ženitovanske ponudbe in podobne zaupne oglase.

UPRAVA LISTA

Oglašujte v DL!

VAŠA BANKA JE DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v KRŠKEM in ekspoziurama v METLIKI in TREBNJEM

ZA VAS

- nudimo najugodnejšo obrestno mero na hranilne vloge in devizne račune - od 6 do 7,5 odst.
- dajemo kredite za stanovanjsko izgradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- vodimo žiro račune občanov
- vodimo devizne račune občanov
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljamo tudi vse druge bančne posle

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

Poslužite se hranilne službe, ki jo za vas opravljajo tudi vse pošte na območju banke in kmetijske organizacije: kmetijska zadruga Žužemberk Novo mesto, Trebnje, Metlika in Agrokombinat Krško.

Varčevalec, ki ima na hranilni knjižici vsaj 500 dinarjev, je nezgodno zavarovan!

PRİČEVANJA

KOMU PALESTINA?

mladinska knjiga

OSVETLITEV RAZMER NA SREDNEM VZHODU

ZANIMIVO KNJIGO DOBITE V VSEH KNJIGARNAH - Cena: 5 din

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 9. oktobra — Abraham Sobota, 10. oktobra — Danica Nedelja, 11. oktobra — Samo Ponedeljek, 12. oktobra — Maks Torok, 13. oktobra — Edvard Sreda, 14. oktobra — Nedeljko Cotrek, 15. oktobra — Terezija

KINIO

Brežice: 9. in 10. X. avstrijski barvni film »Anton, ki prinaša smrti«, 11. in 12. X. ameriški barvni film »Na obali Rekas«, 13. in 14. X. francoski barvni film »Nezma letas«.

Crmelj: 9. in 11. X. mehiški barvni film »Srebrna maska«, 15. X. ameriški barvni film »Sto pušok«.

Kočevje: 9. do 11. X. ameriški barvni film »Krvavi pleni«, 12. X. francoski barvni film »Salakos«, 13. X. angleški barvni film »Junaki Pavlove ulice«, 14. in 15. X. ameriški barvni film »Zena iz dna morja«.

Kostanjevica: 11. X. ameriški barvni film »Okisevi v slatem oesnu«.

Krško: 10. in 11. X. ameriški barvni film »Raj na havajski načini«, 14. in 15. X. ameriški film »Viva Zapatas«.

Metlika: 9. do 11. X. ameriški barvni film »Moočka ubijalceva«.

Od 9. do 11. X. francoski film »Do zadnjega diha«, 14. in 15. X. ameriški barvni film »Zvezda juže«.

Mirna: 10. in 11. X. ameriški barvni film »Povratek Ringas«, Mokronog: 10. in 11. X. ameriški barvni film »Goldfingers«.

Novo mesto: Od 9. do 11. X. ameriško-italijanski barvni film »Sestanek s smrtjo«, 12. in 13. X. francoski barvni film »Krotišmos«, 14. in 15. X. italijanski barvni film »Razposajenja«, — **POTUJOČI KINO** NOVO MESTO: Od 9. do 13. X. ameriški barvni film »Maček dektiv«.

Ribnica: 10. in 11. X. angleški barvni film »Lawrens Arabisk«, Sevnica: 7. X. francoski film »Demaršacijska črtica«, 10. in 11. X. ameriški film »Nasilje v Jerichu«, 14. X. francoski film »Jas in ljubezen«.

Senjerna: 10. in 11. X. ameriški barvni film »Jesen bejsova«, Trebnje: 10. in 11. X. ameriški barvni pustolovski film »Revolverji ne diskutirajo«, 14. X. nemški kriminalni film »Črni opata«.

OBVESTILA

OBLACILA OCISTI ekspresno družbeni servis Pračina in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5. Odprto od 8. do 18. ure.

Obveščam cenjene stranke, da sem odprl servisa za popravilo radijskih in TV sprejemnikov v Trebnjem 53 pri tov. Petroviču. Cenjenim strankam se priporočam. Srečko Stricelj, Trebnje.

Cenjene igralce Blagovno-denarne loterije športnega društva »Borec«, Kranj, obveščamo, da je v programu loterije 800 denarnih premij po 50,00 din in ne 200, kakor je pomotoma označeno na zadnji strani srečke.

KOTLE ZA ZGANJEKHO v vseh izvedbah in velikostih izdeluje najkvalitetneje že preko 40 let v Kapeli, bakrotolarstvo, Ljubljana — Aljševega cesta 4 — Siška.

Trdinov hram (Greti Vrhovnik) obvešča cenjene goste, da je gostilna ponovno odprta. Sporočamo, da kuhamo enolončnice. Za obisk se priporočamo!

CESTNIKE

Dragi sestri in tati Rezi Južna, ki je na dan v Nemčiji, želijo za minul 40. rojstni dan in današnji praznik vse najboljše, predvsem pa veliko zdravja, brat Tone, žena Milka, otroci Milka, Slavka — Jernejček pa pošljite kos poljubčkov, Cestiki se pridružuje tudi teta Kosčakova z Brega.

LUNINE MENE
8. 10. ☽ ob 05.43
14. 10. ☽ ob 21.21
22. 10. ☾ ob 03.47

PREKLECI

Alfons in Marija Božič iz Dol. Kamene 70, Novo mesto, in Milena Hosta, Sela 6 pri Senjernerju, prepovedujemo vsako vožnjo, pašo živine in kozo po naših parcelah v Orehoviči. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjali.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega ljubljenega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA ROZMANA
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki so ga v tako lepem številu spremili na zadnji poti in darovali toliko vencev in cvetja ter sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se organizaciji ZB Mirna in za tople poslovilne besede tov. Golobu, Lovski družini Mirna in za poslovilne besede tov. Bulcu, tov. dr. iz zdravstvenega doma Mirna ter gospodu župniku za pogrebni obred. Vsem pri srčna hvala.

Zalujoči: žena Angela, otroci Franc in Marija z družinama, sestra Albina in drugo sorodstvo.
Selska gora, Ljubljana, Kokarje, 5. 10. 1970.

ZAHVALA
Ob nepričakovani izgubi drage žene, sestre, telice in svakinje

JOSIPINE DERMASTIJA
ROJENE NOVAK, VDOVE DOLENC
iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih dneh pomagali, nam izrekli sožalje, z nami sočustvovali ter se v tako lepem številu z venci in cvetjem poslovili od nje.

Zalujoči: mož Ivan, brat Lojze, sestra Marija, nečak Vinko z ženo in drugo sorodstvo.

Novo mesto, Račje selo, Crni potok, Blato, Ljubljana, Medno, Metlika, Chicago in Toronto.

ZAHVALA
Ob nepričakovani, tragični smrti ljubega sina, moža, očeta in dedka

ALOJZA POTOČARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, poklonili vence ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Kolektivu Sekuje za vleko Novo mesto se najlepše zahvaljujemo za denarno podporo ter ostalo pomoč, tovarišu Mohoriču za poslovilni govor ter pevceem za zadnje slovo ob odprtju grobu. Enako se zahvaljujemo članom apreture ter služ. načrt. anal. iz NOVOTEKSA, kolektivu KOVINAK, sostanovalcem, družinama Rakože ter Dular in ostalemu sorodstvu. Iskrena zahvala častitemu duhovniku za opravljeni obred.

Zalujoči: mama, žena Julka, sin Dušan z družino, hčerka Sonja z družino in sin Jože

maloglasni

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo enemu ali dvema samcem. Ponudbe pod »Lepo opremljena«.

ISCEM SOBO v Novem mestu. Plačam naprej. Naslov v upravi lista (2071/70).

ODDAM SOBO s posebnim vhodom. Plačljivo 1 leto vnaprej. — Naslov v upravi lista (2072/70).

NEOPREMLJENO SOBO oddam samskemu dekletu. Plačilo za eno leto vnaprej. Naslov v upravi lista (2090/70).

SLUŽBO DOBI

PRIDNO IN POSTENO dekle sprejmem takoj za gospodinjstvo pomočnico. Pogoji ugodni. Plača po dogovoru. Prodan, Vegova 27, Koper.

GOSTILNA LUZAR, Nova vas pri Rakeku, išče pošteno dekle za nataharico. Lahko je začelnica. Ponudbe na naslov: Gostilna Lužar, Nova vas 5 pri Rakeku.

ISCEMO za gostilno pridno in pošteno dekle, ki je že nekoliko navajena. Nastop takoj, oskrba v hiši. Ostalo po dogovoru. Gostilna Gasparlin, Vecce 58, Polje Ljubljana.

MIZARSKEGA POMOČNIKA, mlajšega, sprejmemo takoj. Stanovanje preskrbljeno. Pavel Obersnel, Ljubljana, Paviševa ulica šte. 11.

ZAPOSLIM mizararskega pomočnika. Samsko stanovanje zagotovljeno, plačam dobro. Peter Demšar — Sentvid pri Ljubljani. Vprašajte v restavraciji Jelen.

GOSPODINJSKO pomočnico iščemo k 3-članski družini. Dobra oskrba in veliki prajemki. Novo stanovanje in mehanizirano gospodinjstvo. Medja, Ljubljana — Vodnikova 36.

RESNO ZENSKO za varstvo dveh deklet sprejemam. Nudim vso oskrbo (centralna kurjava), varovanje, osebni dohodek. Marija Marolt, Ljubljana-Vic, Tržaška 32.

SPREJMEM pridno in pošteno dekle k 4-članski odrasli družini. Zadeleno vsaj delno znanje kuharja. Lastna soba in vsa oskrba. Možnost tudi večernega šolanja. Ostalo po dogovoru. Milka Smrjaj, Pot k igrišču 6, Sentvid — Ljubljana.

PRIDNO DEKLE, ki si želi priuštiti se v gostinstvu, dobi takoj zaposlitev. Plača dobra, hrana in stanovanje v hiši. Oglasite se na naslov: Gostilna Marija Černe, Zakot 35, Brežice.

FANTA ZA PRIUČITEV ali že priučena sprejemam. Hrana in stanovanje preskrbljena. Zaloge, mizarstvo, Stanežiče 52, Sentvid — Ljubljana.

GOSPODINJSKO POMOČNICO iščemo k 4-članski družini. Ugodni pogoji. Inz. Jenčič, Ljubljana, Vipavska 16.

ISCEM pošteno dekle ali mlajšo upokojenko za varstvo otroka in pomoč v gospodinjstvu. Nudim sobo, popono oskrbo, plača po dogovoru. Nastop službe takoj. Naslov: Milena Stiffar, Domžale, Partizanska 8.

SLUŽBO DOBI kuharica in nekvalificirana delavka v gostinstvu. Naslov v upravi lista (2095/70).

ISCEM hišno pomočnico k 3-članski družini, čimprej. Novosel, Koper, Erjavčeva 18.

GOSPODINJSKO POMOČNICO takoj sprejmemo k 4-članski družini. Nudimo hrano in stanovanje. Plača po dogovoru. Prof. Nevija Prolec, gimnazija Koper.

PRIDNO DEKLE

z dežele, ki si želi priuštiti se v gostilni, dobi takoj zaposlitev. Plača dobra, stanovanje preskrbljeno, zaposlitev samo popoldne, vsak 10-tek prosto. Oglasite se čimprej: Gostilna »Na Brinjavi, Ljubljana, Vodovodna 44.

RESNO GOSPODINJO išče dvočlanska družina — odrasli. Dobri pogoji, lepa soba. Potrebna delna pomoč bolni ženi. Polič, Gvozdi 15, Zagreb, telefon šte. 424-720.

MOTORNA VOZILA

UGODNO prodam osebni avto Opel Olympia 1954. Ogled vsak dan v Jerebovi 3/24.

UGODNO prodam spakla, letnik 1961. Naslov v upravi lista — (2081/70).

AMI-6, dobro ohranjen, prodam po anemni ceni. B. Stojs, Sevnica, Glavni trg 26.

PRODAM

Prodajam štiri lepo ohranjene kuharske knjige. Naslov v upravi lista (2060/70).

UGODNO prodam troje diatonične harmonike in vzdni, prosto stoječi štedilnik z dvema pečicama in kotličkom. Rudolf Bukovec, Kol 3, Semič.

PRODAM desni štedilnik na drva in prunog (Gorenje). Novo mesto, Kasteleca 3.

UGODNO prodam harmoniko Hohner s petimi registri. Naslov v upravi lista (2080/70).

PRODAM lovsko puško znamke Boek CS., kal. 16/7x57 R. Karel Stopar, Dol. Sušice 13, Dolenjske Toplice.

PRODAM pomivalno mizo, električni štedilnik in štedilnik na drva. Vse enaka širina. Naslov v upravi lista (2083/70).

POSEST

PRODAM dve zasidljivi parceli v Dolnji Stradi. Cirila Bošnjancič, Dol. Strada 13 pri Novem mestu.

RAZNO

SLOVENEK, star 36 let, visok 170 centimetrov, ki stalno živi v Nemčiji, na dobrem položaju, išče dobro gospodinjko. Lahko je vdova ali pa razodrano dekle z enim otrokom. Samo resne ponudbe, po možnosti s sliko, pošljite na naslov: Alojz Udink, 401 Hilden, Walderstr. 373, Deutschland.

ZENIN IN NEVESTA, ne pozabita! moderno izdelane poročne prstane dobite pri Otmarju Zidarju, zlatarju v Ljubljani, Gosposka 51 — Z izrezkom tega oglasa dobite 10. odst. popusta!

PRI ZDRAVLJENJU hemoroidov (zlate žile) je prvi pogoj redno iztrebljanje. S tem ublažite bolečine in kreč. Prijeto učinkovito sredstvo za to je rogatski DONAT vrelce. Zahvalujte ga v svoji trgovini, in pa ga dobe v Novem mestu pri HMELNIKU, STANDARDU (MERCATORJU) in pri DOLENJKI.

USLUZBENEK, 162/44, želi resno poznanstvo s primerno tovariščico. Ponudbe dostavite v upravo lista pod »Ognjčice«.

vsak četrtek

ZA MLADE PO SRCU

ZAHVALA
Ob boleči izgubi moje drage žene, mame in stare mame

ANE KNAVS

Dednarjeve iz Travnika
se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znanecem in vsem, ki so nam v težkem trenutku kakorkoli pomagali, ustno ali pisмено izrazili sožalje, z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje ter spremili pokojnico na zadnji poti. Vsem najlepša hvala.

Zalujoči: mož, otroci in vnuki
Travnik, Ribnica, Novo mesto, Kočevje.

Prav je, da zveste:

Ne tako!
TAKO NE DELAMO NITI S SOVRAZNIKOM!
Pismonoša je prijatelj vaše hiše, zato nikar ne dovolite, da bi moral po naročnino za drugo polletje k vam dvakrat ali celo trikrat! Pripravite mu drobiž, pa vas bo še naprej vsak četrtek redno obiskoval z DOLENJSKIM LISTOM! In nikar ne pozabimo: samo vnaprej plačana naročnina nam zagotavlja redno prejemanje pokrajinskega glasila Socialistične zveze na naš domači naslov!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

ZAHVALA
Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, stari oče in stric

JOZE BOBNAR
iz Jablana pri Mirni peči

Vsem sorodnikom, sosedom in znanecem se zahvaljujemo za tolažilne besede in darovane vence. Iskrena hvala dr. Pavloviču, podjetju IMV in PIONIR ter gospodu župniku, ki ga je spremil na zadnji poti.

Zalujoči: žena Marija, sinovi Jože, Lojze, France, Tone in sestra Anica z družinama ter drugo sorodstvo.

Ob pregodnji smrti dragega moža in očeta
IGNACA PRAZNIKA
iz Grmovelj 3

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega, ga spremili na zadnji poti, zasuli grob s cvetjem in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se sosedom, Galskemu društvu Grmovlje, tov. Blatniku za govor. Zvezi borecv Skočjan, zdravnikom in stražnemu osebju internega oddelka splošne bolnice Novo mesto, podjetju avtopromet GORJANCI, g. Konterju za obred in poslovilne besede. Se posebej se zahvaljujemo podjetju

Zalujoči: žena Lojzka, pastorki Mimi, Slavka z možem Adolfom in drugo sorodstvo.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crmnelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rix Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Prime, Jože Splichal, Jožica Teppy, Ana Vitkovič in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškoč

IZHAJA VSAK ČETRTEK — Posamezna številka 1 dinar — letna naročnina 40 dinarjev, polletna naročnina 24,50 dinarjev, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev os. 8 ameriških dolarjev (ali ustreznega druga valuta v tej vrednosti) — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (098) 21-237 — Netarotnih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska ČOP »Delov« Ljubljana